

Evaluace vybraných dávek státní sociální podpory

Bc. Lenka Daňková

Diplomová práce
2012

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka Daňková**
Osobní číslo: **M10567**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Evaluace vybraných dávek státní sociální podpory**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte jednotlivé dávky státní sociální podpory.

II. Praktická část

- Analyzujte výdaje státního rozpočtu na dávky státní sociální podpory.
- Provedte dotazníkové šetření zaměřené na změny od 1.1.2012 v oblasti státní sociální podpory.
- Navrhněte doporučení pro snížení výdajů ze státního rozpočtu na dávky státní sociální podpory.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E. a VRÁNOVÁ, L. Státní sociální podpora: s komentářem a příklady k 1. 6. 2010. 13. akt. vyd. Olomouc: Anag, 2010. 239 s. ISBN 978-80-7263-609-9.

[2] DURDISOVÁ, J. et al. Sociální politika v ekonomické praxi: vybrané problémy. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. 246 s. ISBN 80-245-0850-8.

[3] KAHOUN, V. et al. Sociální zabezpečení: vybrané kapitoly. 1. vyd. Praha: Triton, 2009. 445 s. ISBN 978-80-7387-346-2.

[4] TRÖSTER, P. et al. Právo sociálního zabezpečení. 5. přeprac. a akt. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 378 s. ISBN 978-80-7400-322-6.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. et Mgr. Monika Horáková**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **26. března 2012**
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2012**

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.5.2012

..... *David*

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*
- (3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřená na analýzu vybraných dávek státní sociální podpory v letech 2009 – 2011. Zabývá se analýzou výdajů ze státního rozpočtu dle jednotlivých krajů České republiky a blíže je věnovaná Zlínskému kraji. Dotazníkové šetření je zaměřeno na změny zákona o státní sociální podpoře od 1. 1. 2012. Výsledkem diplomové práce jsou navržená doporučení na snížení výdajů ze státního rozpočtu na tuto oblast sociálního zabezpečení.

Klíčová slova: analýza, státní rozpočet, výdaje, dávky státní sociální podpory, dotazník

ABSTRACT

Diploma thesis is focused on analysis of selected state social benefits through the years 2009 – 2011. This work deals with analysis of costs from state budget according to various regions in the Czech Republic and relates more specifically to the Zlín region. The questionnaire survey is focused on changes in the law on the state social support from 1. 1. 2012. The results of diploma thesis are recommendations designed to reduce costs from state budget on this area of social security.

Keywords: analysis, state budget, costs, state social benefits, questionnaire

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Mgr. et Mgr. Monice Horákové za odborné vedení, cenné rady a připomínky.

Dále mé poděkování patří kolegům z referátu nepojistných sociálních dávek I. zejména kolegům kontaktního pracoviště Zlín za čas a ochotu podílet se na dotazníkovém šetření.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.1 GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ	13
1.2 KRAJSKÁ POBOČKA	14
1.3 KONTAKTNÍ PRACOVISŤE	16
2 STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA	17
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY	17
2.1.1 Okruh oprávněných osob	17
2.1.2 Rozhodný příjem	17
2.1.3 Rozhodné období	18
2.1.4 Nezaopatřené dítě.....	18
2.1.5 Životní minimum	19
2.2 DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	19
2.2.1 Přídavek na dítě.....	20
2.2.2 Příspěvek na bydlení	20
2.2.2.1 Náklady na bydlení	20
2.2.2.2 Normativní náklady na bydlení.....	22
2.2.2.3 Výše příspěvku na bydlení.....	22
2.2.2.4 Doba poskytování příspěvku na bydlení.....	23
2.2.3 Porodné	23
2.2.3.1 Výše a výplata porodného.....	23
2.2.4 Rodičovský příspěvek	23
2.2.4.1 Podmínka osobní celodenní péče o dítě.....	24
2.2.5 Dávky péstounské péče	24
2.2.5.1 Příspěvek na úhradu potřeb dítěte.....	25
2.2.5.2 Odměna péstouna.....	25
2.2.5.3 Příspěvek při převzetí dítěte	26
2.2.5.4 Příspěvek na zakoupení motorového vozidla	26
2.2.6 Pohřebné.....	26
2.3 SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH SSP.....	27
2.3.1 Nárok na dávky SSP.....	27
2.3.2 Zánik nároku na dávky SSP	27
3 STÁTNÍ ROZPOČET	28
3.1 ROZPOČTOVÝ PROCES	28
3.2 VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
4 ZLÍNSKÝ KRAJ	31
5 KRAJSKÁ POBOČKA VE ZLÍNĚ	33
5.1 ODDĚLENÍ NEPOJISTNÝCH SOCIÁLNÍCH DÁVEK KRAJSKÉ POBOČKY VE ZLÍNĚ	33
5.2 KONTAKTNÍ PRACOVISŤE KRAJSKÉ POBOČKY VE ZLÍNĚ	33
5.2.1 Kontaktní pracoviště Zlín.....	33
5.2.1.1 Referát nepojistných sociálních dávek I.	34

6	VÝDAJE NA DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	35
6.1	CELKOVÉ VÝDAJE NA DÁVKY SSP DLE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ	35
6.2	VÝDAJE NA DÁVKY SSP V POROVNÁNÍ S VÝDAJÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	37
6.3	VÝDAJE NA JEDNOTLIVÉ DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY DLE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ ČR	38
6.3.1	Přídavek na dítě	38
6.3.2	Sociální příplatek	40
6.3.3	Příspěvek na bydlení	42
6.3.4	Porodné	43
6.3.5	Rodičovský příspěvek	44
6.3.6	Dávky pěstounské péče	46
6.3.7	Pohřebné	48
6.4	VÝVOJ VÝDAJŮ NA DÁVKY SSP VE ZLÍNSKÉM KRAJI	49
6.4.1	Přídavek na dítě	49
6.4.2	Sociální příplatek	50
6.4.3	Příspěvek na bydlení	50
6.4.4	Porodné	51
6.4.5	Rodičovský příspěvek	51
6.4.6	Dávky pěstounské péče	52
6.4.7	Pohřebné	52
7	DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	53
7.1	CÍL DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	53
7.2	VÝZKUMNÝ VZOREK	54
7.3	PRETEST DOTAZNÍKU	54
7.4	ADMINISTRACE	54
8	VYHODNOCENÍ A PREZENTACE VÝSLEDKŮ	55
8.1	SEGMENTACE RESPONDENTŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	55
8.2	POHLED PRACOVNÍKŮ NSD I. NA ZMĚNY ZÁKONA O SSP OD 1. 1. 2012	57
8.2.1	Do jaké míry jste se zajímal(a) o změny zákona o SSP od 1. 1. 2012?	57
8.2.2	Která změna zákona o SSP od 1. 1. 2012 vede dle vašeho názoru ke snižování výdajů na dávky SSP?	59
8.2.3	Domníváte se, že změny v rodičovském příspěvku od 1. 1. 2012 jsou pro klient finančně výhodnější?	60
8.2.4	Myslíte si, že zrušení posouzení nepříznivého zdravotního stavu bude mít pro klienty vážný finanční dopad?	62
8.2.5	Souhlasíte se zrušením dávky sociální příplatek k 1. 1. 2012?	64
8.2.6	Domníváte se, že změny v příspěvku na bydlení od 1. 1. 2012 (nárok na dobu 84 kalendářních měsíců) povedou ke snížení výdajů ze státního rozpočtu?	66
8.2.7	Považujete za objektivní stanovení okruhu společně posuzovaných osob dle trvalého pobytu u dávky příspěvek na bydlení?	68
8.2.8	Domníváte se, že zkoumání bydliště v České republice povede ke snížení výdajů na dávky SSP?	70
8.2.9	Myslíte si, že zavedení sociálních karet povede k omezení zneužívání dávky SSP?	72
8.2.10	Považujete za nutné další změny zákona o SSP z důvodu snižování výdajů na dávky SSP?	74

9	NÁVRH DOPORUČENÍ NA SNÍŽENÍ VÝDAJŮ V OBLASTI STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	77
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	81
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	84
	SEZNAM TABULEK.....	87
	SEZNAM PŘÍLOH.....	88

ÚVOD

Státní sociální podpora v České republice funguje od roku 1995, kdy byl přijat zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Během 17 let prošla tato oblast sociálního zabezpečení spoustou změn. Tuto agendu nyní vykonává Úřad práce České republiky. V roce 2012 je spuštěna sociální reforma, která se dotýká i dávek státní sociální podpory. Jedním z cílů sociální reformy je i snížení výdajů ze státního rozpočtu, jelikož se výdaje na státní sociální podporu rok od roku zvyšují.

Téma „Evaluace vybraných dávek státní sociální podpory“ jsem si vybrala, jelikož se této oblasti profesně věnuji. Domnívám se, že správné nastavení tohoto systému sociálního zabezpečení je důležité, jelikož do této oblasti plyne velká část výdajů ze státního rozpočtu.

Diplomová práce je členěna na část teoretickou a praktickou. V první kapitole teoretické části se zabývám institucí, která vznikla teprve v dubnu minulého roku, a to Úřadem práce České republiky. Poté se budu věnovat jednotlivým dávkám státní sociální podpory, uvedu základní pojmy, které je nutné představit před samotným analyzováním dávek státní sociální podpory. Poté budou vysvětleny jednotlivé dávky, jejich využití, podmínky nároku na dávky, výše dávek, apod. Závěrečná kapitola teoretické části je věnovaná státnímu rozpočtu, zejména jeho výdajům.

V praktické části se budu zabývat Zlínským krajem a hlavními faktory, které ovlivňují výdaje na dávky státní sociální podpory. Blíže charakterizuji krajskou pobočku ve Zlíně a jeho kontaktní pracoviště Zlín. Poté analyzuji výdaje ze státního rozpočtu na oblast státní sociální podpory dle jednotlivých krajů a jednotlivých dávek státní sociální podpory, zejména se budu věnovat analýze výdajů na dávky státní sociální podpory ve Zlíně. Poukážu na změny výdajů v důsledku legislativních změn od roku 2009 do roku 2011. V následující kapitole vyhodnotím dotazníkové šetření, které jsem provedla se zaměstnanci referátu nepojistných sociálních dávek I. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na změny zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře od 1. ledna 2012. Poslední kapitola praktické části je věnovaná návrhům na snížení výdajů na dávky státní sociální podpory.

Cílem mé diplomové práce je využít teoretických poznatků a aplikovat je do analýzy výdajů na oblast státní sociální podpory, do provedení dotazníkového šetření a do návrhů změn v oblasti státní sociální podpory.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad práce České republiky (dále jen ÚP ČR) byl zřízen zákonem č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů s účinností od 1. dubna 2011. ÚP ČR je správním úřadem s celostátní působností se sídlem v Praze a je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí. ÚP ČR se člení na generální ředitelství a krajské pobočky (dále jen KrP).

Dle § 4 zákona o ÚP ČR a o změně souvisejících zákonů vykonává ÚP ČR působnost v oblastech:

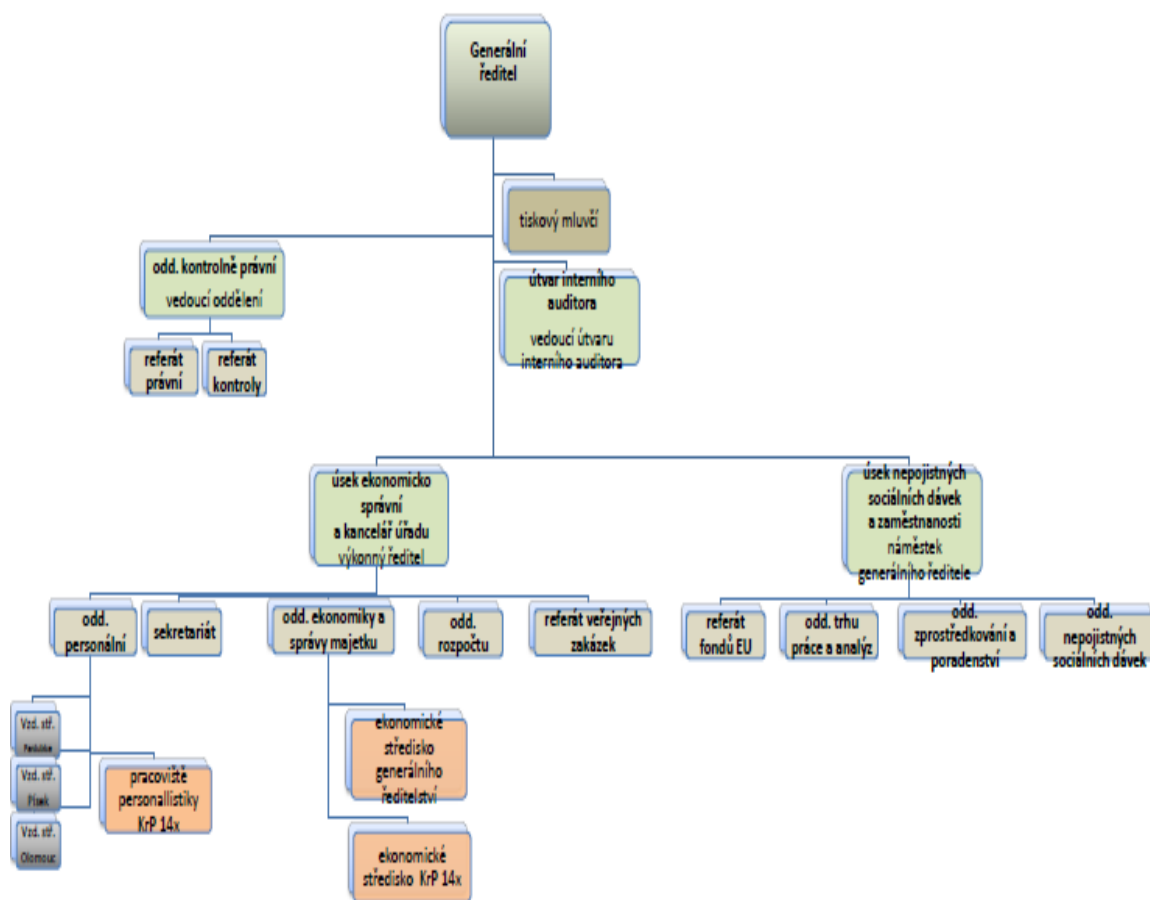
- Zaměstnanosti,
- Ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele,
- Státní sociální podpory,
- Dávek pro osoby se zdravotním postižením,
- Příspěvku na péči a inspekce poskytování sociálních služeb,
- Pomoci v hmotné nouzi.

1.1 Generální ředitelství

V čele generálního ředitelství je generální ředitel, kterého jmenuje ministr práce a sociálních věcí. Od června 2011 byl do funkce generálního ředitele ÚP ČR jmenován Dr. Ing. Jaromírem Drábkem JUDr. Jiří Kubeša. V době nepřítomnosti generálního ředitele jej zastupuje náměstek generálního ředitele. Hlavní oblasti spadající do řízení generálního ředitele dle organizačního řádu ÚP ČR jsou koncepce a rozvoj činnosti ÚP ČR, řízení jednotlivých útvarů ÚP a jejich koordinace, řízení a zajišťování vnitřního kontrolního systému.

Dle organizačního řádu ÚP ČR se generální ředitelství člení na útvary:

- Útvar interního auditora;
- Oddělení kontrolně právní (dále se člení na referáty);
- Úsek ekonomicko správní a kancelář úřadu (dále se člení na oddělení a referáty);
- Úsek nepojistných sociálních dávek a zaměstnanosti (dále se člení na oddělení a referáty).

Obr. 1. Organizační struktura ÚP ČR (Příloha č. 1 Organizačního řádu ÚP)

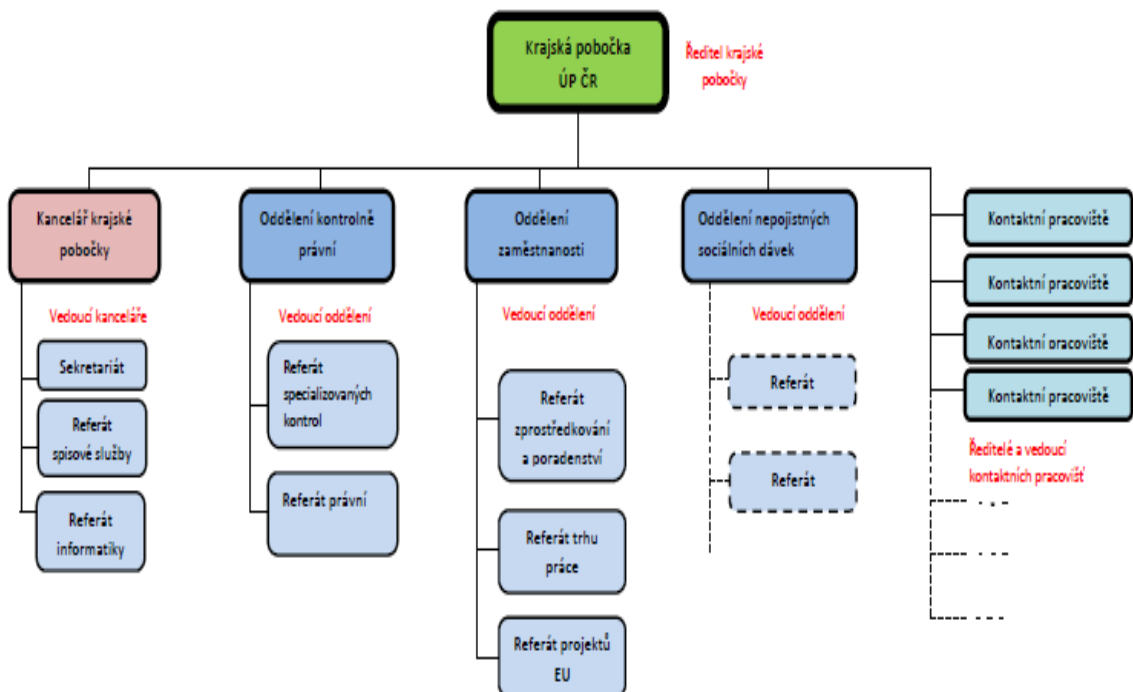
1.2 Krajská pobočka

Krajská pobočka je řízena ředitelem, který je jmenován na návrh generálního ředitele ministrem práce a sociálních věcí. Ředitel krajské pobočky řídí svěřené útvary, jedná a podepisuje se jménem ÚP ČR ve věcech spadajících do působnosti jím řízených útvarů. Výjimkou jsou případy, kdy je k jednání oprávněn pouze generální ředitel ÚP ČR nebo v případech, kdy generální ředitel nebo jiný nadřízený vedoucí zaměstnanec to výslovně vyhradil. Obvody KrP souhlasí s územím krajů v ČR.

Organizační řád ÚP ČR dále vymezuje hlavní úkoly ředitele krajské pobočky, mezi které patří řízení a kontrola činnosti útvarů krajské pobočky, řízení a kontrola činnosti kontaktních pracovišť, reprezentace ÚP ČR, vydávání vnitřních řídicích aktů, a další.

Seznam KrP:

- KrP pro hlavní město Prahu,
- KrP v Příbrami,
- KrP v Českých Budějovicích,
- KrP v Plzni,
- KrP v Karlových Varech,
- KrP v Ústí nad Labem,
- KrP v Liberci,
- KrP v Hradci Králové,
- KrP v Pardubicích,
- KrP v Jihlavě,
- KrP v Brně,
- KrP v Olomouci,
- KrP v Ostravě,
- KrP ve Zlíně.

Obr. 2 Organizační struktura KrP ÚP ČR (Příloha č. 2 Organizačního řádu ÚP)

1.3 Kontaktní pracoviště

Kontaktní pracoviště vznikla reorganizací původních úřadů práce zřízených dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

V čele kontaktního pracoviště stojí ředitel kontaktního pracoviště, v případě stejného sídla kontaktního pracoviště a krajské pobočky je v čele kontaktního pracoviště ředitel krajské pobočky.

Dle Organizačního řádu ÚP ČR kontaktní pracoviště ÚP ČR plní úkoly v obcích s rozšířenou působností, na území hlavního města Prahy a ve vybraných obcích s pověřeným obecním úřadem v oblastech:

- Zprostředkování zaměstnání, evidence uchazečů a zájemců o zaměstnání;
- Podpory v nezaměstnanosti;
- Nepojistných sociálních dávek.

2 STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

Státní sociální podpora představuje soubor dávek upravených zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Státní sociální podpora je určena především pro rodiny s nezaopatřenými dětmi (Durdisová a kol., 2005).

2.1 Základní pojmy

2.1.1 Okruh oprávněných osob

Nárok na dávky státní sociální podpory vzniknou jen fyzické osobě, pokud tato osoba a osoby s ní společně posuzované (dále jen OSP) mají na území České republiky (dále jen ČR) trvalý pobyt. Trvalým pobytem se rozumí i pobyt cizince na území ČR dle zvláštních právních předpisů upravujících pobyt cizinců na území ČR s výjimkou žadatele o udělení azylu, a to ode dne, kterým uplynulo 365 dnů ode dne hlášení. (Tröster a kol., 2010)

Dávky státní sociální podpory náleží i v případě, že osoba a osoby společně s ní posuzované nemají na území ČR trvalý pobyt, pokud jsou:

- a) Cizinci narození na území ČR do 1 roku,
- b) Nezletilými cizinci svěřenými na území ČR do péče nahrazující péči rodičů nebo do ústavní péče,
- c) Cizinci, kteří jsou držiteli povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu Evropské unie, a bylo jim vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, pokud mají na území ČR bydliště,
- d) Rodinnými příslušníky cizince uvedeného v písmenu c),
- e) Cizinci, kterým bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem vědeckého výzkumu,
- f) Cizinci, kterým byla udělena doplňková ochrana. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.1.2 Rozhodný příjem

Je stanoven jako měsíční průměr příjmů rodiny připadajících na rozhodné období. Rozhodný příjem zejména zahrnuje příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků, příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy, a to po odpočtu výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení a po odpočtu pojistného

na sociální zabezpečení a příspěvku na státní sociální politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění a po odpočtu daně z příjmu.

Dále do rozhodného příjmu patří dávky nemocenského a důchodového pojištění, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci, příjmy ze zahraničí, rodičovský příspěvek pro nárok na přídavek na dítě, sociální příplatek a příspěvek na bydlení, přídavek na dítě pro nárok na sociální příplatek a příspěvek na bydlení a mzdové nároky. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

V případě, že osoba vykonává samostatně výdělečnou činnost, bylo sdělením č. 128 Ministerstva práce a sociálních věcí vyhlášena od 1. července 2011 částka odpovídající 50 % (tj. 11 900 Kč) a 25 % (tj. 5 900 Kč) průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství, která se započítá i v případě nulového příjmu OSVČ.

2.1.3 Rozhodné období

Rozhodné období je období, za které se zjišťuje rozhodný příjem. U přídavku na dítě je rozhodným obdobím kalendářní rok předcházející kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. října do 30. září následujícího kalendářního roku. U sociálního příplatku a příspěvku na bydlení je tímto obdobím kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí. (Kahoun a kol., 2009)

2.1.4 Nezaopatřené dítě

Za nezaopatřené dítě se považuje dítě do skončení povinné školní docházky, nejdéle však do 26. roku věku, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání, nebo se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc, úraz nebo dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav. (Durdisová a kol., 2005)

Po skončení povinné školní docházky se za nezaopatřené dítě považuje dítě do 18. let věku, které je vedeno v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

Dle § 11 zákona o státní sociální podpoře (dále jen SSP) za nezaopatřené dítě se nepovažuje dítě, které je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

2.1.5 Životní minimum

Jedná se o státem uznanou dolní hranici částky potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb členů rodiny a částky na domácnost (Krebs a kol., 2010).

Dle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu byly do roku 2011 stanoveny následující částky životního minima:

- Jednotlivec **3 126,- Kč**
- 1. osoba v pořadí **2 880,- Kč**
- 2. osoba v pořadí a další osoby **2 600,- Kč**
- Nezaopatřené děti:
 - od 15 – 26 let **2 250,- Kč**
 - od 6 – 15 let **1 960,- Kč**
 - do 6 let **1 600,- Kč**

Na základě nařízení vlády byly částky životního minima od 1. 1. 2012 navýšeny o 9 %:

- Jednotlivec **3 410,- Kč**
- 1. osoba v pořadí **3 140,- Kč**
- 2. osoba v pořadí a další osoby **2 830,- Kč**
- Nezaopatřené děti:
 - od 15 – 26 let **2 450,- Kč**
 - od 6 – 15 let **2 140,- Kč**
 - do 6 let **1 740,- Kč**

2.2 Dávky státní sociální podpory

- **Dávky testované** – poskytují se v závislosti na výši příjmu SPO:
 - Přídavek na dítě,
 - Příspěvek na bydlení,
 - Porodné.
- **Dávky netestované** – poskytují se při naplnění sociální události nezávisle na výši příjmu SPO:
 - Rodičovský příspěvek,
 - Dávky pěstounské péče,
 - Pohřebné.

2.2.1 Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je základní dávkou státní sociální podpory, která je poskytována rodinám s nezaopatřenými dětmi s cílem pomoci jim krýt náklady spojené s výchovou a výživou těchto dětí (Krebs a kol., 2010).

Nárok vzniká, jestliže rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,40, vychází se z předchozího kalendářního roku. Oprávněnou osobou je nezaopatřené dítě. Do dosažení zletilosti žádá o příspěvek na dítě zákonný zástupce. Přídavek na dítě lze vyplácet i ústavu, pokud je dítě v jeho přímém zaopatření.

Od 1. 1. 2008 je výše dávky stanovena pevnou absolutní částkou, která je vyplácena měsíčně dle věkového rozpětí nezaopatřeného dítěte:

- Do 6 let **500,- Kč**
- Od 6 do 15 let **610,- Kč**
- Od 15 do 26 let **700,- Kč** (Tröster a kol., 2010)

2.2.2 Příspěvek na bydlení

Nárok na příspěvek na bydlení vzniká vlastníkovvi nebo nájemci bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, pokud jeho náklady nepřesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, a součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30, a na území hlavního města Prahy koeficientu 0,35, není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.2.2.1 Náklady na bydlení

- a) **U bytu užívaných dle nájemní smlouvy** – nájemné a náklady za plnění poskytované s užíváním bytu
- b) **U družstevních bytů a bytu vlastníků** – srovnatelné náklady, které činí za kalendářní měsíc:

Tab. 1. Náklady na bydlení

Počet osob v rodině	Kč
jedna	1 710,-
dvě	2 340,-
tři	3 060,-
čtyři a více	3 690,-

Zdroj: (Nařízení vlády č. 408/2011)

- c) **U bytů uvedených v písmenech a) a b)** – náklady na plyn, elektřinu, vodné, stočné, odvoz odpadu a centrální vytápění nebo za pevná paliva. Náklady za pevná paliva se započítávají částkami za kalendářní měsíc:

Tab. 2. Náklady na pevná paliva

Počet osob v rodině	Kč
jedna	666,-
dvě	911,-
tři	1 192,-
čtyři a více	1 472,-

Zdroj: (Nařízení vlády č. 408/2011)

Náklady na bydlení se stanovují jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházejícímu kalendářními čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje.

Dle § 25 zákona o SSP do nákladů na bydlení se započítávají i náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacené nebo doplacené, i když nespádají do kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují.

2.2.2.2 Normativní náklady na bydlení

a) V bytech dle nájemní smlouvy

Tab. 3. Normativní náklady u nájemníků

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce (v Kč)				
	Praha	více než 100 000	50 000 - 99 999	10 000 - 49 999	do 9 999
jedna	7 068	5 616	5 352	4 563	4 379
dvě	10 144	8 157	7 796	6 715	6 464
tři	13 813	11 214	10 742	9 330	9 001
čtyři a více	17 269	14 135	13 565	11 862	11 466

Zdroj: (Nařízení vlády č. 408/2011)

b) V bytech družstevních a vlastníků

Tab. 4. Normativní náklady u družstevníků a vlastníků

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce (v Kč)				
	Praha	více než 100 000	50 000 - 99 999	10 000 - 49 999	do 9 999
jedna	4 053	4 053	4 053	4 053	4 053
dvě	6 042	6 042	6 042	6 042	6 042
tři	8 421	8 421	8 421	8 421	8 421
čtyři a více	10 699	10 699	10 699	10 699	10 699

Zdroj: (Nařízení vlády č. 408/2011)

2.2.2.3 Výše příspěvku na bydlení

Výše příspěvku na bydlení je upravena v § 27 zákona o SSP a je stanovena jako rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 (hlavní město Praha 0,35). Pokud jsou náklady na bydlení nižší než normativní, náleží příspěvek na bydlení ve výši rozdílu mezi náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 (hlavní město Praha 0,35). Pokud rozhodný příjem nedosahuje částky životního minima rodiny, započítává se částka odpovídající životnímu minimu této rodiny.

2.2.2.4 Doba poskytování příspěvku na bydlení

Od 1. 1. 2012 je výplata příspěvku na bydlení omezena na 84 měsíců v období posledních 10 kalendářních let dle § 27a zákona o SSP. Omezení se nevztahuje pro domácnosti, kde v OSPO jsou výlučně osoby starší 70 let a pro osoby se zdravotním postižením, které bydlí v pro ně postavených nebo upravených bytech.

2.2.3 Porodné

Od 1. 1. 2011 se porodné stalo dávkou testovanou a upravuje jej hlava osmá zákona o SSP. Náleží ženě, která porodila své první živé dítě nebo pokud se současně s prvním živě narozeným dítětem narodilo další živé dítě nebo děti v případě, že rozhodný příjem za předchozí kalendářní čtvrtletí v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima a koeficientu 2,40 ke dni porodu.

Pokud žena, která dítě porodila, zemřela, nárok na porodné vzniká otci dítěte.

Nárok na porodné vzniká taky osobě, která dítě do 1 roku jeho věku převzala do trvalé péče nahrazující péči rodičů, a toto dítě bylo prvním dítětem této osoby, na které z důvodu jeho převzetí vznikl nárok na porodné.

2.2.3.1 Výše a výplata porodného

Výše činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě. Pokud se narodí současně s prvním živě narozeným dítětem další živě narozené dítě nebo děti, činí výše porodného 19 500 Kč. Jedná se o jednorázovou dávku.

2.2.4 Rodičovský příspěvek

Upraven hlavou pátou zákona o SSP. Od 1. 1. 2012 rodičovský příspěvek náleží rodiči, který po celý kalendářní měsíc osobně a celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině. Nárok je maximálně do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do vyčerpání celkové částky 220 000 Kč.

Pro stanovení výše rodičovského příspěvku je rozhodující výše denního vyměřovacího základu. Rodič může volit výši rodičovského příspěvku, pokud alespoň jednomu z rodičů v rodině lze stanovit k datu narození nejmladšího dítěte denní vyměřovací základ. Pokud nelze žádnému z rodičů stanovit k datu narození nejmladšího dítěte denní vyměřovací zá-

klad, náleží rodičovský příspěvek do 4 let věku dítěte, a to do 9 měsíců věku dítěte 7 600,- a od 10 měsíce věku dítěte 3 800,-.

Změnu výše rodičovského příspěvku může provádět rodič, který uplatnil nárok na rodičovský příspěvek, nejdříve po uplynutí 3 celých kalendářních měsíců, tuto změnu nelze provádět zpětně.

Nárok na rodičovský příspěvek zaniká posledním dnem kalendářního měsíce předcházejícímu kalendářními měsíci, ve kterém se stalo nejmladším dítětem v rodině jiné dítě.

2.2.4.1 Podmínka osobní celodenní péče o dítě

Podmínka osobní celodenní péče o dítě se považuje za splněnou i v kalendářním měsíci, v němž:

- a) Se dítě narodilo,
- b) Rodič měl po část měsíce nárok na dávky z nemocenského pojištění,
- c) Osoba dítě převzala do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu,
- d) Dítě dosáhlo věku 4 let, do kterého náleží rodičovský příspěvek,
- e) Dítě nebo rodič zemřeli,
- f) Rodič převzal do péče vlastní dítě, které bylo do doby převzetí svěřeno do péče jiné osoby nebo umístěno v ústavu na základě rozhodnutí příslušného orgánu nebo bylo v péči poskytovatele zdravotních služeb déle než 3 měsíce.

Podmínka osobní celodenní péče se též považuje za splněnou, pokud:

- a) Dítě, které nedosáhlo 2 let věku, navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti v rozsahu nepřevyšujícím 46 hodin v kalendářním měsíci,
- b) Dítě pravidelně navštěvuje léčebně rehabilitační zařízení nebo mateřskou školu nebo její třídu zařízenou pro zdravotně postižené děti nepřevyšujícím 4 hodiny denně,
- c) Dítě zdravotně postižené navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení nepřevyšující 6 hodin denně,
- d) Rodič zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou.

2.2.5 Dávky pěstounské péče

Dávky pěstounské péče jsou upraveny hlavou sedmou zákona o SSP a určeny k zajištění pěstounské péče. Při pěstounské péči manželů náleží dávky jen jednomu z manželů. Pokud

poručník o dítě osobně pečuje, náleží jemu i dítěti dávky pěstounské péče jako pěstounovi. Obdobné nároky jako pěstoun má i osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu proto, že má zájem stát se pěstounem.

Druhy dávek pěstounské péče:

- Příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
- Odměna pěstouna,
- Příspěvek při převzetí dítěte,
- Příspěvek na zakoupení motorového vozidla. (Tröster a kol., 2010)

2.2.5.1 Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte má nezaopatřené dítě, které bylo svěřené do pěstounské péče. Výše činí za kalendářní měsíc součin částky životního minima dítěte a koeficientu 1,40, pokud jde o nezaopatřené dítě, použije se koeficient 2,3. Výše příspěvku se násobí, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby o:

- Koeficient 2,35 – stupeň I,
- Koeficient 2,90 – stupeň II,
- Koeficient 3,10 – stupeň III nebo IV.

Příspěvek na úhradu potřeb dítěte se vyplácí pěstounovi do jeho zletilosti. Pokud dítě požívá důchod z důchodového pojištění, příspěvek na úhradu potřeb dítěte se snižuje o tento důchod. Pokud je důchod vyšší, příspěvek na úhradu potřeb dítěte nenáleží.

2.2.5.2 Odměna pěstouna

Nárok náleží pěstounovi, kterému bylo svěřeno dítě do pěstounské péče, a to až do zletilosti dítěte a poté po dobu, po kterou má dítě nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Výše činí za kalendářní měsíce za každé dítě svěřené do pěstounské péče součin životního minima jednotlivce a koeficientu 1,00.

Výše odměny pěstouna ve zvláštních případech činí za kalendářní měsíc součin částky na osobní potřeby pěstouna a koeficientu 5,50, pokud pěstoun pečuje alespoň o 3 svěřené nezaopatřené děti nebo pečuje alespoň o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II, ve stupni III nebo ve stupni IV. Uvedená výše odměny se zvyšuje o součin částky na osobní potřeby pěstouna a koeficientu 0,50 za péči o každé další dítě svěřené mu do pěstounské péče, pokud jde o osobu ve stupni I, ve stupni II nebo ve stupni

IV závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Dále se uvedená odměna zvyšuje o součin částky na osobní potřeby pěstouna a koeficientu 0,75 za péči o každé takové dítě svěřené mu do pěstounské péče. Odměna ve zvláštních případech se posuzuje jako plat. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.2.5.3 Příspěvek při převzetí dítěte

Nárok má pěstoun, který převzal dítě do pěstounské péče. Jedná se o jednorázovou dávku. Výše příspěvku při převzetí náleží dle věku dítěte:

- Do 6 let 8 000 Kč
- Od 6 do 15 let 9 000 Kč
- Od 15 do 26 let 10 000 Kč (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.2.5.4 Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Na příspěvek na zakoupení motorového vozidla má nárok pěstoun, který má v pěstounské péči nejméně 4 děti nebo má nárok na odměnu pěstouna z důvodu péče o 4 děti, včetně zletilých nezaopatřených, pokud zakoupil osobní motorové vozidlo nebo zajistil nezbytnou celkovou opravu osobního motorového vozidla a toto vozidlo nepoužívá pro výdělečnou činnost.

Výše na zakoupení vozidla činí 70 % pořizovací ceny nebo prokázaných výdajů na opravy, nejvýše však do 100 000 Kč. Součet těchto příspěvků v období posledních deseti let předem dnem podání žádosti nesmí přesáhnout 200 000 Kč.

V případě, že pěstoun do 5 let ode dne, kdy mu byl příspěvek poskytnut, osobní motorové vozidlo prodal, daroval, počal je používat pro výdělečnou činnost nebo přestal vykonávat pěstounskou péči, je povinen vrátit poměrnou část příspěvku. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.2.6 Pohřebné

Dle § 47 zákona o SSP nárok na pohřebné vzniká osobě, která vypravila pohřeb dítěti, které bylo ke dni smrti nezaopatřeným dítětem nebo osobě, která byla ke dni smrti rodičem nezaopatřeného dítěte. Jedná se o jednorázovou dávku a její výše činí 5 000 Kč.

2.3 Společná ustanovení o dávkách SSP

2.3.1 Nárok na dávky SSP

Nárok na dávku státní sociální podpory vzniká splněním všech podmínek stanových zákonem č. 117/1995, o státní sociální podpoře. Nárok na výplatu dávky vznikne splněním podmínek pro nárok a podáním žádosti o přiznání dávky na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociální věcí. (Tröster a kol., 2010)

Podmínkou nároku na výplatu dávky je písemný souhlas oprávněné osoby a OSP dle § 50 zákona o státní sociální podpoře s tím, aby státní orgány a další právnické či fyzické osoby sdělily orgánům SSP a MPSV v případě, že o dávce rozhodují, nebo ji vyplácí či kontrolují, výši příjmu těchto osob, skutečnosti prokazující nezaopatřenost dítěte a další údaje.

V případě, že je dávka SSP přiznaná neprávem v nižší částce, nevyplacená nebo vyplacená v nižší částce, odepřená nebo přiznaná od pozdějšího data, než od jakého náleží, přizná se nebo zvýší ode dne, od něhož dávka nebo její navýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o dávkách zjistil.

V případě, že je dávka SSP přiznaná neprávem, vyplacená neprávem nebo vyplacená ve vyšší částce, tak se dávka SSP odejme, sníží nebo zastaví výplata, a to dnem následujícím po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

2.3.2 Zánik nároku na dávky SSP

Nárok na dávku SSP nezaniká uplynutím času, pokud není zákonem o SSP stanoveno jinak. V případě, že jde o dávku přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, příspěvek na úhradu potřeb dítěte nebo odměna pěstouna, tak nárok na výplatu dávky zaniká uplynutím 3 měsíců. Nárok na porodné, pohřebné, příspěvek při převzetí dítěte a příspěvek na zakoupení motorového vozidla zaniká v případě, že nebyl uplatněn do jednoho roku.

Pokud je oprávněná osoba vzata do vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence, tak nárok na dávku zaniká ode dne následujícího po uplynutí prvního kalendářního měsíce. (Břeská, Burdová a Vránová, 2010)

3 STÁTNÍ ROZPOČET

Dávky SSP jsou vypláceny ze státního rozpočtu, proto je tato kapitola určena jeho charakteristice, rozpočtovému procesu a výdajům ze státního rozpočtu.

Státní rozpočet je nejvýznamnější veřejný rozpočet, který je využíván jako finanční nástroj ústřední vládou v hospodaření státu.

Státní rozpočet je:

- Centralizovaný peněžní fond,
- Bilancí příjmů a výdajů,
- Finanční plán,
- Nástroj rozpočtové politiky.

Veškeré příjmy a výdaje státního rozpočtu se realizují na jednom běžném účtu vedené v České národní bance. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008)

3.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces se skládá z rozhodnutí různých subjektů týkajících se veřejných výdajů a veřejných příjmů. 4 základní fáze rozpočtového procesu:

- Příprava a projednávání návrhu rozpočtu ve vládě,
- Projednávání a schvalování návrhu v parlamentu,
- Realizace rozpočtu,
- Kontrola rozpočtu.

Návrh rozpočtu je sestavován ministerstvem financí, přičemž vychází z podkladů jednotlivých ústředních orgánů, resortů a požadavků samospráv na transfery ze státního rozpočtu. Ve druhé etapě je rozpočet odevzdán do rukou předsedy Sněmovny, a to nejpozději do tří měsíců před začátkem rozpočtového roku. Dodatky k rozpočtu mohou být dodány nejpozději 15 dnů před prvním čtením zákona.

Schvalování probíhá ve třech čteních. V prvním dochází k projednání příjmů a výdajů, salda, způsoby vypořádání salda, aj. Tyto základní údaje Poslanecká sněmovna buď schválí, nebo doporučí vládě jejich změny a stanoví termín pro předložení nového návrhu. Zároveň návrhy jednotlivých kapitol jsou předloženy rozpočtovému výboru, který se vyjádří k návrhu.

Ve druhém čtení se návrhu vyjádří navrhovatel, zpravodaj rozpočtového výboru a vede se podrobná rozprava, v které se předkládají pozměňovací návrhy. Ve třetím čtení, které může být zahájeno nejdříve 48 hodin po skončení druhého čtení, lze navrhnout pouze opravu legislativně technických, tiskových a gramatických chyb. Na závěr třetího čtení Poslanecká sněmovna hlasuje o pozměňovacích návrzích, poté se usnese, zda s návrhem zákona o státním rozpočtu vyslovuje souhlas. V kladném případě je přijatý návrh zákona uveřejněn ve Sbírce zákonů. Pokud Poslanecká sněmovna s návrhem nesouhlasí, nebo pokud nebyl návrh předložen k projednání v termínu, dochází k situaci, kdy je otázka financování výdajů státu řešena bez existence příslušné právní normy, na základě tzv. rozpočtového provizoria, kdy se výdaje uvolňují jednotlivým kapitolám státního rozpočtu do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky za každý započatý měsíc.

Ve fázi realizace za zajištění příjmové části rozpočtu zodpovídá ministerstvo financí. Za realizaci výdajů zodpovídají správci jednotlivých kapitol.

Kontrolu plnění státního rozpočtu vykonává ministerstvo financí a Nejvyšší kontrolní úřad, právo kontroly má i vlády a zákonodárné orgány.

Po ukončení kalendářního roku připraví ministerstvo financí návrh tzv. státního závěrečného účtu, jehož návrh schválí vláda nejpozději do 30. dubna následujícího roku a je povinna jej předložit k projednání a ke schválení Poslanecké sněmovně. Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření za uplynulý rok a jeho nedílnou součástí jsou i závěrečné účty jednotlivých kapitol. (Hammerníková, Maaytová a kol., 2010)

3.2 Výdaje státního rozpočtu

Prostřednictvím výdajů státního rozpočtu se nenávratným způsobem přerozděluje více než 40 % hrubého domácího produktu v ČR. Ze státního rozpočtu se vydávají peněžní prostředky zejména na:

- Vládní nákupy,
- Transfery,
- Transfery obyvatelstvu (dávky SSP tvoří cca 3 % výdajů SR),
- Dotace na výrobu,
- Dotace na krytí ztráty státních podniků
- Dotace do rozpočtů územní samosprávy,
- Dotace do mimorozpočtových fondů, aj. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZLÍNSKÝ KRAJ

Zlínský kraj (dále jen ZK) se rozkládá na východu České republiky a hraničí s Moravskoslezským, Olomouckým a Jihomoravským krajem. Skládá se z okresů Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž. (Portál Zlínského kraje)

Obr. 3. Mapa Zlínského kraje (Portál Zlínského kraje)

Mezi faktory ovlivňující výši výdajů na dávky SSP řadím:

- Počet obyvatel ve ZK;
- Průměrný věk obyvatel ve ZK;
- Průměrná mzda ve ZK;
- Nezaměstnanost ve ZK.

Tab. 5. Přehled faktorů ovlivňující výši výdajů na dávky SSP v letech 2009 - 2011

	rok 2009	rok 2010	rok 2011
Počet obyvatel ZK	591 042,00	590 361,00	588 990,00
Průměrný věk obyvatel ZK	40,90	41,20	
Průměrná mzda ve ZK (v Kč)	22 147,00	20 637,00	21 486,00
Nezaměstnanost ve ZK (v %)	10,80	10,70	9,35

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě údajů z ČSÚ

Ve výše uvedené tabulce (tab. 5.) je zobrazen vývoj jednotlivých ukazatelů ve sledovaném období, tzn. od roku 2009 do roku 2011.

Počet obyvatel ve Zlínském kraji mírně klesá. V roce 2010 oproti roku 2009 počet obyvatel ve ZK klesl o 681 lidí, a v roce 2011 oproti roku 2010 klesl o 1 371 lidí. Průměrný věk ve ZK naopak roste. Byl zjištěn pouze průměrný věk roku 2009 a 2010, kdy průměrný věk vzrostl o 0,3 let. Průměrná mzda ve ZK v roce 2010 ve vztahu k roku 2009 klesla o 1 510 Kč. V roce 2011 oproti roku 2010 naopak vzrostla o 849 Kč. Nezaměstnanost ke konci roku 2009, 2010 a 2011 vykazuje klesající trend. V roce 2010 oproti roku 2009 nezaměstnanost klesla o pouhých 0,1 %, ale v roce 2011 ve vztahu k roku 2010 klesla o 1,35 %.

Všechny výše uvedené faktory ovlivňují výdaje na dávky SSP. Ideální by bylo, kdyby počet obyvatel rostl, průměrný věk obyvatel klesal, průměrná mzda v kraji rostla a nezaměstnanost klesala. Z tabulky (tab. 5.) vidíme, že v roce 2011 průměrná mzda roste a nezaměstnanost klesá, takže i tyto faktory měly vliv na pokles výdajů na dávky SSP v roce 2011, ne jen legislativní změny v zákoně o SSP.

5 KRAJSKÁ POBOČKA VE ZLÍNĚ

Krajská pobočka ve Zlíně vznikla dne 1. dubna 2011. Od října 2011 byl jmenován ministrem práce a sociálních věcí do funkce ředitele krajské pobočky ve Zlíně Mgr. Petr Janíček. Správním obvodem krajské pobočky ve Zlíně je území ZK.

5.1 Oddělení nepojistných sociálních dávek krajské pobočky ve Zlíně

V čele stojí vedoucí Ing. Hana Hruboňová, která je podřízena řediteli krajské pobočky. Oddělení nepojistných sociálních dávek se člení na referát státní sociální podpory a referát jednotného výplatního místa.

Mezi hlavní úkoly patří:

- Koordinace činnosti útvarů SSP kontaktních pracovišť v rámci kraje;
- Metodické řízení financování agendy SSP v obvodu krajské pobočky;
- Poskytování poradenství v oblasti SSP;
- Zpracování analýz, statistik, rozborů v oblasti SSP;
- Realizace koncepce a strategie v oblasti přípravy jednotného výplatního místa nepojistných sociálních dávek; a další. (Organizační řád ÚP ČR, 2011)

5.2 Kontaktní pracoviště krajské pobočky ve Zlíně

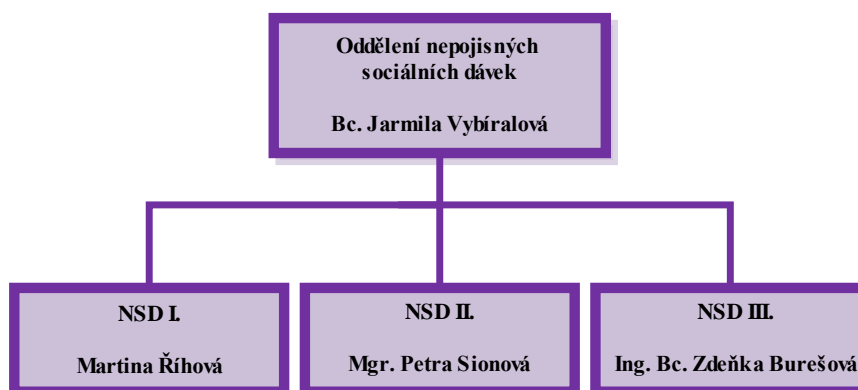
Mezi kontaktní pracoviště krajské pobočky ve Zlíně patří:

- Bystřice pod Hostýnem
- Holešov
- Karolinka
- Kroměříž
- Otrokovice
- Rožnov pod Radhoštěm
- Slavičín
- Uherské Hradiště
- Uherský Brod
- Valašské Klobouky
- Valašské Meziříčí
- Vsetín
- Zlín

5.2.1 Kontaktní pracoviště Zlín

Součástí kontaktního pracoviště Zlín je i oddělení nepojistných sociálních dávek (dále jen NSD), jehož součástí je i referát NSD I., který se zabývá dávkami SSP. Organizační struktura uvedená na Obr. 4. vznikla 1. 1. 2012, kdy se k oddělení NSD připojily dva referáty

zabývající se hmotnou nouzí a příspěvkem na péči. Tuto oblast do konce roku 2011 vykonával odbor sociálních věcí Magistrátu města Zlín.

Obr. 4. Organizační struktura NSD ve Zlíně

5.2.1.1 Referát nepojistných sociálních dávek I.

- Zajišťuje základní konzultační činnost v oblasti agendy SSP;
- Přijímá a kontroluje náležitosti žádostí a správnost údajů;
- Rozhoduje ve správním řízení o přiznání a výši dávky SSP, či o změně výše dávky nebo jejím odnětím, zastavením její výplaty;
- Zajišťuje agendu pro občany Evropské unie;
- Rozhoduje o případných námitkách účastníka řízení;
- Provádí exekuce z přiznaných dávek SSP;
- Spolupracuje s dalšími orgány veřejné správy ve věci posouzení nároku na dávky SSP;
- A další. (Organizační řád ÚP ČR, 2011)

6 VÝDAJE NA DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

6.1 Celkové výdaje na dávky SSP dle jednotlivých krajů

Z tabulky (tab. 6.) je zřejmé, že nejvíce výdajů na dávky SSP v letech 2009 až 2011 plynulo do Moravskoslezského, Středočeského a Jihomoravského kraje. Jak je v předchozí kapitole uvedeno, výdaje na dávky SSP jsou zejména ovlivněny ekonomickou situací v ČR; počtem obyvatel, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v jednotlivých krajích; průměrným věkem; průměrnou mzdou a procentem nezaměstnanosti. Nejméně výdajů na dávky SSP jdou do Karlovarského, Libereckého kraje a kraje Vysočina.

Procentuální podíl dle jednotlivých krajů z celkového objemu vyplacených dávek se v letech 2009 až 2011 výrazně neměnil. Celkové výdaje na dávky SSP vykazují klesající trend. Výrazný pokles je zaznamenán v roce 2011, kdy dochází ke spoustě legislativních změn v zákoně o SSP, např. porodné pouze na první živě narozené dítě do 2,4 násobku ŽM SPO, a další změny.

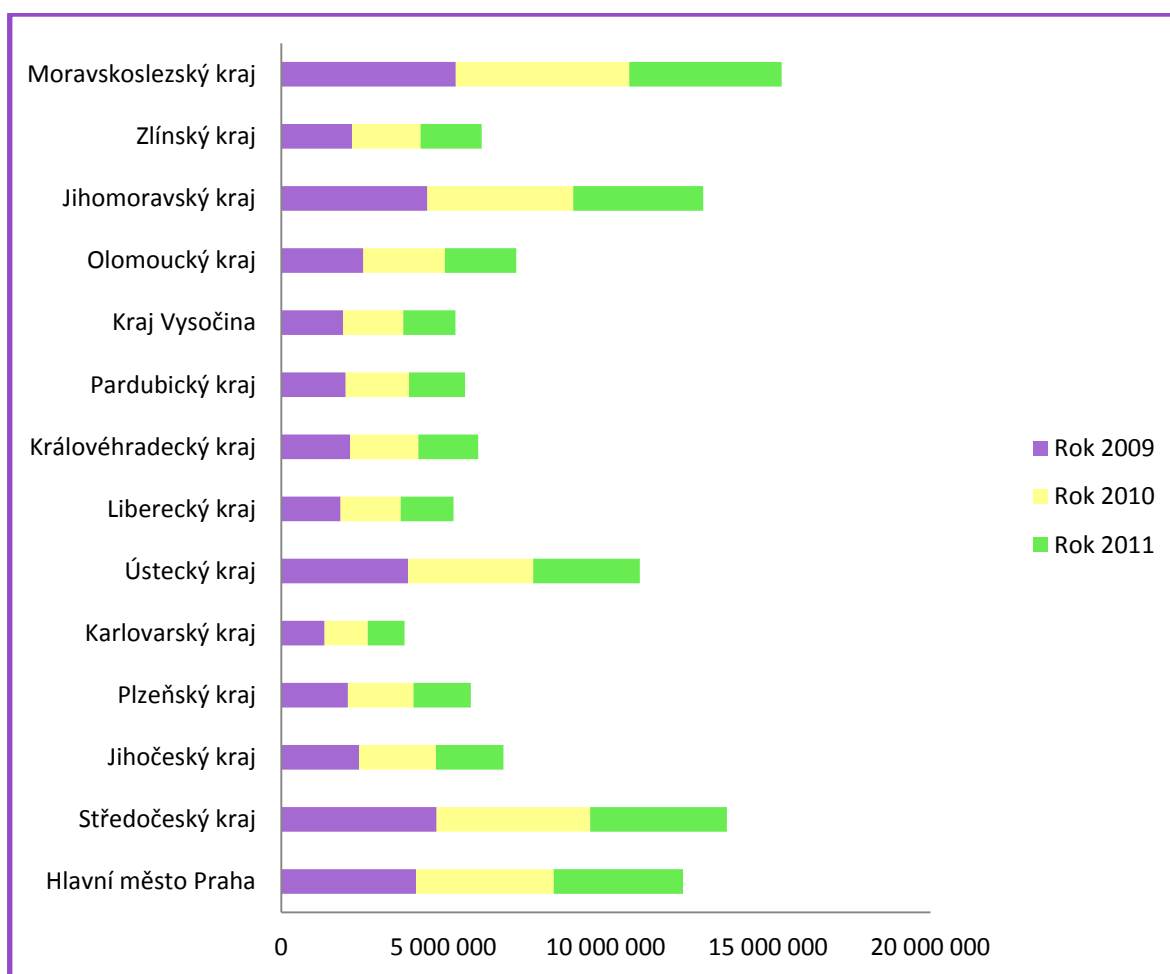
Tab. 6. Výdaje na dávky SSP a procentuální rozbor dávek SSP (v tis. Kč)

Územní jednotka	r. 2009	%	r. 2010	%	r. 2011	%
Hlavní město Praha	4 151 103	10,10	4 241 154	10,40	3 992 486	11,09
Středočeský kraj	4 782 188	11,64	4 733 905	11,61	4 212 114	11,70
Jihočeský kraj	2 403 669	5,85	2 365 081	5,80	2 077 407	5,77
Plzeňský kraj	2 051 158	4,99	2 022 516	4,96	1 765 220	4,90
Karlovarský kraj	1 333 017	3,24	1 334 073	3,27	1 136 622	3,16
Ústecký kraj	3 910 124	9,52	3 852 424	9,44	3 289 238	9,13
Liberecký kraj	1 829 863	4,45	1 857 182	4,55	1 626 611	4,52
Královéhradecký kraj	2 123 314	5,17	2 102 988	5,16	1 840 998	5,11
Pardubický kraj	1 986 307	4,84	1 954 629	4,79	1 727 307	4,80
Kraj Vysočina	1 910 522	4,65	1 854 973	4,55	1 607 670	4,46
Olomoucký kraj	2 532 799	6,17	2 515 386	6,17	2 196 625	6,10
Jihomoravský kraj	4 503 003	10,96	4 496 423	11,02	4 004 229	11,12
Zlínský kraj	2 183 116	5,31	2 114 672	5,18	1 884 125	5,23
Moravskoslezský kraj	5 381 623	13,10	5 345 646	13,10	4 686 102	13,01
Celkem	41 081 807	100,00	40 791 052	100,00	36 013 868	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV

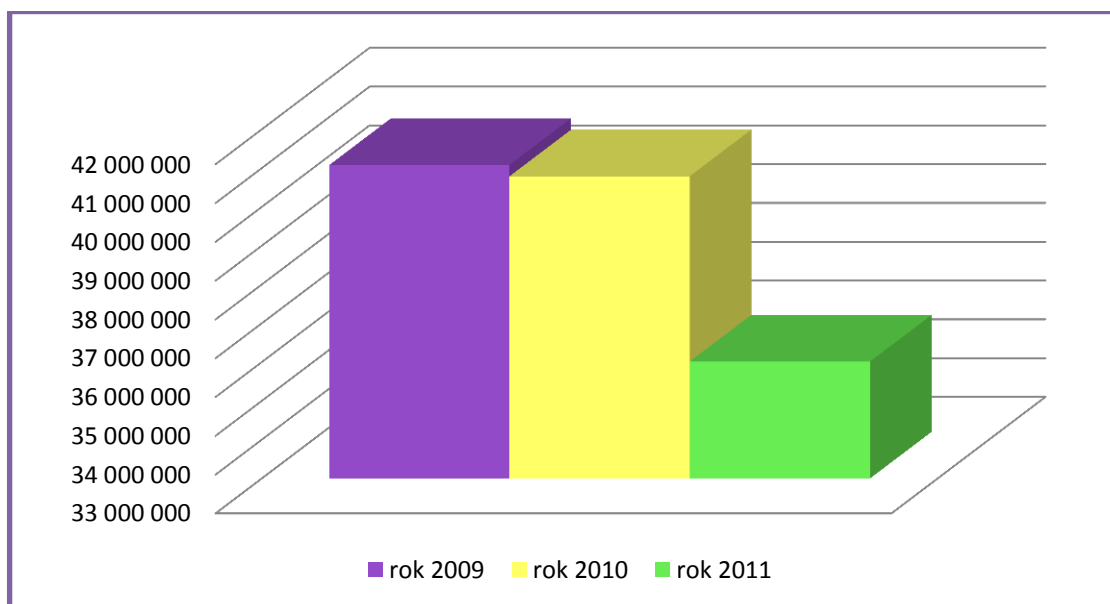
Celkové výdaje na dávky státní sociální podpory od roku 2009 do roku 2011 klesaly a tento trend bude pokračovat i v roce 2012, jelikož odstartovala sociální reforma, jejímž cílem je i snižování výdajů na dávky SSP.

Od roku 2007 do roku 2010 probíhala reforma veřejných financí, tato reforma se dotýkala i dávek státní sociální podpory. Kdyby nedošlo ke snížení mandatorních výdajů, tak již v roce 2009 mohly převyšovat příjmy státního rozpočtu. Jejím hlavním cílem bylo snížení výdajů ze státního rozpočtu a tím snížit deficit. Došlo ke spoustě změn u jednotlivých dávek, např. zrušení příspěvku na školní pomůcky a příspěvku na zvýšené životní náklady. U většiny dávek SSP došlo ke změnám v posuzování nároku, např. pohřebné jen v případě úmrtí nezaopatřeného dítěte či rodiče nezaopatřeného dítěte, do té doby byla tato dávka zavedena plošně, a podobně. Během reformy veřejných financí došlo k výrazné změně rodičovského příspěvku, kdy byla zavedena volba délky čerpání rodičovského příspěvku.

Obr. 4. Vývoj na dávky SSP dle jednotlivých krajů v letech 2009 – 2011

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Obr. 5. Vývoj celkových výdajů na dávky SSP v letech 2009 – 2011

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

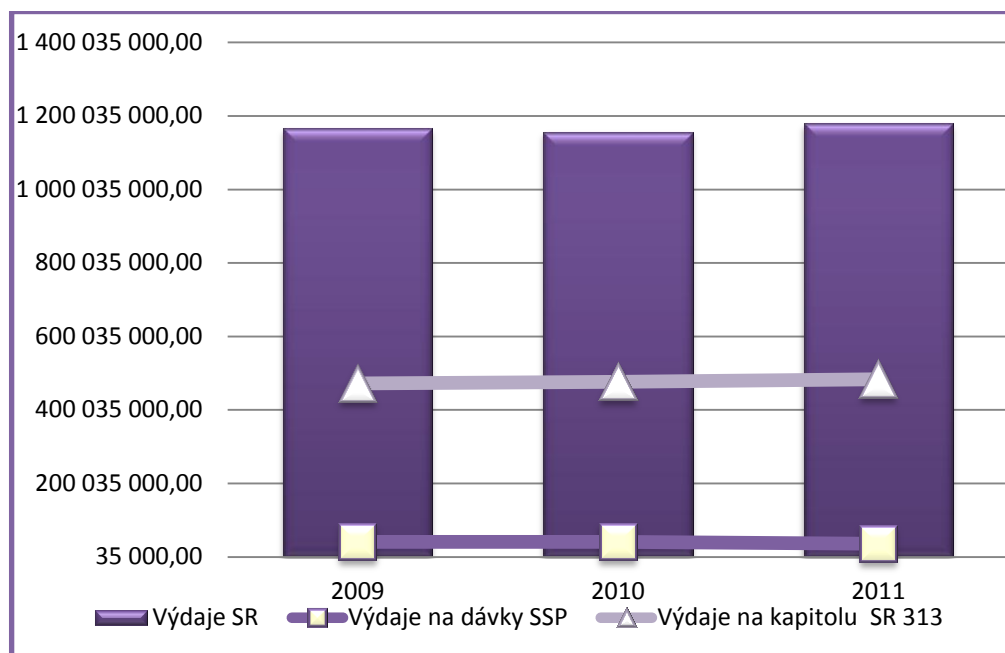
6.2 Výdaje na dávky SSP v porovnání s výdaji státního rozpočtu

Celkové výdaje státního rozpočtu se v roce 2010 nepatrně snížily, avšak výdaje na kapitolu 313 se v roce 2010 oproti roku 2009 zvýšily. Celkové výdaje na kapitolu 313 v roce 2009 činily 40,48 % z celkových výdajů státního rozpočtu, v roce 2010 se navýšily na 41,18 % a v roce 2011 výdaje klesly na 41,03 % ve vztahu ke státnímu rozpočtu. Celkové výdaje na státní sociální podporu v roce 2009 činily 3,52 % z celkových výdajů státního rozpočtu, v roce 2010 se navýšily na 3,53 %, v roce 2011 klesly na 3,05 %. Údaje z roku 2011 byly použity ze Zákona o státním rozpočtu, jelikož Zákon o státním závěrečném účtu, ještě nebyl sestaven, proto údaje jsou mírně zkreslené.

Tab. 7. Přehled výdajů SR, kapitoly 313 a dávek SSP v letech 2009 - 2011

Výdaje (v tis. Kč)	2009	%	2010	%	2011	%
Celkové výdaje na kapitolu 313	472 440 863,12	40,48	476 344 409,77	41,18	483 781 377,00	41,03
Celkové výdaje na dávky SSP	41 081 807	3,52	40 791 052	3,53	36 013 868	3,05
Celkové výdaje SR	1 167 009 054,43	100,00	1 156 793 483,73	100,00	1 179 000 908,00	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování na podkladě údajů z MF

Obr. 6. Vývoj výdajů státního rozpočtu, kapitoly 313 a dávek SSP

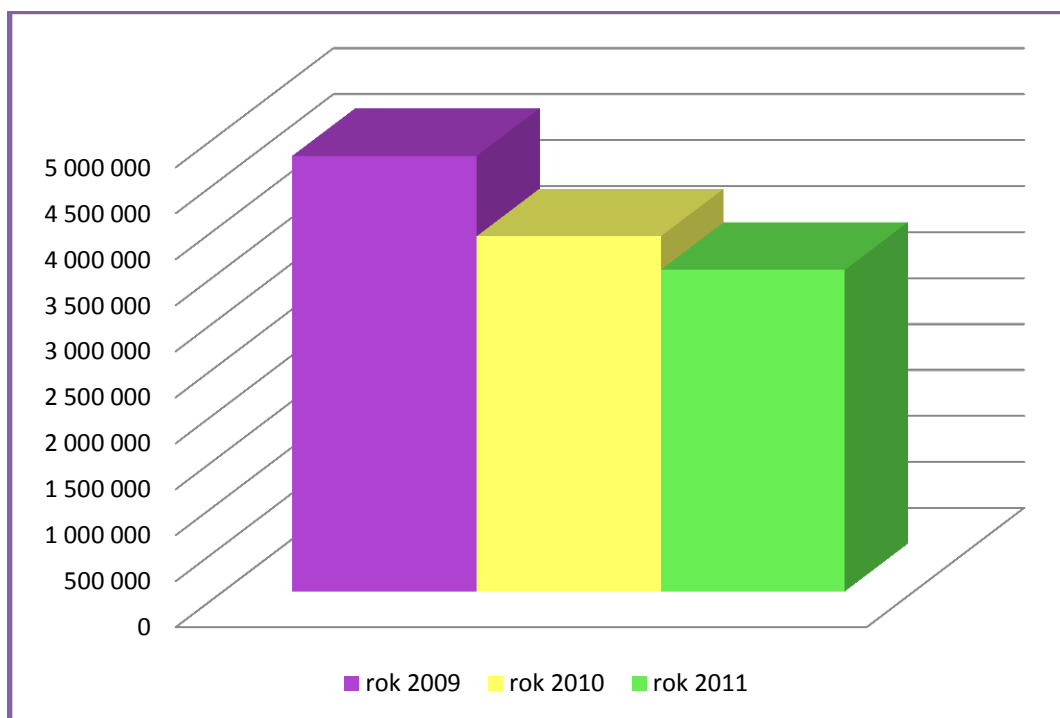
(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MF)

6.3 Výdaje na jednotlivé dávky státní sociální podpory dle jednotlivých krajů ČR

6.3.1 Přídavek na dítě

Přídavek na dítě prošel svou největší změnou v roce 2008, kdy byly upraveny podmínky nároku. Od ledna 2008 nárok vznikl v případě, že příjmy za rozhodné období nepřesáhly 2,4 násobek ŽM rodiny, do té doby nárok na přídavek na dítě byl až do 4 násobku ŽM rodiny. Od roku 2008 se začal přídavek na dítě vyplácet v pevných částkách dle věku dítěte, do té doby výše přídavku na dítě byla ovlivněna příjmem rodiny.

Vývoj výdajů na přídavek na dítě má klesající charakter ve všech krajích v letech 2009 až 2011. Nejvyšší pokles výdajů byl zaznamenán v roce 2011 oproti roku 2009, kdy celkové výdaje na dávky SSP klesly o 1 239 352 000 Kč, tj. o 26,17 %. V roce 2010 oproti roku 2009 výdaje na dávky SSP klesly o 364 942 000 Kč, tj. o 9,45 %.

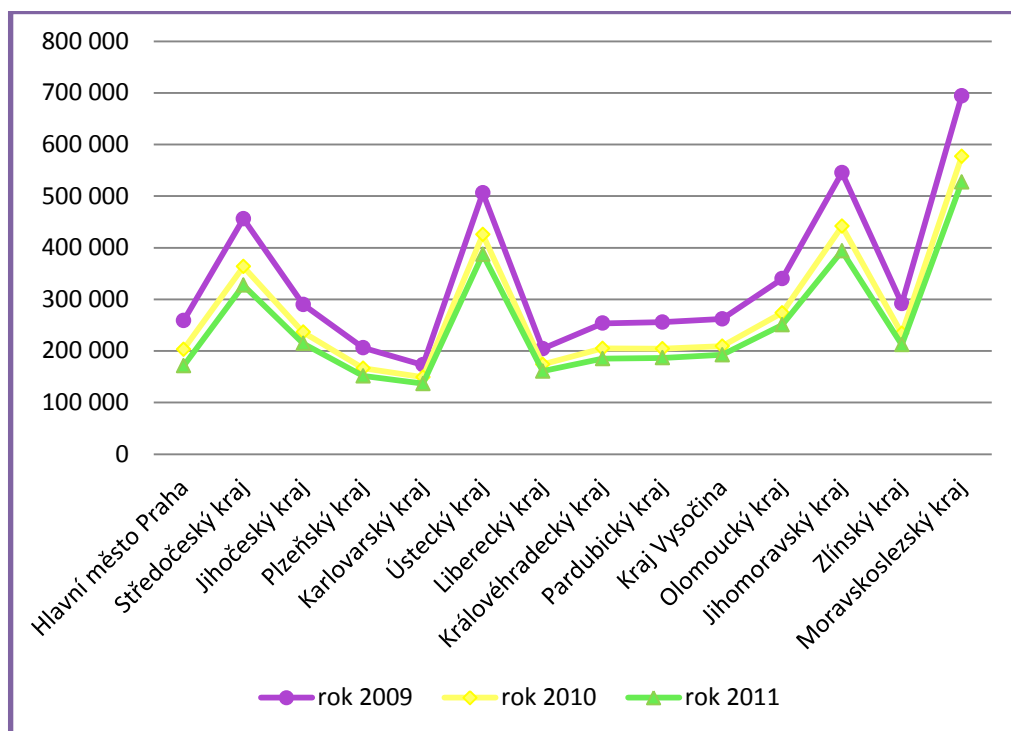

Obr. 7. Vývoj celkových výdajů na přídavek na dítě

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Nejvíce výdajů na přídavek na dítě plynulo do Moravskoslezského, Jihomoravského a Ústeckého kraje, což se od roku 2009 do současnosti nezměnilo. Nejmenší část výdajů na přídavek na dítě byly vypláceny v Karlovarském, Libereckém a Plzeňském kraji v roce 2009. V roce 2010 a 2011 jsou na posledních třech příčkách tyto kraje v následujícím pořadí Karlovarský, Plzeňský a Liberecký.

V roce 2010 oproti roku 2009 největší pokles u přídavku na dítě byl v Hlavním městě Praha, kdy výdaje klesly o 21,41 % a nejmenší pokles byl v Karlovarském kraji, tj. o 13,80 %. V roce 2011 oproti roku 2010 největší pokles byl opět v Hlavním městě Praha o 15,71 % a ani v roce 2011 oproti roku 2009 se to nezměnilo, výdaje poklesly o 33,76 %. Nejnižší pokles byl v Libereckém kraji, kde klesly výdaje na přídavek na dítě o 7,51 %. V roce 2011 oproti roku 2009 nejvíce poklesly výdaje na přídavek na dítě v Karlovarském kraji o 20,87 %. V roce 2011 oproti roku 2009 poklesly výdaje na přídavek na dítě o více jak 20 % u každého kraje. V následujícím roce předpokládám růst výdajů na přídavek na dítě z důvodu zvýšení ŽM od ledna 2012.

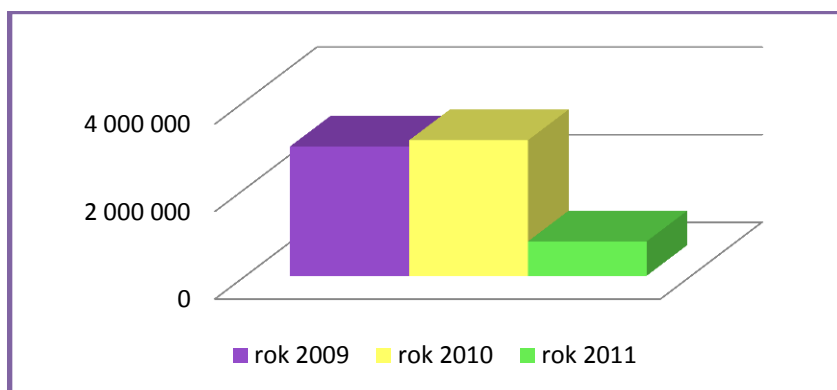
Obr. 8. Vývoj výdajů na přídavek na dítě dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.2 Sociální příplatek

U sociálního příplatku ve sledovaném období proběhla spousta legislativních změn. Do roku 2010 byl poskytován v případě, že rozhodný příjem nepřesáhl 2,00 násobek ŽM OSPO a zohledňovala se u této dávky osamělost a zdravotní stav nezaopatřených dětí nebo rodičů. V roce 2011 byl poskytován pouze v případě, že nezaopatřené dítě bylo dlouhodobě nemocné, dlouhodobě zdravotně postižené či dlouhodobě těžce zdravotně postižené nebo rodič nezaopatřeného dítěte byl těžce zdravotně postižený. Proto v roce 2011 výrazně výdaje na sociální příplatek klesly. Od roku 2012 je sociální příplatek zcela zrušený. Je transformován do navýšení příspěvku na péči o 2 000 Kč, které vyplácí referát nepojistných sociálních dávek III.

V roce 2010 se výdaje na sociální příplatek mírně zvýšily, avšak v roce 2011 díky změnám v nároku na sociální příplatek výdaje výrazně poklesly, a to o 74,63 % oproti roku 2010 a o 73,45 % oproti roku 2009.

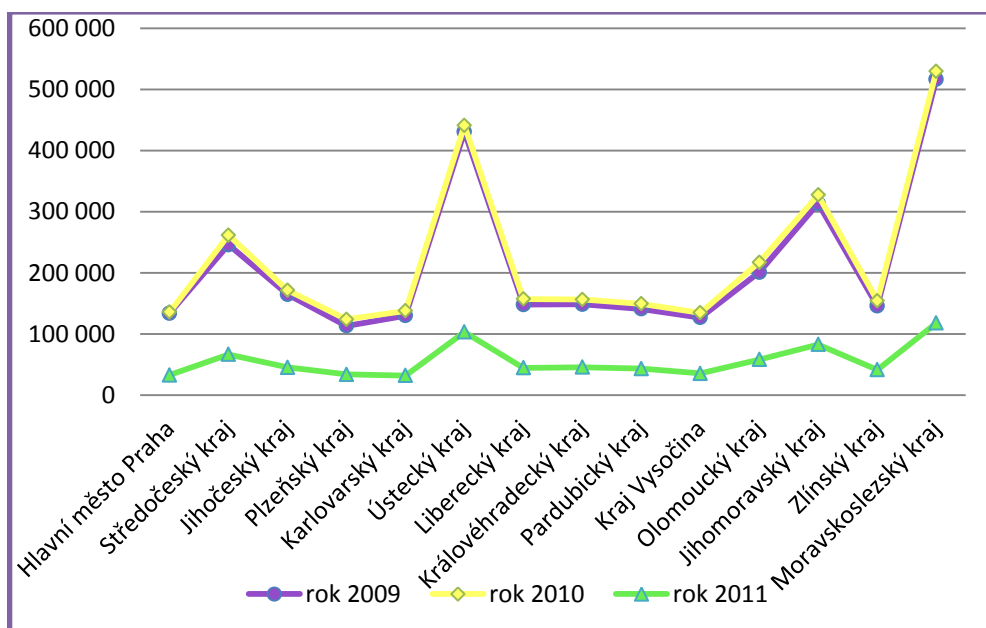

Obr. 9. Vývoj celkových výdajů na sociální příplatek

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Nejvíce výdajů na sociální příplatek plynulo do Moravskoslezského kraje, v roce 2009 činil podíl výdajů v tomto kraji na sociální příplatek 17,44 % z celkových výdajů na sociální příplatek, v roce 2010 se podíl snížil na 17,08 % a v roce 2011 procentní podíl poklesl na 15,03 %. Dále v pořadí byl Ústecký a Jihomoravský kraj. Nejméně výdajů na sociální příplatek plynulo do Plzeňského kraje, kraje Vysočina a Karlovarského kraje.

Největší změnu ve výdajích na sociální příplatek byl zaznamenán u Moravskoslezského kraje, kdy v roce 2011 se výdaje snížily o 77,67 % oproti roku 2010 a o 77,11 % oproti roku 2009. U Královéhradeckého kraje byl nejmenší pokles výdajů, a to o 70,62 % oproti roku 2010, a o 69,08 % oproti roku 2009.

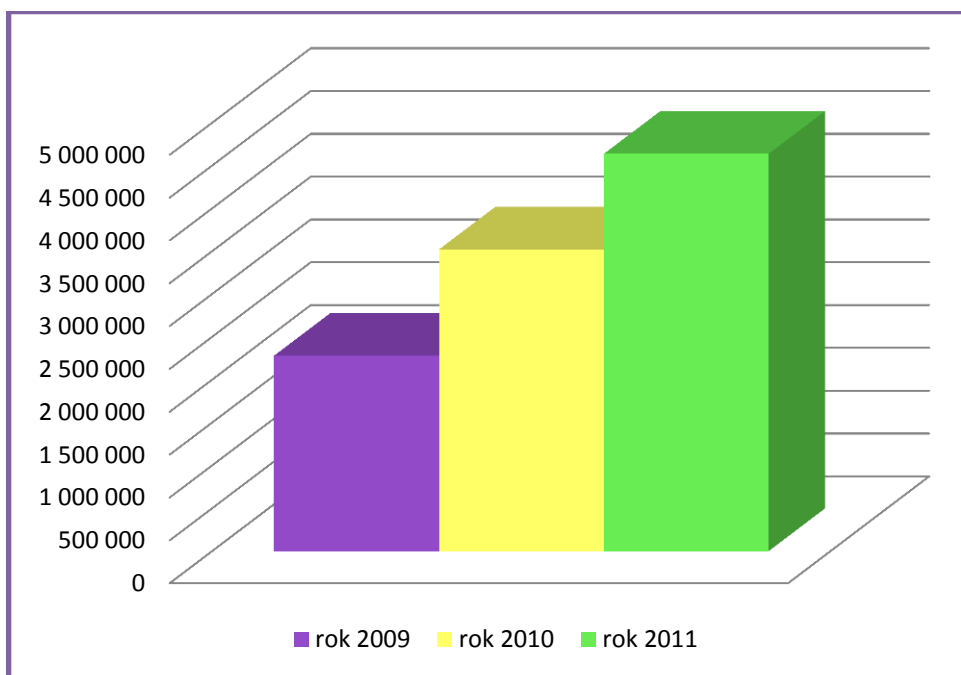

Obr. 10. Vývoj výdajů na sociální příplatek dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.3 Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení je dávka, kde v posledních letech výdaje na její výplatu výrazně rostou a dle předpokladu porostou i v následujících letech. Celkové výdaje na příspěvek na bydlení v roce 2010 vzrostly o 54,43 %, v roce 2011 vzrostly o 31,72 % oproti minulému roku. V roce 2011 oproti roku 2009 výdaje vzrostly dokonce o 103,42 %.

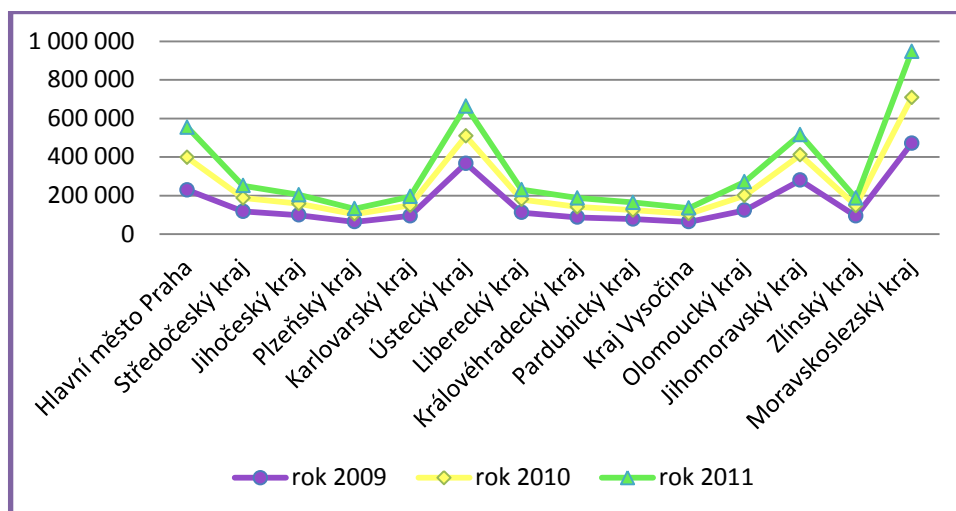

Obr. 11. Vývoj celkových výdajů na příspěvek na bydlení

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Na příspěvek na bydlení plyne nejvíce výdajů do Moravskoslezského, Ústeckého a Jihomoravského kraje. V roce 2011 se pořadí změnilo, kdy Jihomoravský kraj nahradilo Hlavní město Praha. Nejméně financí na příspěvek na bydlení jsou vypláceny v Plzeňském kraji, kraji Vysočina a Pardubickém kraji, výdaje se pohybují okolo 3 % z celkových výdajů na příspěvek na bydlení.

V roce 2011 největší změna byla zaznamenána u Hlavního města Praha, kdy oproti roku 2009 výdaje vzrostly o 141,52 %, což je způsobeno zvyšujícími se náklady na bydlení. Nejmenší navýšení výdajů bylo u Jihomoravského kraje v roce 2011 oproti roku 2010, kdy výdaje vzrostly o 25,73 %.

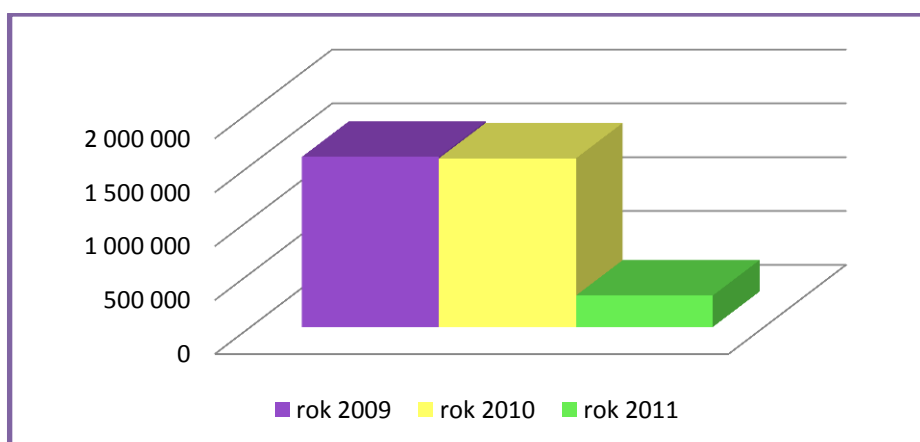
Obr. 12. Vývoj výdajů na příspěvek na bydlení dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.4 Porodné

Do roku 2010 bylo porodné poskytované plošně, tzn., že se nezkoumal příjem a nárok byl na každé narozené dítě, i mrtvě rozené. Od roku 2011 je porodné nastaveno tak, že je poskytováno pouze v případě, že se jedná o první živě narozené dítě a rozhodný příjem je do 2,4 násobku ŽM rodiny za předcházející kalendářní čtvrtletí.

Celkové výdaje na porodné se v roce 2010 ve srovnání k roku 2009 nepatrně snížily, o 0,87 %. Díky zavedeným změnám se v roce 2011 výdaje na porodné snížily o 81,34 % oproti roku 2010, a o 81,51 % oproti roku 2009. V následujících letech můžou výdaje na porodné nepatrně růst, jelikož se od ledna 2012 zvýšily částky ŽM.

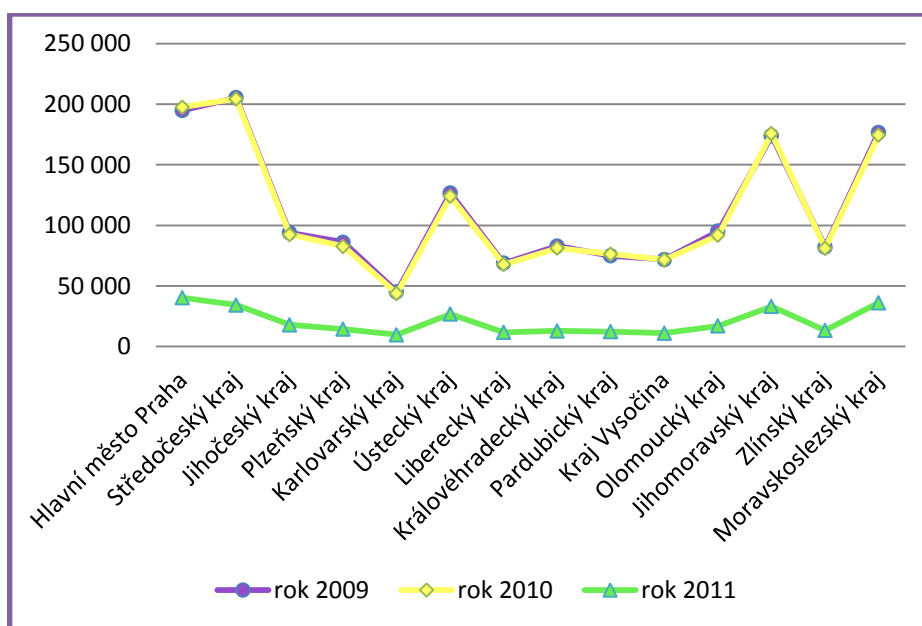

Obr. 13. Vývoj celkových výdajů na porodné

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Nejvyšší podíl výdajů na porodné v roce 2009 byl vyplácen ve Středočeském kraji, Hlavním městě Praha a Moravskoslezském kraji. V roce 2010 nejvíce výdajů na porodné plynulo do Středočeského kraje, Hlavního města Praha a Jihomoravského kraje. V roce 2011, kdy se výdaje na porodné výrazně snížily, tak největší objem financí na porodné plynulo do Hlavního města Praha, Moravskoslezského a Středočeského kraje. Nejvýznamnější změna byla zaznamenána u Pardubického kraje, kde se výdaje na porodné snížily o 84,46 % ve srovnání s rokem 2009. Celkově se procento snížení výdajů na porodné v roce 2011 oproti rokům 2009 a 2010 pohybovalo okolo 80 %.

Nejmenší podíl výdajů na porodné v roce 2009 a 2010 byl vyplácen v Karlovarském, Libereckém kraji a kraji Vysočina. V roce 2011 se pořadí změnilo na Karlovarský kraj, kraj Vysočina a Liberecký kraj. Nejnižší procentní změna v roce 2011 byla zaznamenána oproti roku 2009 u Karlovarského kraje, kdy se výdaje snížily o 77,50 %.

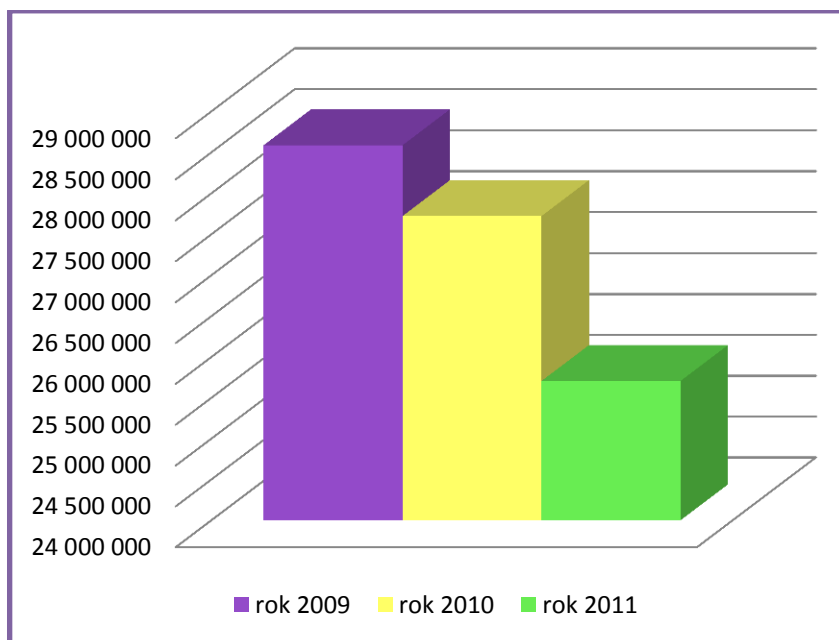
Obr. 14. Vývoj výdajů na porodné dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.5 Rodičovský příspěvek

V roce 2008 díky reformě veřejných financí došlo ke změně dávky rodičovský příspěvek, kdy oprávněná osoba měla možnost volby délky rodičovského příspěvku. Oprávněná osoba se mohla rozhodnout mezi dvouletou a tříletou variantou. Podmínkou volby byl nárok na peněžitou pomoc v mateřství, pokud nárok nevznikl ani jednomu z rodičů, oprávněná osoba nemohla volit a týkala se jí čtyřletá varianta.

Celkové výdaje na rodičovský příspěvek vykazují klesající charakter. V roce 2010 poklesly výdaje o 3,02 % oproti roku 2009, v roce 2011 o 7,27 % oproti roku 2010 a o 10,07 % oproti roku 2009. Snižující výdaje vidím v nižší porodnosti ve sledovaných letech a ve změně čtyřleté varianty rodičovského příspěvku. Do roku 2010 bylo vypláceno 7 600 Kč do 21 měsíců věku dítěte, poté 3 800 Kč, ale od roku 2011 bylo vypláceno u čtyřleté varianty 7 600 Kč pouze do 9 měsíců věku dítěte a poté do 4 let věku dítěte 3 800 Kč.

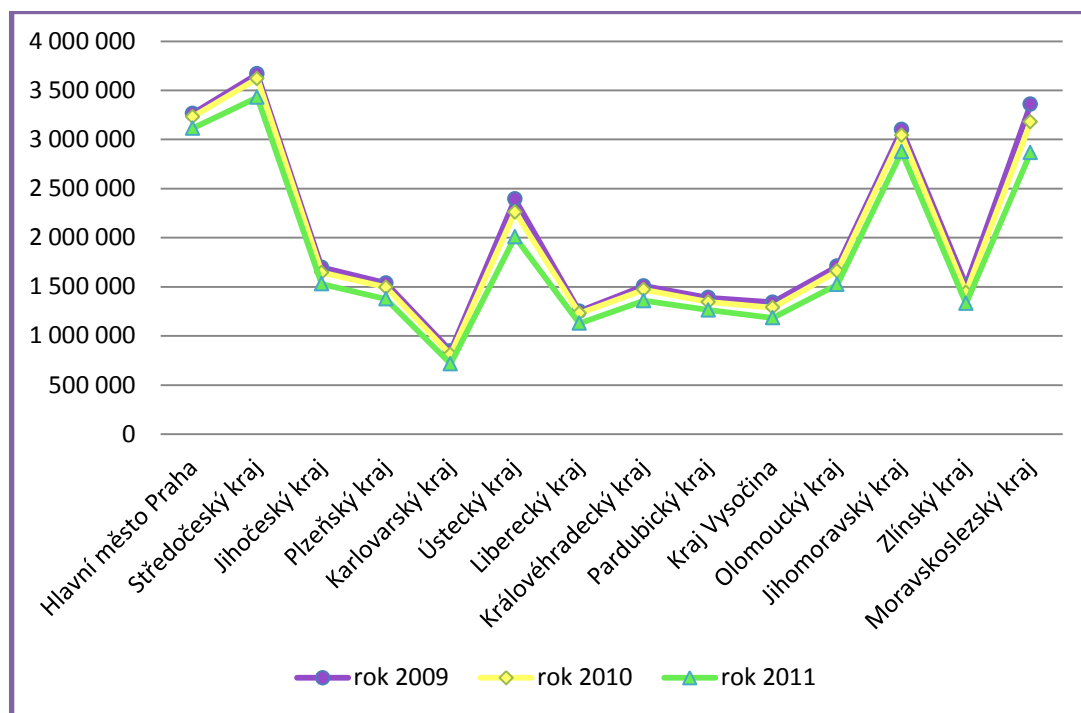

Obr. 15. Vývoj celkových výdajů na rodičovský příspěvek

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Největší podíl financí na rodičovský příspěvek plynul do Středočeského, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Praha v roce 2009 a 2010. V roce 2011 bylo pořadí změněno na Středočeský kraj, Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj. Největší pokles byl zaznamenán v roce 2011 ve srovnání s rokem 2009, když se výdaje na rodičovský příspěvek snížily o 16,04 % v Ústeckém kraji.

Nejméně výdajů na rodičovský příspěvek bylo vypláceno v Karlovarském, Libereckém kraji a kraji Vysočina ve sledovaném období. Nejmenší procentní změna v roce 2011 se projevila u Hlavního města Praha, kdy představovala 3,62 % oproti roku 2010.

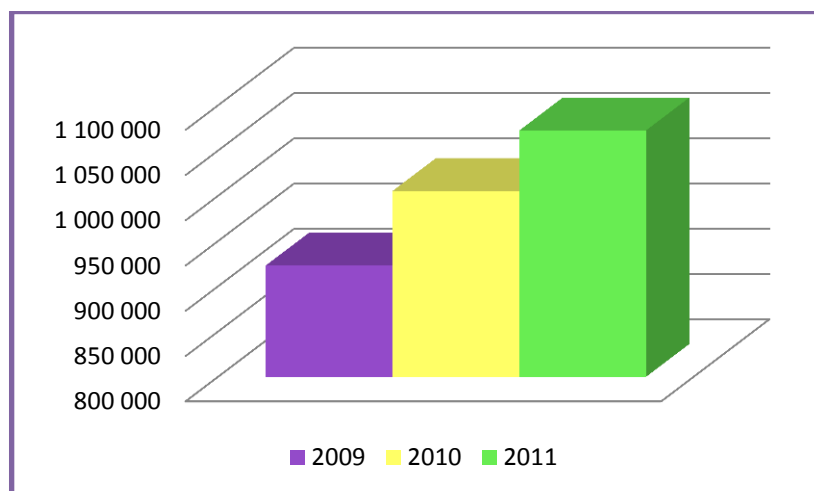
Obr. 16. Vývoj výdajů na rodičovský příspěvek dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.6 Dávky pěstounské péče

Celkové výdaje na dávky pěstounské péče vykazují rostoucí trend. V současné době je připraven návrh, který probíhá připomínkovým řízením. Hlavní podstatou návrhu je zavedení tzv. profesionálních pěstounů, kteří by na základě dohody o výkonu pěstounské péče dostávali státní příspěvek za výkon pěstounské péče a zrušení odměny pěstounů u prarodičů, kteří mají v pěstounské péči svá vnoučata z důvodu vyživovací povinnosti vůči svým vnoučatům. V případě, že návrh bude schválen, výdaje na pěstounské dávky se výrazně zvýší, jelikož bude ubývat dětí v ústavní péči, o které bude postaráno tzv. profesionálními pěstouny.

Výdaje v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 vzrostly o 82 442 tis. Kč, tj. o 8,93 %, v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010 se výdaje zvýšily o 66 890 tis. Kč, tj. o 6,65 %, v roce 2011 ve srovnání s rokem 2009 se výdaje na pěstounské dávky vzrostly o 149 332 tis. Kč, tj. o 16,18 %.

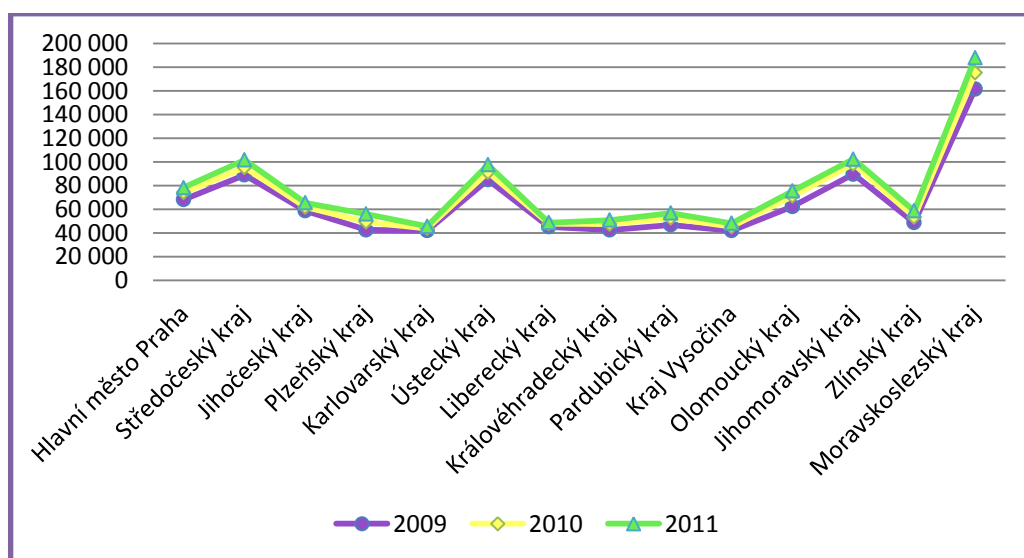

Obr. 17. Vývoj celkových výdajů na dávky pěstounské péče

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Dle přílohy (P XII) je patrné, že nejvíce výdajů na dávky pěstounské péče bylo vyplaceno v Moravskoslezském, Jihomoravském a Středočeském kraji ve sledovaném období. Největší nárůst v roce 2011 oproti roku 2009 byl v Plzeňském kraji, kde výdaje vzrostly o 31,49 %.

Nejméně výdajů na dávky pěstounské péče plynulo v roce 2009 a 2010 do Karlovarského kraje, kraje Vysočina a Královéhradeckého kraje. V roce 2011 byl místo Královéhradeckého kraje, kraj Liberecký. Nejmenší nárůst byl zaznamenán v roce 2011 oproti roku 2010 u Libereckého kraje, kde výdaje na dávky pěstounské péče se zvýšily pouze o 2,09 %.

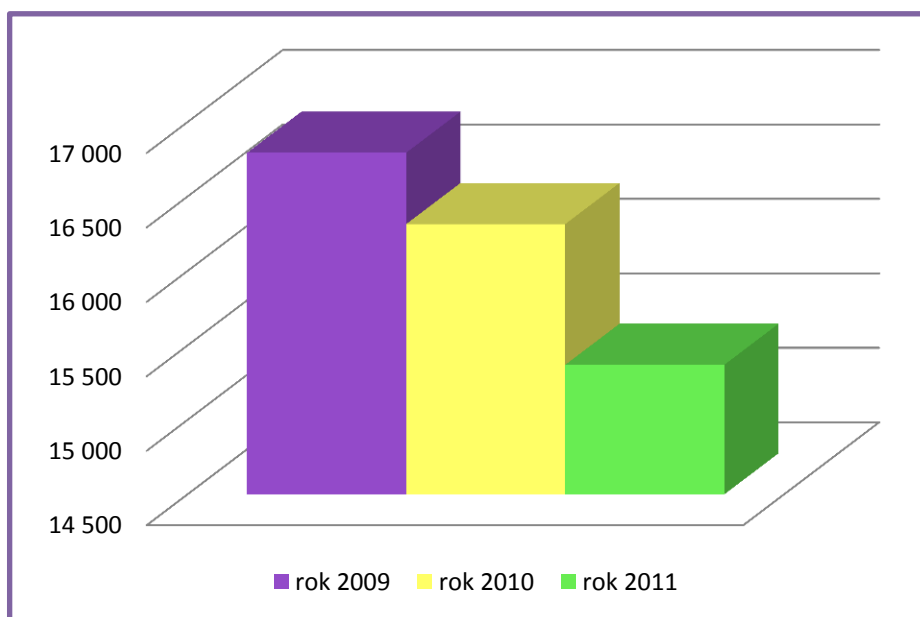
Obr. 18. Vývoj výdajů na dávky pěstounské péče dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.3.7 Pohřebné

Pohřebné je poskytováno žadateli, který vypravil pohřeb, a to v případě, že zemřelo nezaopatřené dítě nebo rodič nezaopatřeného dítěte.

Celkové výdaje na pohřebné jsou klesající. Největší pokles byl zaznamenán v roce 2011, kdy oproti roku 2009 se výdaje snížily o 1 424 tis. Kč, tj. o 8,48 % a oproti roku 2010 se výdaje snížily o 945 tis. Kč, tj. o 5,79 %.

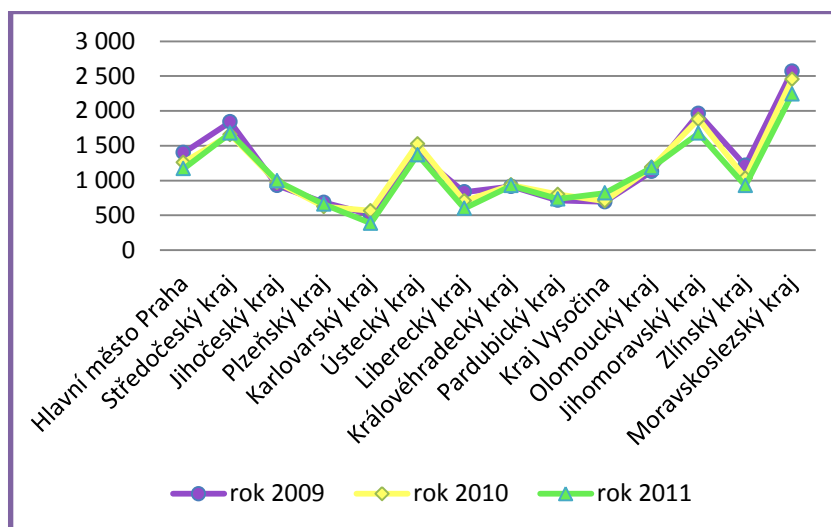

Obr. 19. Vývoj celkových výdajů na pohřebné

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

Nejvíce výdajů plynulo do Moravskoslezského, Jihomoravského a Středočeského kraje v letech 2009 až 2011. Největší procentní změna byla v roce 2011 oproti roku 2009, kdy se výdaje snížily o 235 000 Kč, tj. o 28,14 %.

Nejmenší podíl výdajů na pohřebné byl vyplacen v Karlovarském, Plzeňském kraji a kraji Vysočina v roce 2009 a 2010. V roce 2011 bylo nejméně výdajů vyplaceno v Karlovarském, Libereckém a Plzeňském kraji. V některých krajích výdaje na pohřebné rostly, např. v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 v Pardubickém kraji vzrostly výdaje na pohřebné o 85 000 Kč, tj. o 11,89 %.

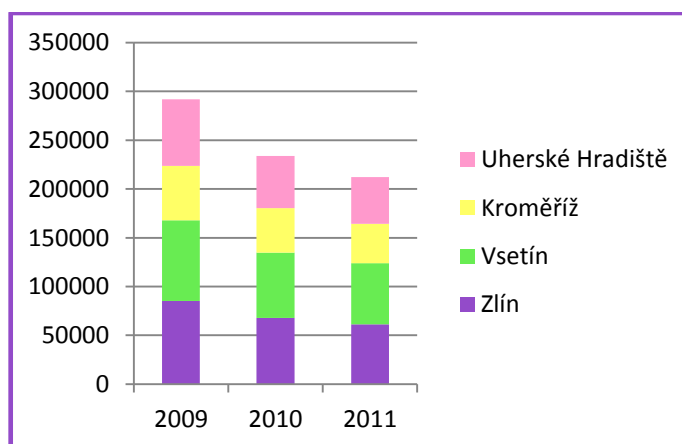
Obr. 20. Vývoj výdajů na pohřebné dle jednotlivých krajů

(Vlastní zpracování na podkladě [18], [19] a údajů z MPSV)

6.4 Vývoj výdajů na dávky SSP ve Zlínském kraji

6.4.1 Přídavek na dítě

Ve Zlínském kraji výdaje na přídavek na dítě klesají. Největší pokles přídavku na dítě v roce 2010 oproti roku 2009 byl v okrese Zlín, následuje okres Vsetín, okres Uherské Hradiště a okres Kroměříž. Celkový pokles ve ZK byl 57 971 tis. Kč. V roce 2011 oproti roku 2010 výdaje na přídavek na dítě klesly v následujícím pořadí od nejvyššího poklesu k nejnižšímu - okres Zlín, okres Uherské Hradiště, okrese Kroměříž a okres Vsetín. Celkově v roce 2011 oproti roku 2010 výdaje klesly o 21 531 tis. Kč.

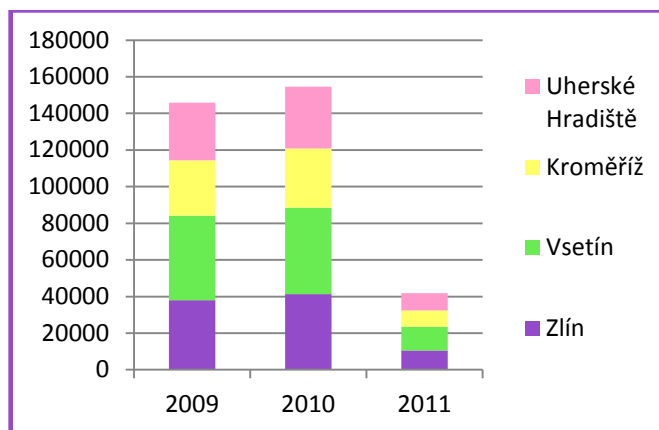

Obr. 21. Vývoj výdajů na přídavek na dítě ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.2 Sociální příspěvek

Sociální příspěvek ve ZK v roce 2010 mírně vzrostl oproti roku 2009 o 8 674 tis. Kč., oproti roku 2011 výrazně poklesl díky změnám v nároku na sociální příspěvek o 112 800 tis Kč. Největší nárůst byl v okrese Zlín a největší pokles v okrese Vsetín.

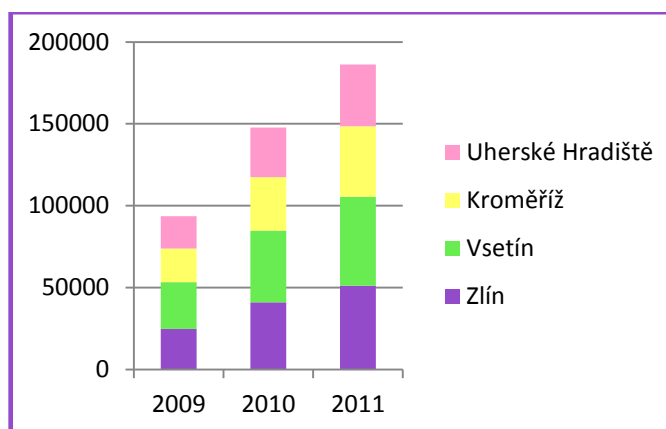

Obr. 22. Vývoj výdajů na sociální příspěvek ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.3 Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení ve sledovaném období výrazně roste. V roce 2010 oproti roku 2009 vzrostly výdaje o 54 208 tis. Kč. V roce 2011 oproti roku 2010 vzrostly výdaje o 38 473 tis. Kč. Největší podíl výdajů ve sledovaném období na příspěvek na bydlení byl v okrese Vsetín. Nejmenší podíl výdajů na příspěvek na bydlení ve ZK plynul v roce 2009 a 2010 do okresu Uherské Hradiště, v roce 2011 do okresu Kroměříž.

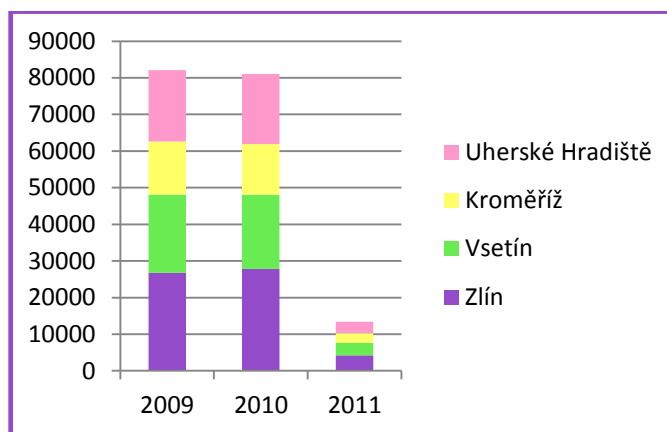

Obr. 23. Vývoj výdajů na příspěvek na bydlení ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.4 Porodné

Výdaje na porodné se v roce 2010 ve vztahu k roku 2009 mírně klesly, v roce 2011 díky omezení nároku na porodné výdaje výrazně poklesly. Největší podíl výdajů plynul do Zlínského okresu a nejmenší podíl do okresu Kroměříž. V roce 2011 oproti roku 2010 výdaje na porodné ve ZK klesly o 83,46 %.

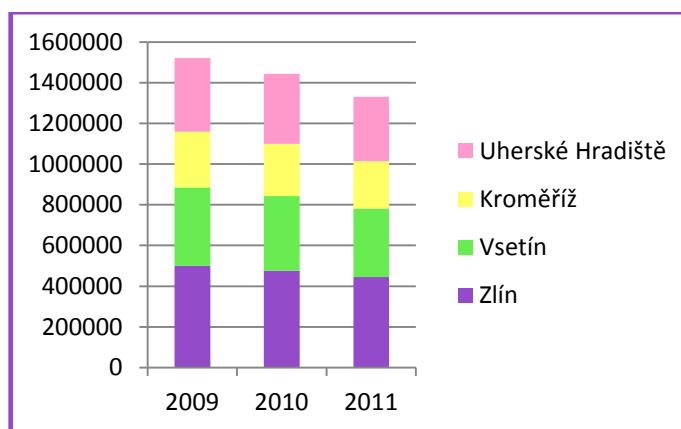

Obr. 24. Vývoj výdajů na porodné ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.5 Rodičovský příspěvek

Vývoj výdajů na dávku rodičovský příspěvek je mírně klesající. Nejvíce výdaje ve ZK poklesly v roce 2011, kdy oproti roku 2010 klesly o 7,78 %, a oproti roku 2009 o 12,44 %. Největší podíl výdajů na rodičovský příspěvek plyne do Zlínského okresu. Nejmenší podíl výdajů je zaznamenán v okrese Kroměříž.

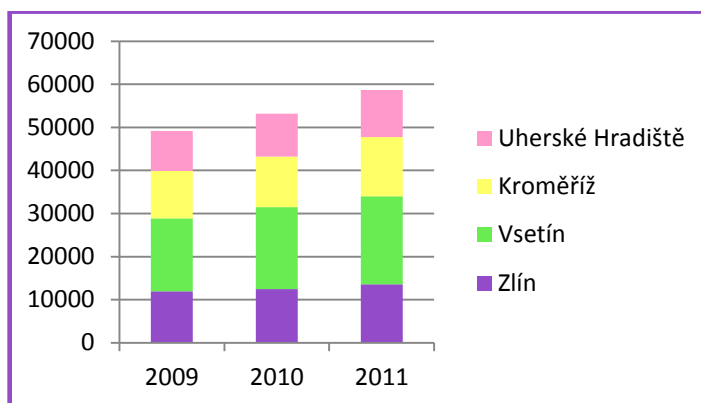

Obr. 25. Vývoj výdajů na rodičovský příspěvek ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.6 Dávky pěstounské péče

Výdaje na dávky pěstounské péče vykazují rostoucí trend. Z uvedeného grafu (obr. 26.) je patrné, že nejvíce výdajů plyne do okresu Vsetín a nejméně výdajů do okresu Uherské Hradiště. Celkové výdaje ve ZK vzrostly v roce 2010 oproti roku 2009 o 9,55 %, v roce 2011 oproti roku 2010 se výdaje zvýšily o 10,06 %.

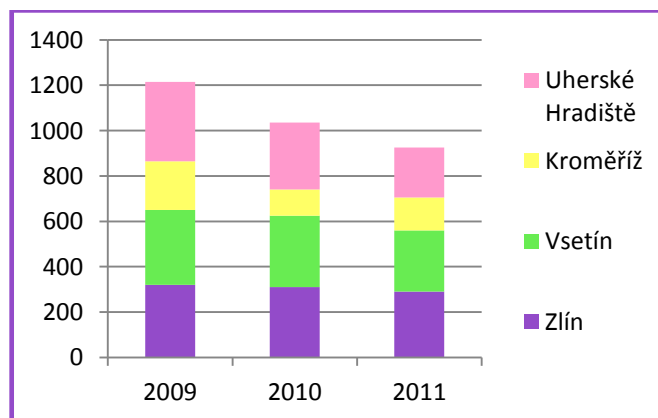

Obr. 26. Vývoj výdajů na dávky pěstounské péče ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

6.4.7 Pohřebné

Vývoj výdajů na pohřebné ve ZK je klesající. Lze konstatovat, že nejnižší úmrtnost nezaopatřených dětí nebo rodičů nezaopatřených dětí je v okrese Kroměříž. Největší podíl výdajů na pohřebné plyne v roce 2009 do okresu Uherské Hradiště, v roce 2010 do okresu Vsetín a v roce 2011 do okresu Zlín. Celkové výdaje na pohřebné ve Zlínském kraji se snížily v roce 2010 oproti roku 2009 o 4,47 %, a v roce 2011 oproti roku 2010 o 8,76 %

Obr. 27. Vývoj výdajů na pohřebné ve ZK

(Vlastní zpracování na podkladě údajů z MPSV)

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Před samotným vyhodnocením dotazníkového šetření je třeba informovat o změnách v zákoně o SSP od 1. 1. 2012, na které byl dotazník zaměřen.

Od 1. 1. 2012 došlo:

- ke zkoumání **bydliště** na území ČR, u nároků přiznaných před účinností novely se bydliště bude zkoumat od 1. 10. 2012 (bydliště stanoveno v § 5 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi, v případě, že se zde osoba dlouhodobě zdržuje, vykonává zde výdělečnou činnost, žije zde s rodinou, plní zde povinnou školní docházku nebo se zde soustavně připravuje na budoucí povolání, popřípadě existují jiné významné důvody sepětí této osoby s ČR);
- ke zrušení § 9 zákona o státní sociální podpoře, který definoval **nepříznivý zdravotní stav**;
- k úpravě nároku na **příspěvek na bydlení** – dávka náleží nejdéle po dobu 84 kalendářních měsíců v období 10 kalendářních let; nově může plátce bez souhlasu příjemce příspěvek na bydlení použít k úhradě nájemného nebo služeb spojených s bydlením přímo pronajímateli nebo poskytovateli služeb a žádost o příspěvek na bydlení musí obsahovat prohlášení oprávněné osoby, že její celkové sociální a majetkové poměry jí neumožňují řešit bytovou problematiku jinak;
- k úpravě nároku na **rodičovský příspěvek** – nárok na RP maximálně do 4 let, stanovena celková částka maximálně 220 000; nezkoumání návštěvy předškolního zařízení od 2 let věku dítěte a zavedení odečítání z rodičovského příspěvku v případě uložené sankce za neplnění povinností souvisejících s povinnou školní docházkou;
- ke změně způsobu vyplácení dávek – dávka se bude vyplácet v české měně prostřednictvím **karty sociálních systémů**, do doby vydání karet sociálních systémů se dávky vyplácí dle dosavadního znění zákona.

7.1 Cíl dotazníkového šetření

Cílem dotazníkové šetření je zjistit pohled pracovníků referátu nepojistných sociálních dávek I. na změny od ledna 2012 v zákoně o SSP. Zejména je dotazníkové šetření zaměřeno na výdaje na dávky SSP.

7.2 Výzkumný vzorek

Dotazníkovým šetřením bylo osloveno 350 pracovníků referátu NSD I. Respondenti byli vybráni z celé České republiky prostřednictvím Portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen Portál MPSV), kde jsou uvedeni jednotliví pracovníci kontaktních pracovišť dle pracovního zařazení.

7.3 Pretest dotazníku

Celková sestava otázek v dotazníku byla ověřena na referátu NSD I. kontaktního pracoviště Zlín. Referenti nepojistných sociálních dávek byli požádáni o vyplnění dotazníku a následně proběhla debata zejména o srozumitelnosti jednotlivých otázek v dotazníku. Jednotlivé otázky byly poté upraveny.

7.4 Administrace

Využila jsem e-mail pro rozeslání dotazníků z důvodu dostatečného počtu dat. Mým cílem bylo, aby výsledek dotazníkového šetření nebyl ovlivněn názorem pracovníků pouze jedné krajské pobočky. Díky tomu se mohli vyjádřit i ostatní pracovníci NSD I. z ČR.

Dotazník je sestaven z 15 otázek, z nichž je jedna otázka otevřená, a zbývajících 14 jsou otázky uzavřené. V dotazníku je využito 5 segmentačních otázek. Všechny otázky jsou povinné a respondent má možnost zvolit 1 odpověď.

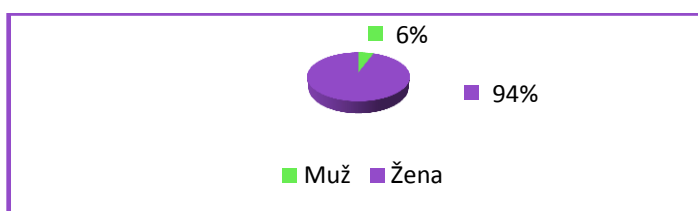
8 VYHODNOCENÍ A PREZENTACE VÝSLEDKŮ

Dotazníkové šetření probíhalo v měsíci březnu 2012 a zúčastnilo se ho 192 respondentů. Z celkového počtu oslovených respondentů byla stanovena návratnost 55 %. Bylo vybráno 350 respondentů z Portálu MPSV. Domnívám se, že tak nízká návratnost byla způsobena neaktuálností informací na Portále MPSV, jelikož během roku 2011 docházelo k personálním změnám.

Kompletace a vyhodnocení dotazníkového šetření bylo provedeno prostřednictvím programu Microsoft office Excel.

8.1 Segmentace respondentů dotazníkového šetření

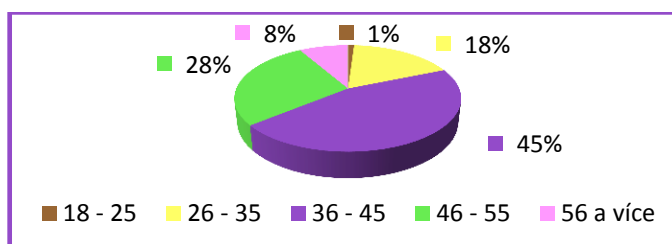
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 192 pracovníků referátu NSD I., z toho 181 žen a 11 mužů. Lze konstatovat, že pracovní pozice referent nepojistných sociálních dávek I. je určena zejména pro ženy.

Obr. 28. Segmentace referentů NSD I. dle pohlaví

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

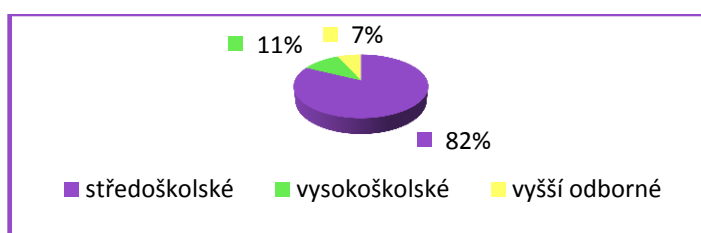
Následující graf (obr. 29.) rozděluje respondenty dle věkové struktury. Nejpočetnější skupinu tvoří referenti NSD I. ve věku 36 až 45 let, velikost této skupiny činí 45 % z celkového počtu dotázaných pracovníků. Další skupinou v pořadí jsou respondenti ve věku 46 až 55 let (28 %), 26 až 35 let (18 %) a 56 a více let (8 %). Pouhé 1 % z dotázaných jsou referenti NSD I. mladších 25 let.

Obr. 29. Segmentace referentů NSD I. dle věku

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Dalším segmentem respondentů je vzdělanostní struktura. Bylo zjištěno, že na pozici referent NSD I. pracují převážně středoškolsky vzdělaní pracovníci, a to 158 respondentů z celkového počtu dotázaných, což činí 82 %. Na pozici referent NSD I. není potřeba vysokoškolské vzdělání, tato pracovní pozice je ohodnocena v současné době pouze 8. platovou třídou, proto pro vysokoškolsky vzdělané osoby není tato pracovní pozice příliš lukrativní. Vysokoškolsky vzdělaní pracovníci zaujímají pouze 11 % a vyšší odborné vzdělání má 7 % z dotázaných respondentů.

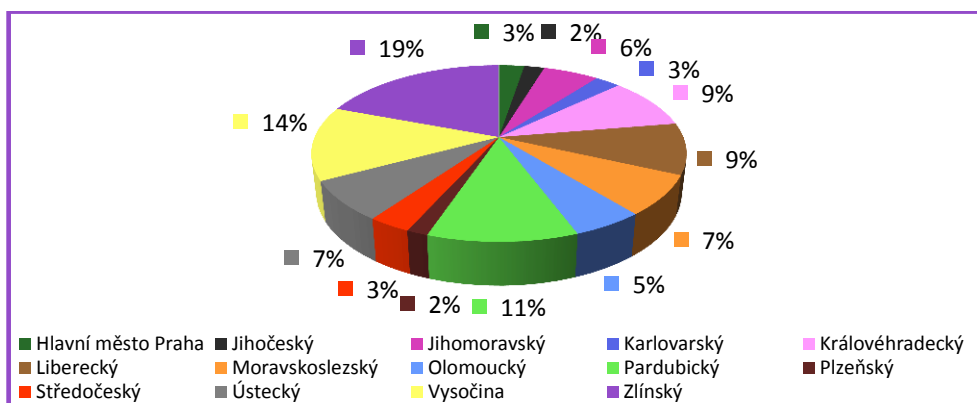

Obr. 30. Segmentace referentů NSD I. dle vzdělání

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Dotazníkového šetření se zúčastnili referenti NSD I. z celé České republiky. Nejvíce respondentů pochází ze Zlínského kraje, zaujímají 19 % z celkového počtu dotázaných. Další významnou skupinou jsou referenti NSD I. z kraje Vysočina a z Pardubického kraje, kde procento zúčastněných nekleslo pod 10 %.

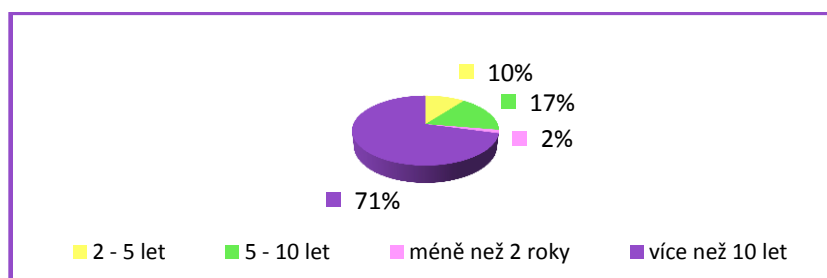
Skupinu od 9 do 5 % z celkového počtu referentů tvoří pracovníci NSD I. z Ústeckého, Moravskoslezského, Jihomoravského a Olomouckého kraje. Nejmenší podíl respondentů pracujících na referátu NSD I. pochází ze Středočeského kraje, z Hlavního města Prahy, Karlovarského, Jihočeského a Plzeňského kraje.

Obr. 31. Segmentace referentů NSD I. dle krajů ČR

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

V následujícím grafu (obr. 32.) vidíme rozdělení respondentů dle počtu odpracovaných let v oblasti SSP. Nejvýznamnější skupinu tvoří pracovníci, kteří v oblasti SSP pracují více než 10 let. Tuto skupinu tvoří 71 %, z čehož lze usoudit, že většina pracovníků SSP mají dlouholeté zkušenosti v této oblasti sociálního zabezpečení. 17 % zaujímají pracovníci, kteří v oblasti SSP pracují 5 až 10 let, 10 % patří skupině 2 až 5 let a pouhé 2 % z celkového počtu respondentů na SSP pracují méně než 2 roky.

Obr. 32. Segmentace referentů NSD I. dle délky praxe na SSP

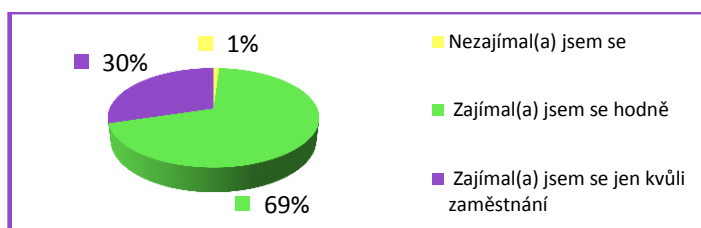
(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2 Pohled pracovníků NSD I. na změny zákona o SSP od 1. 1. 2012

Ve vyhodnocení dotazníkového šetření využijí segmentaci dle délky praxe na SSP a vzdělanostní struktury. Dále vyhodnocení dotazníkového šetření bude zaměřeno na pracovníky ve Zlínském kraji.

8.2.1 Do jaké míry jste se zajímal(a) o změny zákona o SSP od 1. 1. 2012?

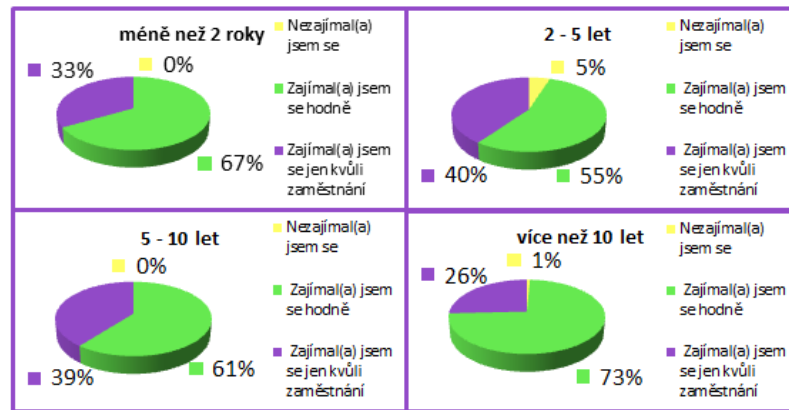
Následující analýza této položky byla zaměřena na zájem pracovníků referátu NSD I. o změny zákona o SSP, ke kterým došlo od ledna 2012. Celkově bylo zjištěno, že 69 % pracovníků se o změny zákona o SSP zajímalo hodně. Pouze z důvodu zaměstnání se o změny zákona o SSP zajímalo 30 % pracovníků referátu NSD I. a dokonce 1 % se nezajímalo vůbec.

Obr. 33. Celkový zájem o změny zákona o SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

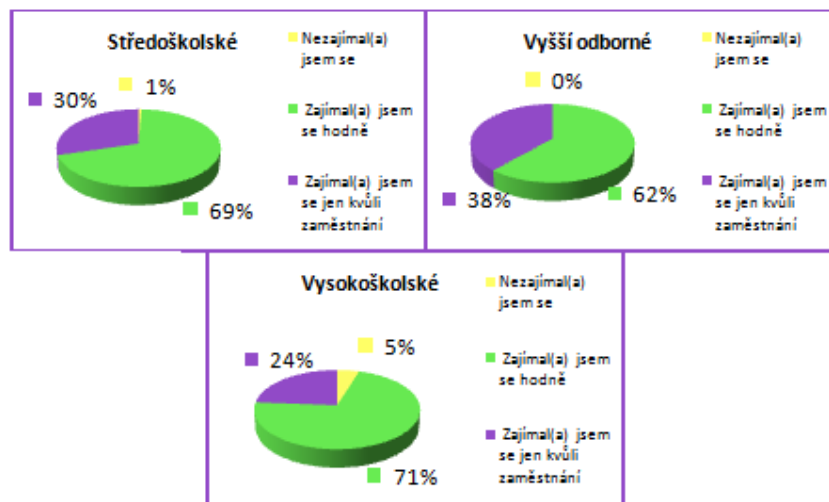
Nejvíce se o změny zákona o SSP zajímali pracovníci, kteří v oblasti SSP pracují více než 10 let, poté pracovníci pracující na SSP 5 – 10 let. Pracovníci, kteří na SSP pracují méně než 2 roky se o změny zajímali hodně z 67 %. Ve skupině od 2 do 5 let se z 55 % zajímali o změny hodně a dokonce z 5 % se nezajímali vůbec.

Obr. 34. Zájem o změny zákona o SSP dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

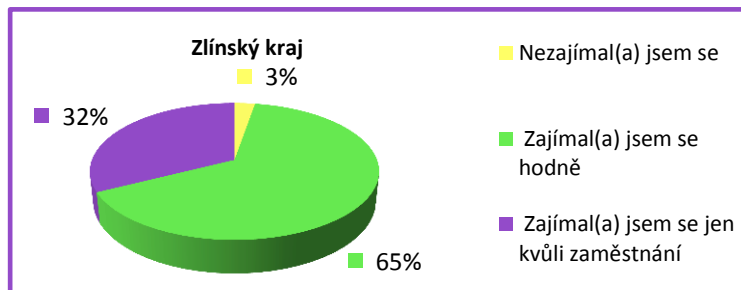
Ve skupině vysokoškolsky vzdělaných pracovníků se zajímalo hodně o změny 71 % pracovníků, ve skupině středoškolsky vzdělaných pracovníků 69 % a ve skupině pracovníků s vyšším odborným vzděláním 62 %.

Obr. 35. Zájem o změny zákona o SSP dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Blíže se budu věnovat Zlínskému kraji, kde převažoval zájem o změny od ledna 2012. Tuto odpověď uvedlo 65 % pracovníků NSD I. 32 % pracovníků referátu NSD I. se o změny zajímalo jen kvůli svému zaměstnání a 3 % pracovníků se nezajímala o změny vůbec.

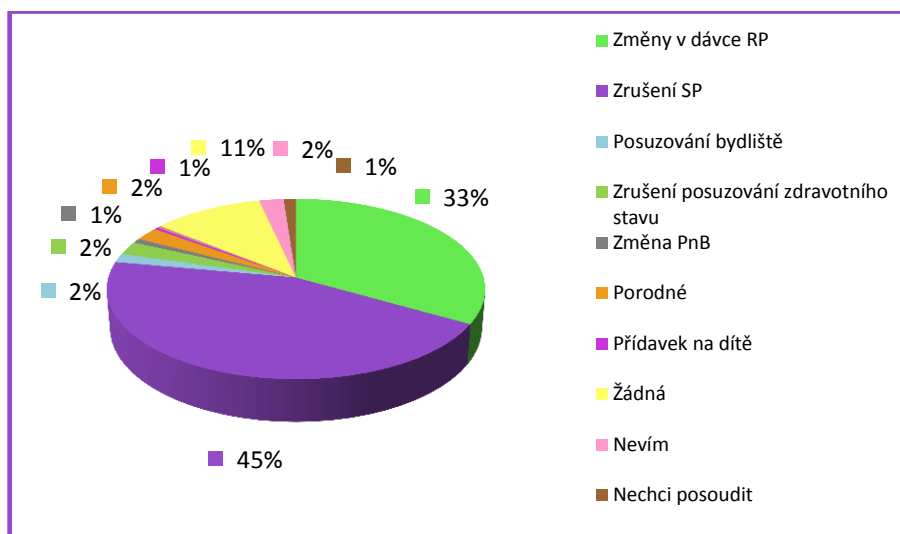

Obr. 36. Zájem o změny zákona o SSP ve Zlínském kraji

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.2 Která změna zákona o SSP od 1. 1. 2012 vede dle Vašeho názoru ke snížení výdajů na dávky SSP?

Některé odpovědi na výše uvedenou otázku byly překvapující, jelikož zaměstnanci referátu NSD I. změny od ledna 2012 hodnotili v podstatě negativně. Zejména zrušení sociálního příplatku a rodičovského příspěvku pro zdravotně postižené děti považují za nemorální. Nejčastější odpověď na to, která změna v zákoně o SSP od 1. 1. 2012 vede ke snížení výdajů na dávky SSP, byla zrušení sociálního příplatku, kdy 45 % z celkového počtu respondentů uvedlo tuto odpověď. 33 % respondentů uvedlo změny v rodičovském příspěvku, ať už se to týká zrušení rodičovského příspěvku pro zdravotně postižené děti nebo nové konstrukce rodičovského příspěvku. Dokonce 11 % uvádí, že žádná změna v zákoně o SSP nevede ke snížení výdajů na dávky SSP, své tvrzení obhajují tím, že enormně narůstá příspěvek na bydlení, anebo tím, že zákonodárci netvoří návrhy zákonů s pracovníky, kteří jsou v tomto oboru odborníci a dokáží odhadnout vývoj a důsledky změn i na jiné právní předpisy. Jednotlivé odpovědi zobrazuje níže uvedený graf (obr. 37.).

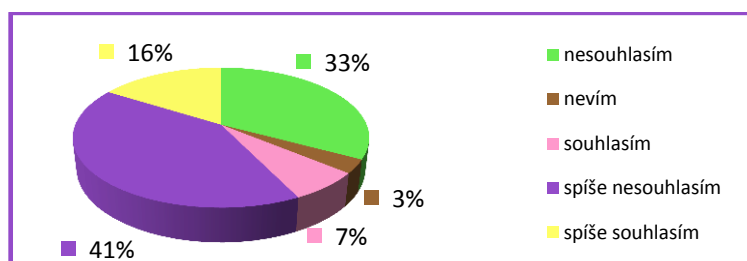

Obr. 37. Rozbor změn, které vedou ke snižování výdajů na dávky SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.3 Domníváte se, že změny v rodičovském příspěvku od 1. 1. 2012 jsou pro klient finančně výhodnější?

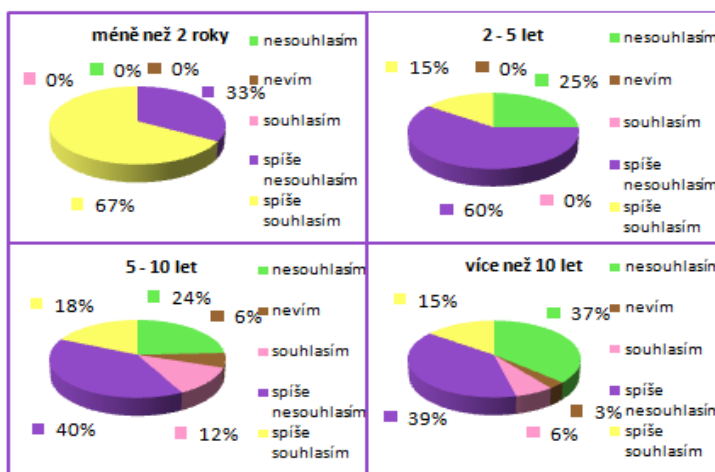
Rodičovský příspěvek od ledna 2012 zaznamenal nejvíce změn a cílem bylo zjistit, zda zaměstnanci tyto změny považují pro klienty za finančně výhodnější, než byl nárok na rodičovský příspěvek do konce prosince 2011. Pro některé klienty jsou změny v rodičovském příspěvku finančně výhodnější, ale jsou také klienti, kteří díky změně od ledna 2012 přijdou o spoustu financí každý měsíc. To se týká zejména rodin se zdravotně postiženými dětmi. Většina zaměstnanců změnu v rodičovském příspěvku dle grafického zpracování (obr. 38.) nepovažuje za finančně výhodnější, 41 % spíše nesouhlasilo a 33 % zcela nesouhlasilo. Finanční výhodu nového rodičovského příspěvku vidí pouhých 24 % z celkového počtu respondentů.

Obr. 38. Pohled na změny v RP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

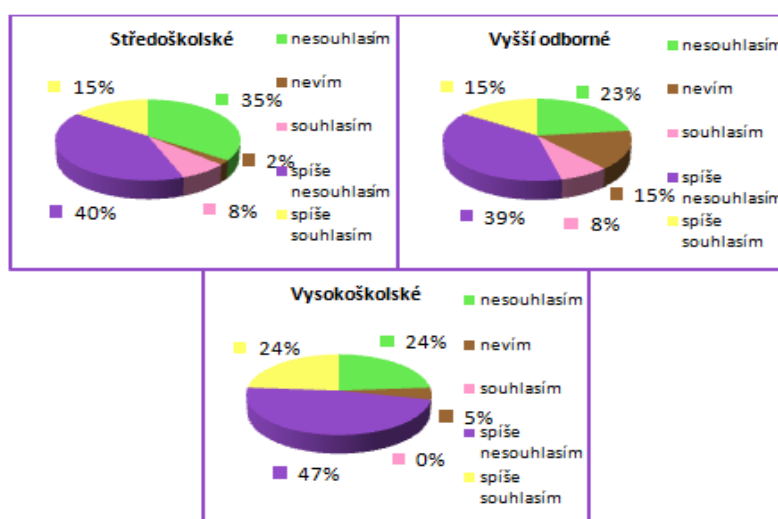
V následujícím grafickém zpracování (obr. 39.) jsme se na odpovědi dívali dle délky pracovního poměru v oblasti SSP. Pracovníci, kteří pracují na referátu NSD I. méně než 2 roky s otázkou z 67 % spíše souhlasili. U následujících skupin převažoval spíše nesouhlas. Ve skupině 2 - 5 let nesouhlasení a spíše nesouhlasení zaujímal 85 % z celkových odpovědí této skupiny.

Obr. 39. Pohled na změny v RP dle délky praxe SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

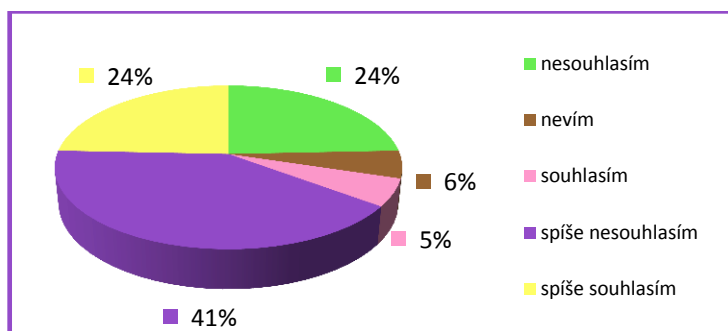
Z pohledu vzdělání pracovníků SSP nesouhlas a spíše nesouhlas u středoškolsky vzdělaných pracovníků zaujímal 75 %, u pracovníků s vyšším odborným vzděláním 62 % a u vysokoškolsky vzdělaných pracovníků 71 %.

Obr. 40. Pohled na změny v RP dle vzdělání pracovníků SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji pracovníci SSP nesouhlasili a spíše nesouhlasili s tím, že změny v RP jsou pro klienty finančně výhodnější z 65 % z celkového počtu respondentů v této skupině. 6 % se nevyjadřovalo a zaškrtnli nevím, a 29 % pracovníků SSP ve Zlínském kraji souhlasili a spíše souhlasili.

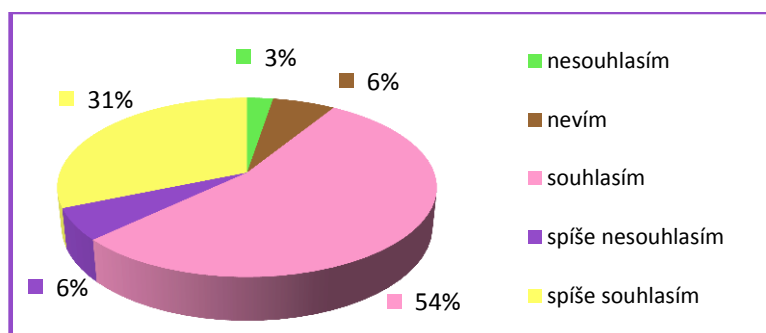

Obr. 41. Pohled na změny v RP u pracovníků SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.4 Myslíte si, že zrušení posouzení nepříznivého zdravotního stavu bude mít pro klienty vážný finanční dopad?

Od ledna 2012 ze zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, byl vyškrtnut § 9 nepříznivý zdravotní stav, jelikož dávky sociální příplatek a rodičovský příspěvek pro zdravotně postižené děti byly zrušené. Pracovníci se přiklání z 85 % k tomu, že zrušení posouzení zdravotního stavu bude mít pro klienty vážný finanční dopad. Pouze 9 % uvádí, že pro klienty zrušení posouzení nepříznivého zdravotního stavu nebude mít pro klienty vážný finanční dopad. 6 % respondentů nedokážou posoudit.

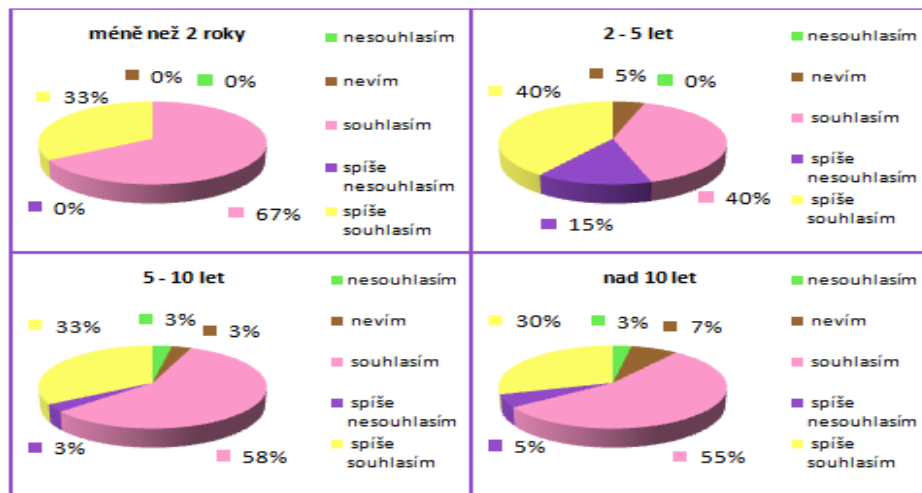

Obr. 42. Pohled pracovníků SSP na zrušení nepříznivého ZS

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Pracovníci, kteří jsou na SSP méně než 2 roky se ze 100 % přiklání k názoru, že pro klienty zrušení posuzování zdravotního stavu bude mít pro klienty vážný finanční dopad.

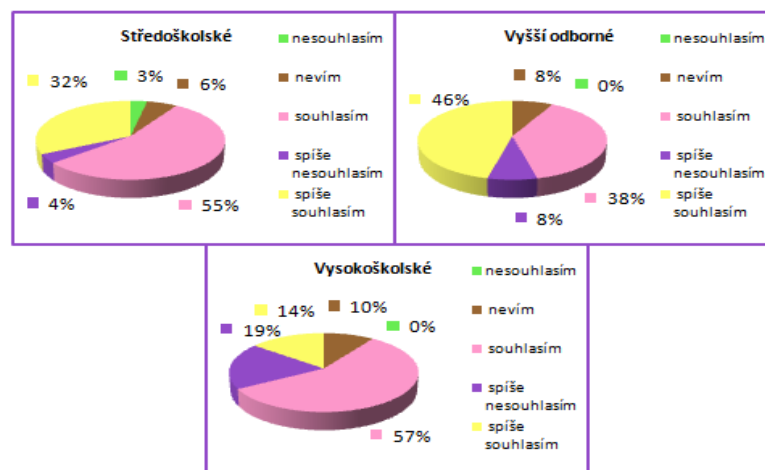
U všech skupin převažuje souhlas a spíše souhlas, ve skupině pracujících na SSP 5 – 10 let to činí 91 %, u pracujících nad 10 let 85 % a u skupiny 2 -5 let 80 %.

Obr. 43. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

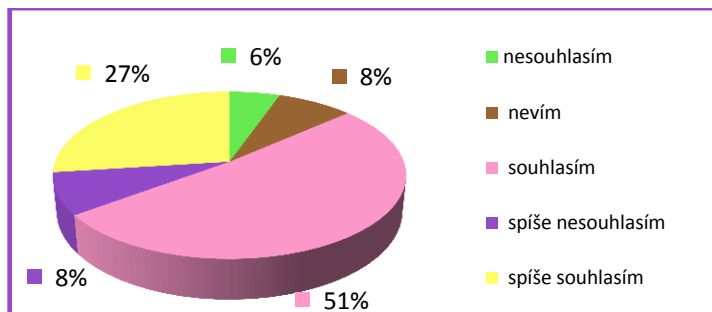
S konstatováním, že zrušení nepříznivého ZS bude mít pro klienty vážný finanční dopad, souhlasili a spíše souhlasili z 87 % ve skupině středoškolsky vzdělaných pracovníků, ve skupině pracovníků s vyšším odborným vzděláním procento činilo 84 % a ve skupině vysokoškolsky vzdělaných pracovníků procento odpovědí této skupiny bylo 71 %.

Obr. 44. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci dle vzdělání

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Pracovníci SSP ve Zlínském kraji ze 78 % se přiklání k názoru, že zrušení posuzování zdravotního stavu ve SSP povede k finančním potížím rodin se zdravotně postiženými. Pouhých 14 % s tímto tvrzením nesouhlasí nebo spíše nesouhlasí a 8 % uvádí, že neví.

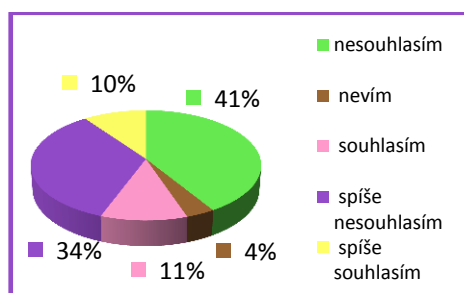
Obr. 45. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.5 Souhlasíte se zrušením dávky sociální příplatek k 1. 1. 2012?

Sociální příplatek měl být zrušený až k 1. 1. 2013, ale díky sociální reformě se zrušení posunulo a od 1. 1. 2012 byl zrušen. Kompenzuje ho navýšení o 2 000 Kč k příspěvku na péči. Navýšení může být poskytnuto, v případě, že příjem společně posuzovaných osob je menší než 2 násobek ŽM.

Se zrušením sociálního příplatku zaměstnanci SSP nesouhlasili a spíše nesouhlasili ze 75 % z celkového počtu respondentů. Souhlas a spíše souhlas vyslovilo 21 % pracovníků. K odpovědi neví se přiklonilo 8 % pracovníků.

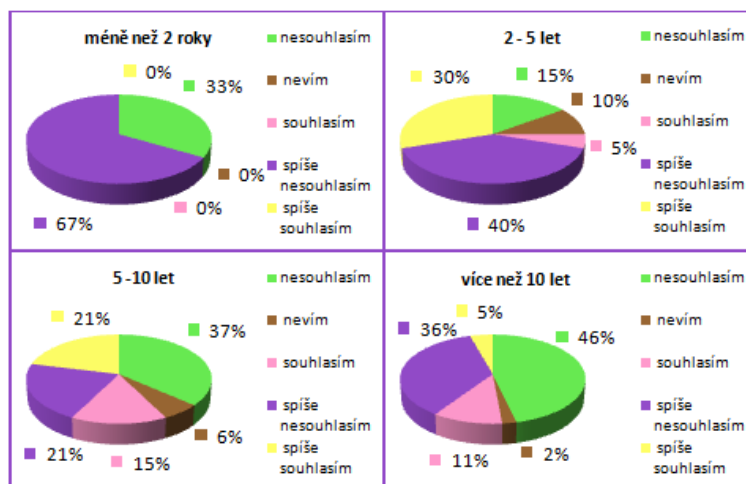

Obr. 46. Zrušení sociálního příplatku

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

V následujícím grafickém zpracování (obr. 47.) můžeme vidět rozdělení názoru pracovníků SSP dle délky pracovního poměru v oblasti SSP. Pracovníci, kteří jsou na SSP méně než 2 roky, se přiklání k odpovědi nesouhlasím a spíše nesouhlasím. U skupiny 2 -5 let převažuje

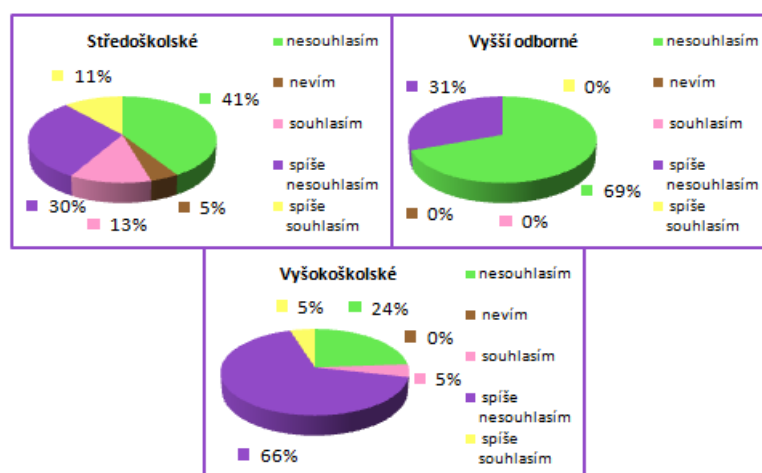
odpověď spíše nesouhlasím, kdy tuto odpověď uvedlo 40 % z celkového počtu respondentů této skupiny a dalších 30 % uvedlo, že spíše souhlasím. Ve skupině 5 – 10 let jsou odpovědi celkem rovnoměrně rozvržené, ale převažuje nesouhlas se zrušením sociálního příplatku - 37 %. U skupiny více, než 10 let opět převažuje nesouhlas – 46 % a spíše nesouhlas – 36 %.

Obr. 47. Zrušení SP – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

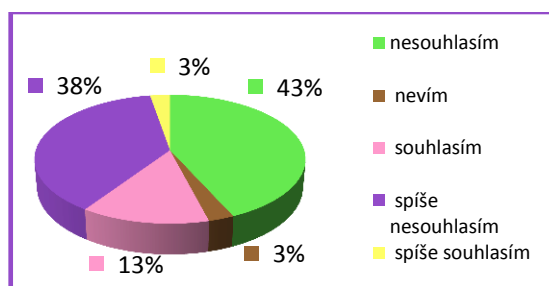
Dle vzdělanostní struktury pracovníci s vyšším odborným vzděláním zaujali jasné stanovisko k výše uvedené otázce, kdy 69 % z celkového počtu respondentů této skupiny nesouhlasí se zrušením SP a 31 % spíše nesouhlasí. Ve skupině pracovníků se středoškolským vzděláním převažuje nesouhlas – 41 % a spíše nesouhlas – 30 %. Skupina pracovníků s vysokoškolským vzděláním se ze 66 % přiklání k odpovědi spíše nesouhlasím.

Obr. 48. Zrušení SP – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Pracovníci SSP ve Zlínském kraji se zrušením SP převážně nesouhlasí – 43 % pracovníků odpovědělo, že nesouhlasí a 38 % pracovníků, že spíše nesouhlasí. 13 % pracovníků SSP ve ZK souhlasí se zrušením SP, 3 % spíše souhlasí a 3 % odpověděla nevím.

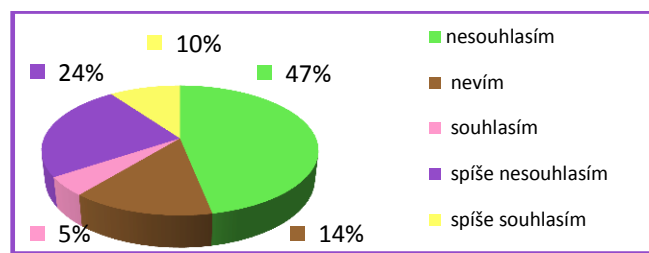

Obr. 49. Zrušení SP – pracovníci SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.6 Domníváte se, že změny v příspěvku na bydlení od 1. 1. 2012 (nárok na dobu 84 kalendářních měsíců) povedou ke snížení výdajů ze státního rozpočtu?

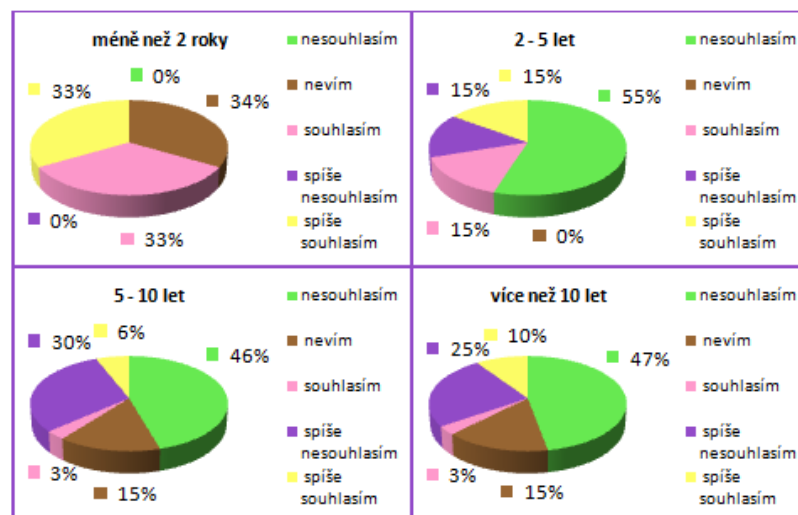
Dále nás zajímal pohled na změnu příspěvku na bydlení, kdy došlo k omezení nároku na 84 kalendářní měsíce za dobu 10 let. Výdaje na příspěvek na bydlení dle analýzy každoročně rostou a pracovníci SSP v této změně úsporu ve výdajích na příspěvek na bydlení nevidí – 47 % nesouhlasí a 24 % spíše nesouhlasí. 14 % nedokáže posoudit, zda tato změna vyvolá snížení výdajů na příspěvek na bydlení. Pouhých 5 % souhlasí s tím, že tato změna povede ke snížení výdajů ze státního rozpočtu a 10 % spíše souhlasí.

Obr. 50. Změna PnB

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

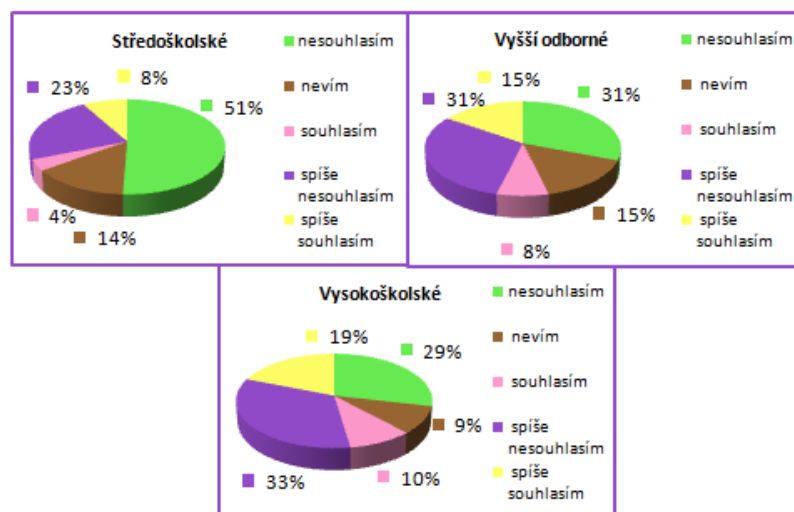
U skupiny pracovníků, kteří na SSP pracují méně než 2 roky, je názor rovnoměrně rozložen mezi odpovědi spíše souhlasím, souhlasím a nevím. Ve skupině 2 – 5 let převažuje nesouhlas z 55 %, ve skupině 5 -10 let taky nesouhlas ze 46 % a ve skupině pracovníků pracujících na SSP více než 10 let rovněž nesouhlas se 47 %.

Obr. 51. Změna PnB – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

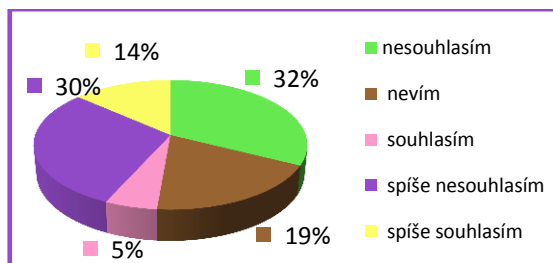
U středoškolsky vzdělaných pracovníků jasně převažoval nesouhlas s tím, že změnou v příspěvku na bydlení od ledna 2012 dojde ke snížení výdajů na dávky SSP ze státního rozpočtu. Tento názor zastává 51 % respondentů této skupiny, dalších 23 % spíše nesouhlasí. Ve skupině pracovníků s vyšším odborným vzděláním je nesouhlas a spíše nesouhlas na stejných procentech – 31 %. I ve skupině vysokoškolsky vzdělaných pracovníků převažuje negativní postoj zaměstnanců. 29 % pracovníků dané skupiny nesouhlasí, že dojde ke snížení výdajů a 33 % spíše nesouhlasí.

Obr. 52. Změna PnB – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji se pracovníci SSP přikláněli k odpovědi nesouhlasím – 32 % a spíše nesouhlasím – 30 %, tzn., že negativní postoj k dané změně v zákoně o SSP má celkem 62 % z celkového počtu respondentů dané skupiny. 19 % nevědělo na otázku odpovědět. Pouhých 5 % pracovníků SSP ZK jasně souhlasilo a 14 % spíše souhlasilo.

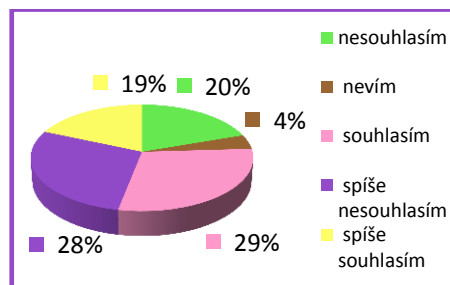

Obr. 53. Změna PnB – pracovníci SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.7 Považujete za objektivní stanovení okruhu společně posuzovaných osob dle trvalého pobytu u dávky příspěvek na bydlení?

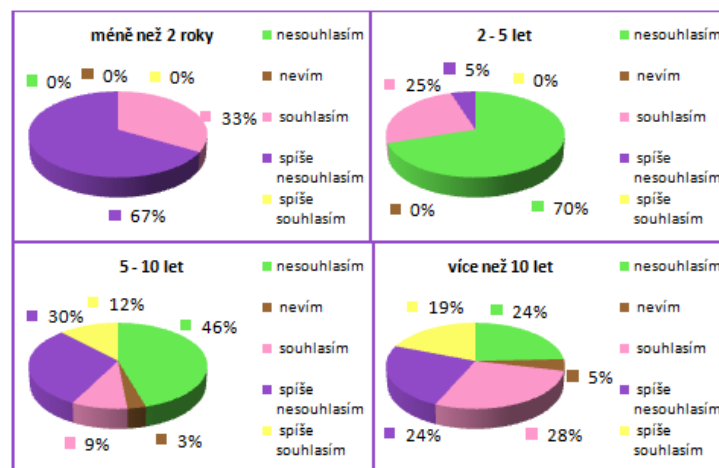
U příspěvku na bydlení se okruh společně posuzovaných osob stanovuje dle trvalého pobytu, proto nás zajímá, zda pracovníci SSP považují za objektivní stanovení OSPO tímto způsobem. Názory jsou celkem rovnoměrně rozložené. 29 % souhlasí a 19 % spíše souhlasí, tzn., že 48 % respondentů hodnotí stanovení okruhu tímto způsobem za objektivní. Nesouhlasilo 20 % pracovníků z celkového počtu respondentů a 28 % spíše nesouhlasilo, tzn., že 48 % respondentů se přiklání k negativní odpovědi. 4 % uvedla, že neví.

Obr. 54. TP u PnB

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

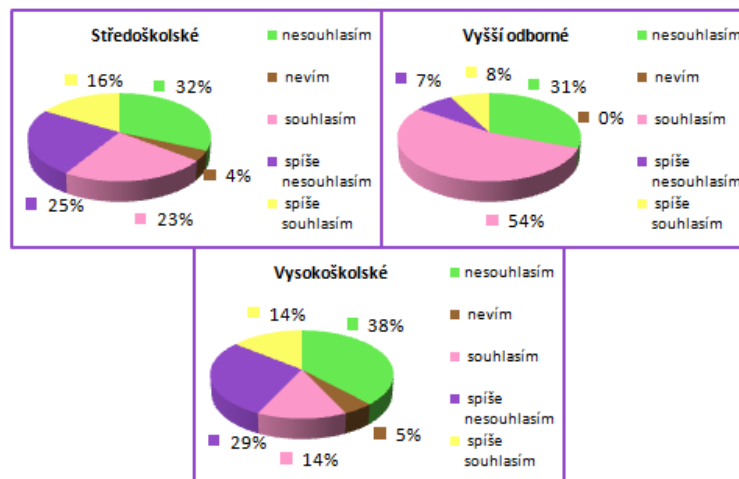
Pohled pracovníků na objektivitu trvalého pobytu u PnB se hodně liší podle délky praxe v daném oboru. Ve skupině s praxí méně než 2 roky 67 % pracovníků spíše nesouhlasili a 33 % souhlasili. Ve skupině s praxí 2 -5 let převažoval nesouhlas pracovníků – 70 %, 25 % pracovníků dané skupiny se přiklonilo k souhlasu a 5 % spíše nesouhlasilo. U skupiny 5 -10 let pracovníci ve 46 % zvolili možnost nesouhlasím, ve 30 % spíše nesouhlasím, ve 12 % spíše souhlasím, a 9 % souhlasím a ve 3 % nevím. Skupina složená z pracovníků s praxí více než 10 let se přiklání k odpovědi souhlasím – 28 %, poté nesouhlasím a spíše nesouhlasím – 24 %, spíše souhlasím 19 % a nevím – 5 %.

Obr. 55. TP u PnB – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

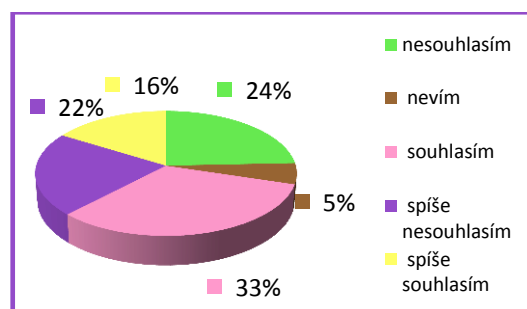
V následujícím grafickém zpracování (obr. 56.) je zobrazen pohled zaměstnanců SSP na stanovení OSPO dle trvalého pobytu u příspěvku na bydlení. Ve skupině pracovníků se středoškolským vzděláním převažuje nesouhlas – 32 %. Ve skupině pracovníků s vyšším odborným vzděláním převažuje naopak souhlas – 54 %. U vysokoškolsky vzdělaných pracovníků byla nejčastěji vybrána odpověď nesouhlasím – 38 %.

Obr. 56. TP u PnB – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji převažoval souhlas (33 %) s objektivním stanovením OSPO dle TP u příspěvku na bydlení. 24 % pracovníku dané skupiny nesouhlasilo, 22 % spíše nesouhlasilo, 16 % spíše souhlasilo a 5 % nevědělo.

Obr. 57. TP u PnB – pracovníci SSP ZK

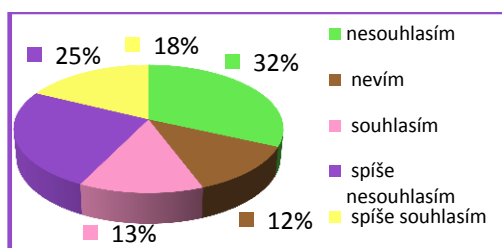
(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.8 Domníváte se, že zkoumání bydliště v České republice povede ke snížení výdajů na dávky SSP?

Od ledna 2012 se u nově podaných žádostí zkoumá bydliště na území ČR, u nároků přiznaných před účinností novely se bude bydliště zkoumat od října 2012. Bydliště se bude zkoumat v případě pochybností, že osoba s TP na území ČR zde fakticky nežije.

U následující otázky nás zajímal pohled pracovníků, zda díky zkoumání bydliště, dojde ke snížení výdajů na dávky SSP. 32 % z celkového počtu respondentů se přiklání k ne-

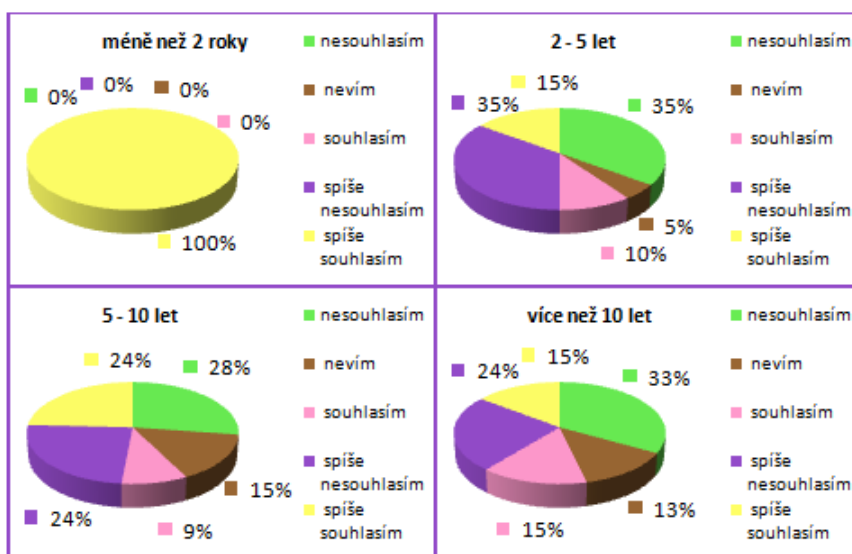
souhlasu, 25 % k spíše nesouhlasu, 18 % k spíše souhlasu, 13 % k souhlas a 12 % k odpo-
vědi nevím.

Obr. 58. Zkoumání bydliště

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

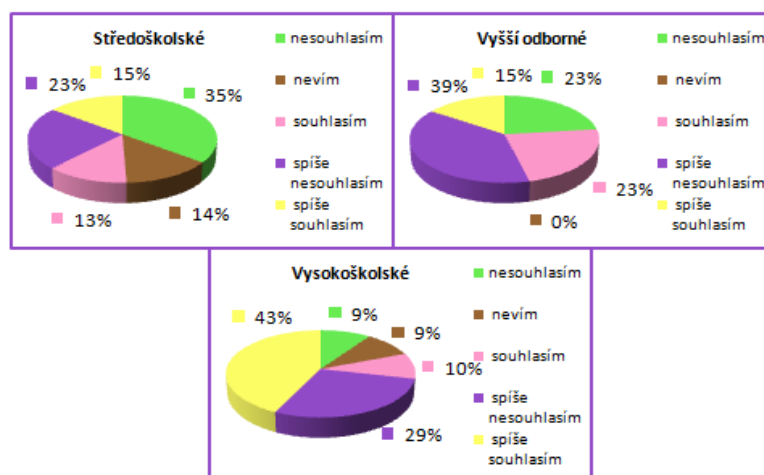
Pracovníci, kteří pracují na SSP méně než 2 roky vybrali pouze odpověď spíše souhlasím. Ve skupině 2 -5 let se přikláněli k nesouhlasu, kdy 35 % pracovníků dané skupiny zvolilo nesouhlasím a stejné procento dalo spíše nesouhlasím. U skupiny 5 -10let převažoval nesouhlas s 28 %. A pracovníci, kteří na SSP pracují déle než 10 let se přikláněli k odpovědi nesouhlasím – 35 % respondentů dané skupiny.

Obr. 59. Zkoumání bydliště – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

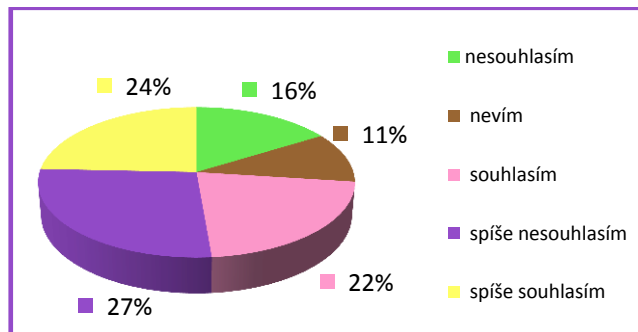
Podle vzdělaností struktury se na zavedení zkoumání bydliště u dávek SSP pracovníci dívali následovně. U středoškolsky vzdělaných pracovníků převažovat nesouhlas – 35 %, u pracovníků s vyšším odborným vzděláním spíše nesouhlas – 39 % a u vysokoškolsky vzdělaných pracovníků spíše souhlas – 43 %.

Obr. 60. Zkoumání bydliště – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji se přikláněli k názoru, že spíše nedojde díky zavedení zkoumání bydliště u dávek SSP ke snížení výdajů na dávky SSP. Myslelo si to 27 % respondentů ze Zlínského kraje. 24 % spíše souhlasilo, 22 % souhlasilo, 16 % nesouhlasilo a 11 % uvedlo, že neví.

Obr. 61. Zkoumání bydliště – pracovníci SSP ZK

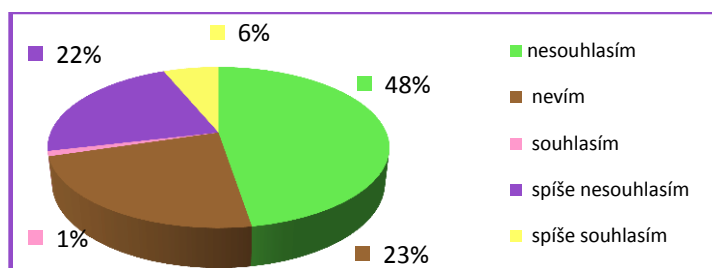
(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.9 Myslíte si, že zavedení sociálních karet povede k omezení zneužívání dávek SSP?

Sociální karty mají sloužit k omezení zneužívání sociálních dávek. Proto jsme se pracovníků SSP zeptali, zda si myslí, že bude dosažený tento prvotní cíl sociálních karet. Předpoklad zavedení sociálních karet je stanoven na červenec 2012.

Po provedeném dotazníkovém šetření bylo překvapivě zjištěno, že celým 48 % z celkového počtu respondentů nesouhlasí s tím, že díky sociálním kartám se omezí zneužívání dá-

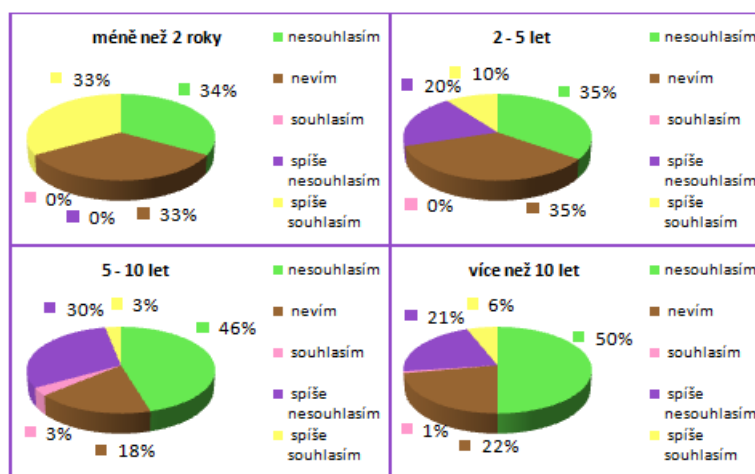
vek SSP. Velké procento zaujímá odpověď nevím – 23 %. Spíše nesouhlasím uvedlo 22 %, spíše souhlasím 6 % a souhlasím pouze 1 %.

Obr. 62. Sociální karty

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

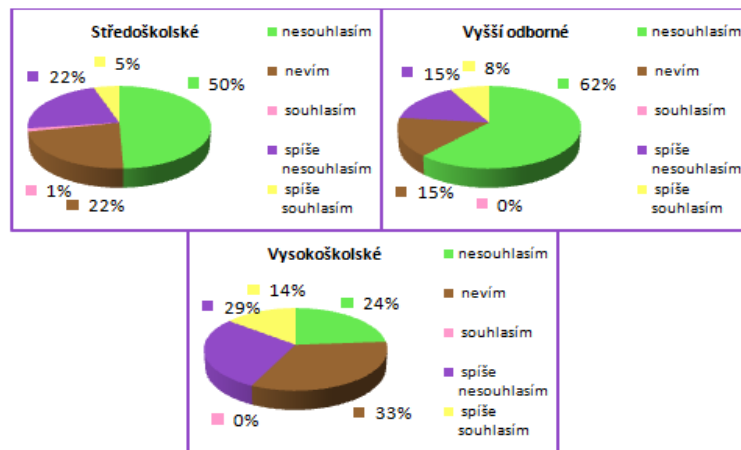
V následujícím grafickém zpracování (obr. 63.) je zpracován pohled pracovníků SSP dle délky praxe na SSP. Pracovníci, kteří pracují na tomto referátu méně než 2 roky, uvedli odpovědi nesouhlasím, spíše souhlasím a nevím. Ve skupině 2 – 5 let zaujímá stejné procento nesouhlasím a nevím – 35 %. Ve skupině 5 – 10 let převažuje nesouhlas – 46 %. U pracovníků, kteří jsou na SSP déle než 10 let převažuje odpověď nesouhlasím – 50 %.

Obr. 63. Sociální karty – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

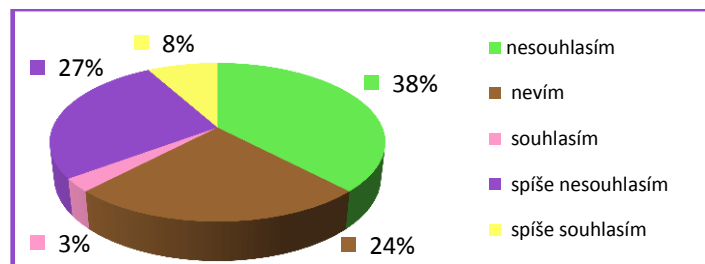
Podle vzdělaností struktury zaujímá vysoké procento odpověď nesouhlasím. Středoškolsky vzdělaní pracovníci zvolili tuto odpověď z 50 %, pracovníci s vyšším odborným vzděláním z 62 % a vysokoškolsky vzdělaní pracovníci z 24 %. U vysokoškolsky vzdělaných pracovníků převažovala odpověď nevím s 33 %.

Obr. 64. Sociální karty – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji převažoval názor, že zavedením karet nedojde k omezení zneužívání dávek SSP, tuto možnost zvolilo 38 %. Vysoké procento pracovníků zvolilo odpověď nevím – 24 %. 27 % spíše nesouhlasí, 8 % spíše souhlasí a 3 % souhlasí.

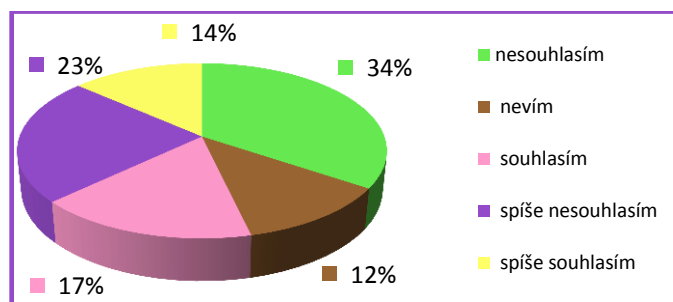

Obr. 65. Sociální karty – pracovníci SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

8.2.10 Považujete za nutné další změny zákona o SSP z důvodu snižování výdajů na dávky SSP?

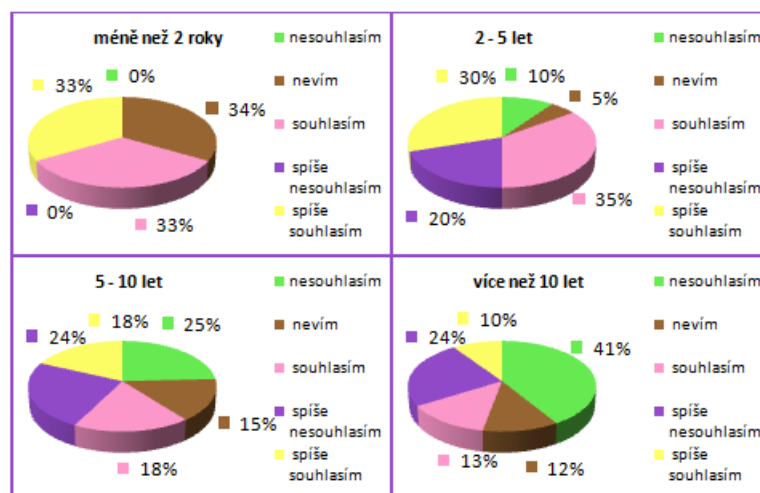
Závěrečná otázka se týká názoru pracovníků SSP, zda považují za nutné další změny v zákoně o SSP, které by vedly ke snižování výdajů ze státního rozpočtu. Výsledky jsou opět překvapující. 34 % z celkového počtu respondentů uvedlo nesouhlasím, 23 % spíše nesouhlasím, 17 % souhlasím, 14 % spíše souhlasím a 12 % nevím.

Obr. 66. Změny zákona o SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

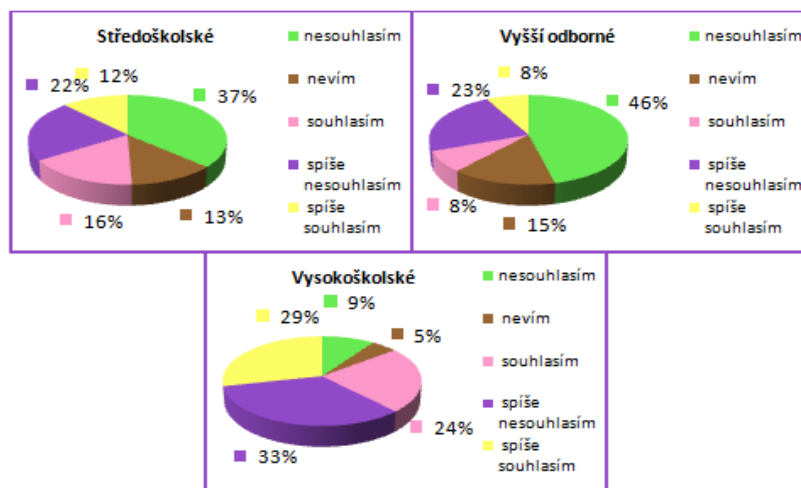
Dle délky praxe ve SSP jsou názory jednotlivých pracovníků hodně odlišné. U skupiny pracujících na SSP méně než 2 roky je názor rovnoměrně rozložen mezi souhlasím, spíše souhlasím a nevím. Ve skupině 2 – 5 let převažuje souhlas – 35 %, ve skupině 5 – 10 let nesouhlas – 25 % a ve skupině více než 10 let nesouhlas – 41 %.

Obr. 67. Změny zákona o SSP – dle délky praxe na SSP

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

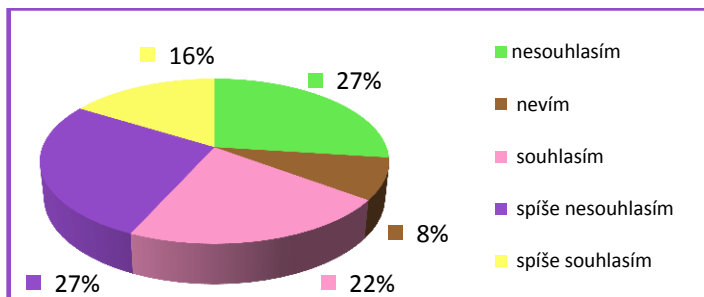
V následujícím grafickém zpracování (obr. 68.) můžeme vidět pohled zaměstnanců dle vzdělanostní struktury. U středoškolsky vzdělaných pracovníků převažuje nesouhlas s dalšími změnami v zákoně o SSP – 37 %, u pracovníků s vyšším odborným vzděláním taky nesouhlas – 46 % a u pracovníků s vysokoškolským vzděláním spíše nesouhlas – 33 %.

Obr. 68. Změny zákona o SSP – dle vzdělanostní struktury

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

Ve Zlínském kraji převažuje nesouhlas a spíše nesouhlas – 27 % s tím, že by byla potřeba další změny v zákoně o SSP, které by vedly ke snížování výdajů ze státního rozpočtu. 22 % se přiklání k souhlasu, 16 % k spíše souhlasu a 8 % k odpovědi nevím.

Obr. 69. Změny zákon o SSP – pracovníci SSP ZK

(Vlastní zpracování na podkladě dotazníkového šetření)

9 NÁVRH DOPORUČENÍ NA SNÍŽENÍ VÝDAJŮ V OBLASTI STÁTNI SOCIÁLNÍ PODPORY

Přídavek na dítě – dle provedené analýzy výdajů na dávky SSP bylo zjištěno, že výdaje na přídavek na dítě mírně klesají. Díky zvýšení životního minima předpokládám růst výdajů v roce 2012 oproti roku 2011. Proto navrhuji změnu nároku na přídavek na dítě z 2,4 násobku ŽM na 2 násobek ŽM.

Sociální příspěvek byl od 1. 1. 2012 zrušen. Je třeba si uvědomit, že v roce 2011 byly příjemci této dávky rodiny, kde rodič pečoval alespoň o jedno nezaopatřené dítě, které je dlouhodobě nemocné, dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, anebo je-li alespoň jeden z rodičů pečujících o nezaopatřené dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižený. Proto zrušení sociálního příplatku nepovažuji za morální, i když určitě se docílí snížení výdajů na dávky SSP. Výdaje rodin s postiženými osobami jsou mnohem vyšší, než u zdravých osob a díky této legislativní změně může dojít k tomu, že např. rodiče budou nuceni zdravotně postižené dítě umístit do ústavu, jelikož příjmy u některých rodin klesly o několik tisíc korun měsíčně. Nárok sociálního příspěvku bych proto ponechala za stejných podmínek, jako tomu bylo v roce 2011, tzn. do 2 násobku ŽM pro rodiny se zdravotně postiženými nezaopatřenými dětmi nebo rodiči.

Příspěvek na bydlení se dá nejvíce zneužít a díky analýze jsem zjistila, že výdaje na tuto dávku každoročně rostou. Na referátu NSD II. existuje podobná dávka, a to doplatek na bydlení, která je hodně podobná příspěvku na bydlení, proto bych navrhovala sloučení do jedné dávky, o čemž se i dlouhodobě uvažuje, ale dosud tak nebylo provedeno. Nárok na příspěvek na bydlení by nebyl dle trvalého pobytu, ale dle skutečného bydliště. Jelikož u příspěvku na bydlení velký únik financí vidím v tom, že se OSPO posuzuje dle trvalého pobytu, i když je zřejmé, že v bytové jednotce žije a finančně se podílí na úhradě nákladů spojených s bydlením více osob. Navrhovala bych provádění šetření v rodinách. Každá dávková specialista je schopna uvážit, u které rodiny by bylo potřeba toto šetření provést, tak aby náklady na šetření nebyly neúměrně vysoké oproti výsledkům z provedeného šetření. Díky přechodu referátu NSD II. by bylo možné tyto šetření provádět. Dalším opatřením ke snížení výdajů na příspěvek na bydlení by bylo zavedení stropu, tzn. maximálního příspěvku na bydlení. Strop bych nastavila na částku 4 000 Kč měsíčně.

Výdaje na **porodné** výrazně v roce 2011 klesly díky provedené legislativní změně, čímž u většiny rodin nárok na porodné nevznikne. Porodné bych navrhovala ve výši 5 000 Kč

maximálně na 2 narozené děti. Příjem bych nezkoumala, jelikož tato dávka je nárokem matky, protože porodila dítě, které v budoucnu bude ekonomicky aktivní a porodnost v ČR klesá, proto je třeba podporovat rodiny s dětmi. V současné době se uvažuje o úplném zrušení této dávky.

Rodičovský příspěvek je v současné době hodně variabilní, a to díky tomu, že oprávněná osoba si může při rodičovském příspěvku přivydělávat do jakékoliv výše a od ledna 2012 může dítě, starší 2 let navštěvovat jesle nebo mateřskou školu neomezeně. Navrhla bych zkoumání příjmu při rodičovském příspěvku, v případě, že oprávněná osoba bude dosahovat příjmu vyššího než 4 000 Kč měsíčně, nárok na rodičovský příspěvek by zanikl. Navštěvu jeslí nebo mateřské školy bych zkoumala, jak tomu bylo do konce roku 2011, a to do 3 let maximálně 5 dnů v měsíci a od 3 let do 4 let, buď 5 dnů v měsíci, nebo 4 hodiny denně by dítě mohlo navštěvovat předškolní zařízení. Ekonomicky aktivní občané by měli být dle mého názoru zvýhodněni, proto bych v případě, že ani jeden z rodičů nesplnil účast na nemocenském pojištění alespoň 270 kalendářních dnů před narozením dítěte, rodičovský příspěvek vyplácela ve výši 4 000 Kč od narození dítěte.

Dávky pěstounské péče jsou dalšími dávkami, které jsou v České republice hodně zneužívány. Jsou případy, kdy soud svěří dítě do pěstounské péče prarodičům anebo příbuzným, kteří žijí v jedné domácnosti s rodiči dítěte. Poté jsou na těchto dávkách vypláceny mnohonásobně vyšší dávky, než kdyby bylo dítě v pouze péči rodičů. Výdaje na dávky pěstounské péče by se snížily, kdyby se zamezilo účelovému svěřování dětí do pěstounské péče.

Pohřebné je v současné době hodně omezené a mým návrhem by bylo úplné zrušení této dávky.

Díky častým legislativním změnám v dávkách státní sociální podpory každoročně rostou náklady na **administrativu**. Každý rok dochází ke změně zákona o SSP a s tím je spojeno zapracování této změny do programu, vytisknutí nových formulářů a zaškolení pracovníků. Veškeré změny v zákoně o SSP jsou prezentovány jako úspory na dávkách SSP, ale nikde se neprezentují náklady na zapracování změn, které jsou nedílnou součástí. Proto bych navrhovala povinné zveřejňování veškerých informací spojených s legislativními změnami, ne jen úspory na vyplácených dávkách, ale i náklady spojených se zapracováním těchto změn. Legislativní změny by měly být dlouhodobé a promyšlené. Proto by bylo třeba vybrat speciální skupinu, která by dlouhodobě pracovala na koncepci dávek SSP a až po otes-

tování této koncepce by byly navrženy změny. V současné době totiž dochází k tomu, že různé legislativní změny probíhají velice rychle bez uvědomění si na návaznosti k dalším právním předpisům a až nastanou problémy, poté se začnou operativně řešit.

Další úsporu vidím v **softwaru**. V listopadu byl nasazen na referát NSD I. program OK centrum, místo programu OK dávky, který fungoval od počátku SSP. V červenci 2012 se chystá opět změna programu. Potřeba nového programu je vysvětlována tím, že od ledna 2012 přešly pod ÚP ČR z městských úřadů, odborů sociálních věcí, nové referáty, a to referát NSD II. a referát NSD III. a je potřeba, aby jedno oddělení pracovalo v jednom programu. V lednu 2012 nasadili program pro NSD II. a NSD III. a v červenci 2012 má být nasazený program pro celé oddělení NSD. Je zřejmé, že náklady na programové vybavení byly a budou významné. Bohužel nasazení těchto programů provázela spousta problémů, které dosud přetrvávají, a které byly začátkem roku 2012 medializovány. Proto by programy měly být nasazovány po dostatečně dlouhém testování a mělo by se zamezit zbytečnému plýtvání financí na programové vybavení.

ZÁVĚR

System dávek státní sociální podpory prochází v posledních letech velmi zásadními změnami. Díky nepříznivému vývoji ekonomických ukazatelů se spousta občanů dostalo do pozice příjemců dávek státní sociální podpory ve sledovaném období. Problematika státní sociální podpory není jednoduchá a snižování výdajů by mělo být více propracované. Měly by se v ní promítnout hlavní principy sociálního zabezpečení, a to zejména princip solidarity a spravedlnosti. V současné době dochází k velmi rychlým zásahům do legislativy, aby se docílilo snížení výdajů do této oblasti.

Teoretická část diplomové práce byla věnována Úřadu práce České republiky, kde jsem stručně charakterizovala nově vzniklý úřad a jeho krajské pobočky a kontaktní pracoviště. V následující kapitole jsem se věnovala jednotlivým dávkám státní sociální podpory a poslední kapitola teoretické části obsahuje základní charakteristiku státního rozpočtu a schvalovací proces.

V první kapitole analytické části jsem se zabývala základní charakteristikou Zlínského kraje. Poté jsem představila krajskou pobočku ve Zlíně a kontaktní pracoviště Zlín, jehož součástí je i referát NSD I. zabývající se dávkami SSP. Následující kapitola je věnována analýze jednotlivých dávek. Nejprve byly výdaje rozebrány celorepublikově. Poté byla provedena analýza výdajů státního rozpočtu na dávky SSP a na kapitolu 333 státního rozpočtu. Blíže jsem se věnovala rozboru výdajů na dávky SSP ve Zlínském kraji, tzn. okresu Zlín, Vsetín, Kroměříž a Uherské Hradiště.

Dalším cílem mé diplomové práce bylo provést dotazníkové šetření na referátu NSD I. Celkovým výsledkem jsem byla hodně překvapená, i když na úřadech práce již delší dobu vládne nespokojenost pracovníků. Zaměstnanci NSD I. převážně hodnotili změny od ledna 2012 negativně. V poslední otázce dotazníku se zaměstnanci přikláněli k tomu, aby už nebyly prováděny žádné změny.

Poslední kapitola praktické části obsahuje má doporučení na snížení výdajů na dávky SSP. Mé návrhy obsahují i princip solidarity, který podle mého názoru zákonodárci při schvalování novely zákona o SSP od ledna 2012 téměř vypustili. Jejím hlavním cílem bylo snížení výdajů na dávky SSP, což se jim i daří, ale zejména na úkor občanů se zdravotním postižením.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] BŘESKÁ, N., BURDOVÁ, E. a VRÁNOVÁ, L. *Státní sociální podpora: s komentářem a příklady k 1. 6. 2010*. 13. akt. vyd. Olomouc: Anag, 2010. 239 s. ISBN 978-80-7263-609-9.
- [2] DURDISOVÁ, J. et al. *Sociální politika v ekonomické praxi: vybrané problémy*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2005. 246 s. ISBN 80-245-0850-8.
- [3] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. a JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. akt. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [4] KAHOUN, V. et al. *Sociální zabezpečení: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Triton, 2009. 445 s. ISBN 978-80-7387-346-2.
- [5] KREBS, V. et al. *Sociální politika*. 5. přeprac. a akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 542 s. ISBN 978-80-7357-585-4.
- [6] HAMMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. et al. *Veřejné finance*. 2. akt. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- [7] TRÖSTER, P. et al. *Právo sociálního zabezpečení*. 5. přeprac. a akt. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 378 s. ISBN 978-80-7400-322-6.

Judikatura:

- [8] ČESKO. MPSV. Sdělení MPSV ze dne 27. dubna 2011 č. 128, kterým se vyhlašuje částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory. In: Sběrka zákonů České republiky. 2011, částka 049, s. 1260.
- [9] ČESKO. VLÁDA. Nařízení vlády České republiky ze dne 7. prosince 2011 č. 408 k příspěvku na bydlení pro rok 2012. In: Sběrka zákonů České republiky. 2011, částka 144, s. 5378-5379.
- [10] ČESKO. VLÁDA. Nařízení vlády České republiky ze dne 7. prosince 2011 č. 409 o zvýšení částek životního a existenčního minima. In: Sběrka zákonů České republiky. 2011, částka 144, s. 5380.

- [11] ČESKO. Zákon č. 73 ze dne 9. února 2011 o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2011, částka 029, s. 778 – 798.
- [12] ČESKO. Zákon č. 110 ze dne o životním a existenčním minimu. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2006, částka 037, s. 1300 – 1304.
- [13] ČESKO. Zákon č. 117 ze dne 26. května 1995 o státní sociální podpoře. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1995, částka 031, s. 1634 - 1653.

Internetové zdroje:

- [14] *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit 2012-03-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.zlin.czso.cz/>>.
- [15] *Integrovaný portál MPSV* [online]. 2012 [cit 2012-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/upcr/kp>>.
- [16] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2012 [cit 2012-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/stat_rozp.html>.
- [17] *Portál Zlínského kraje* [online]. 2012 [cit 2012-03-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.kr-zlinsky.cz/>>.

Ostatní zdroje:

- [18] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí – 2009*. Praha: artEDIT, 2010. 153 s. ISBN 978-80-7421-022-8.
- [19] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Statistická ročenka z oblasti práce a sociálních věcí – 2010*. Praha: artEDIT, 2011. 149 s. ISBN 978-80-7421-027-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	České republika
ČSÚ	Český statistický úřad
KrP	krajská pobočka
MF	Ministerstvo finanční
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NSD	nepojistné sociální dávky
OSPO	okruh společně posuzovaných osob
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PnB	příspěvek na bydlení
RP	rodičovský příspěvek
SP	sociální příplatek
SPO	společně posuzované osoby
SSP	státní sociální podpora
SR	státní rozpočet
ÚP ČR	Úřad práce České republiky
ZS	Zlínský kraj
ŽM	životní minimum

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Organizační struktura ÚP ČR	14
Obr. 2 Organizační struktura KrP ÚP ČR.....	15
Obr. 3. Mapa Zlínského kraje	31
Obr. 4. Organizační struktura NSD ve Zlíně	34
Obr. 4. Vývoj na dávky SSP dle jednotlivých krajů v letech 2009 - 2011	36
Obr. 5. Vývoj celkových výdajů na dávky SSP v letech 2009 – 2011	37
Obr. 6. Vývoj výdajů státního rozpočtu, kapitoly 313 a dávek SSP.....	38
Obr. 7. Vývoj celkových výdajů na přídavek na dítě	39
Obr. 8. Vývoj výdajů na přídavek na dítě dle jednotlivých krajů.....	40
Obr. 9. Vývoj celkových výdajů na sociální příplatek	41
Obr. 10. Vývoj výdajů na sociální příplatek dle jednotlivých krajů.....	41
Obr. 11. Vývoj celkových výdajů na příspěvek na bydlení.....	42
Obr. 12. Vývoj výdajů na příspěvek na bydlení dle jednotlivých krajů	43
Obr. 13. Vývoj celkových výdajů na porodné	43
Obr. 14. Vývoj výdajů na porodné dle jednotlivých krajů	44
Obr. 15. Vývoj celkových výdajů na rodičovský příspěvek.....	45
Obr. 16. Vývoj výdajů na rodičovský příspěvek dle jednotlivých krajů	46
Obr. 17. Vývoj celkových výdajů na dávky pěstounské péče	47
Obr. 18. Vývoj výdajů na dávky pěstounské péče dle jednotlivých krajů.....	47
Obr. 19. Vývoj celkových výdajů na pohřebné	48
Obr. 20. Vývoj výdajů na pohřebné dle jednotlivých krajů.....	49
Obr. 21. Vývoj výdajů na přídavek na dítě ve ZK.....	49
Obr. 22. Vývoj výdajů na sociální příplatek ve ZK.....	50
Obr. 23. Vývoj výdajů na příspěvek na bydlení ve ZK	50
Obr. 24. Vývoj výdajů na porodné ve ZK	51
Obr. 25. Vývoj výdajů na rodičovský příspěvek ve ZK	51
Obr. 26. Vývoj výdajů na dávky pěstounské péče ve ZK.....	52
Obr. 27. Vývoj výdajů na pohřebné ve ZK.....	52
Obr. 28. Segmentace referentů NSD I. dle pohlaví	55
Obr. 29. Segmentace referentů NSD I. dle věku	55
Obr. 30. Segmentace referentů NSD I. dle vzdělání.....	56
Obr. 31. Segmentace referentů NSD I. dle krajů ČR.....	56

Obr. 32. Segmentace referentů NSD I. dle délky praxe na SSP	57
Obr. 33. Celkový zájem o změny zákona o SSP	57
Obr. 34. Zájem o změny zákona o SSP dle délky praxe na SSP	58
Obr. 35. Zájem o změny zákona o SSP dle vzdělanostní struktury	58
Obr. 36. Zájem o změny zákona o SSP ve Zlínském kraji	59
Obr. 37. Rozbor změn, které vedou ke snižování výdajů na dávky SSP	60
Obr. 38. Pohled na změny v RP	60
Obr. 39. Pohled na změny v RP dle délky praxe SSP	61
Obr. 40. Pohled na změny v RP dle vzdělání pracovníků SSP	61
Obr. 41. Pohled na změny v RP u pracovníků SSP ZK	62
Obr. 42. Pohled pracovníků SSP na zrušení nepříznivého ZS	62
Obr. 43. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci dle délky praxe na SSP	63
Obr. 44. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci dle vzdělání	63
Obr. 45. Zrušení nepříznivého ZS – pracovníci SSP ZK	64
Obr. 46. Zrušení sociálního příplatku	64
Obr. 47. Zrušení SP – dle délky praxe na SSP	65
Obr. 48. Zrušení SP – dle vzdělanostní struktury	66
Obr. 49. Zrušení SP – pracovníci SSP ZK	66
Obr. 50. Změna PnB	67
Obr. 52. Změna PnB – dle vzdělanostní struktury	68
Obr. 53. Změna PnB – pracovníci SSP ZK	68
Obr. 54. TP u PnB	69
Obr. 55. TP u PnB – dle délky praxe na SSP	69
Obr. 56. TP u PnB – dle vzdělanostní struktury	70
Obr. 57. TP u PnB – pracovníci SSP ZK	70
Obr. 58. Zkoumání bydliště	71
Obr. 59. Zkoumání bydliště – dle délky praxe na SSP	71
Obr. 60. Zkoumání bydliště – dle vzdělanostní struktury	72
Obr. 61. Zkoumání bydliště – pracovníci SSP ZK	72
Obr. 62. Sociální karty	73
Obr. 63. Sociální karty – dle délky praxe na SSP	73
Obr. 64. Sociální karty – dle vzdělanostní struktury	74
Obr. 65. Sociální karty – pracovníci SSP ZK	74

Obr. 66. Změny zákona o SSP	75
Obr. 67. Změny zákona o SSP – dle délky praxe na SSP	75
Obr. 68. Změny zákona o SSP – dle vzdělanostní struktury	76
Obr. 69. Změny zákon o SSP – pracovníci SSP ZK.....	76

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Náklady na bydlení	21
Tab. 2. Náklady na pevná paliva.....	21
Tab. 3. Normativní náklady u nájemníků	22
Tab. 4. Normativní náklady u družstevníků a vlastníků	22
Tab. 5. Přehled faktorů ovlivňující výši výdajů na dávky SSP v letech 2009 - 2011	31
Tab. 6. Výdaje na dávky SSP a procentuální rozbor dávek SSP (v tis. Kč).....	35
Tab. 7. Přehled výdajů SR, kapitoly 313 a dávek SSP v letech 2009 - 2011	37

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Procentuální rozbor přídavku na dítě v letech 2009 - 2011
- P II Vývojové trendy přídavku na dítě v letech 2009 - 2011
- P III Procentuální rozbor sociálního příplatku v letech 2009 - 2011
- P IV Vývojové trendy sociálního příplatku v letech 2009 - 2011
- P V Procentuální rozbor příspěvku na bydlení v letech 2009 - 2011
- P VI Vývojové trendy příspěvku na bydlení v letech 2009 - 2011
- P VII Procentuální rozbor porodného v letech 2009 - 2011
- P VIII Vývojové trendy porodného v letech 2009 - 2011
- P IX Procentuální rozbor rodičovského příspěvku v letech 2009 - 2011
- P X Vývojové trendy rodičovského příspěvku v letech 2009 - 2011
- P XI Procentuální rozbor dávek pěstounské péče v letech 2009 - 2011
- P XII Vývojové trendy dávek pěstounské péče v letech 2009 - 2011
- P XIII Procentuální rozbor pohřebného na dítě v letech 2009 - 2011
- P XIV Vývojové trendy pohřebného na dítě v letech 2009 - 2011
- P XV Vývoj výdajů na dávky SSP ve Zlínském kraji v letech 2009 - 2011
- P XVI Dotazník

PŘÍLOHA P I: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR PŘÍDAVKU NA DÍTĚ V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	258 434	5,46	203 106	5,26	171 188	4,90
Středočeský kraj	455 900	9,63	363 195	9,40	327 394	9,36
Jihočeský kraj	289 751	6,12	236 350	6,12	214 489	6,13
Plzeňský kraj	206 167	4,35	166 590	4,31	151 663	4,34
Karlovarský kraj	172 883	3,65	149 026	3,86	136 800	3,91
Ústecký kraj	506 351	10,69	425 485	11,02	387 094	11,07
Liberecký kraj	204 365	4,31	173 961	4,50	160 895	4,60
Královéhradecký kraj	253 573	5,35	204 991	5,31	184 936	5,29
Pardubický kraj	255 855	5,40	204 437	5,29	186 653	5,34
Kraj Vysočina	261 900	5,53	209 184	5,42	192 402	5,50
Olomoucký kraj	339 820	7,17	273 774	7,09	250 458	7,16
Jihomoravský kraj	545 316	11,51	441 431	11,43	393 670	11,26
Zlínský kraj	291 657	6,16	233 685	6,05	212 155	6,07
Moravskoslezský kraj	694 238	14,66	576 585	14,93	527 061	15,07
Celkem	4 736 210	100,00	3 861 800	100,00	3 496 858	100,00

PŘÍLOHA P II: VÝVOJOVÉ TRENDY PŘÍDAVKU NA DÍTĚ V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	258 434	203 106	-55 328	-21,41	171 188	-31 918	-15,71	-87 246	-33,76
Středočeský kraj	455 900	363 195	-92 705	-20,33	327 394	-35 801	-9,86	-128 506	-28,19
Jihočeský kraj	289 751	236 350	-53 401	-18,43	214 489	-21 861	-9,25	-75 262	-25,97
Plzeňský kraj	206 167	166 590	-39 577	-19,20	151 663	-14 927	-8,96	-54 504	-26,44
Karlovarský kraj	172 883	149 026	-23 857	-13,80	136 800	-12 226	-8,20	-36 083	-20,87
Ústecký kraj	506 351	425 485	-80 866	-15,97	387 094	-38 391	-9,02	-119 257	-23,55
Liberecký kraj	204 365	173 961	-30 404	-14,88	160 895	-13 066	-7,51	-43 470	-21,27
Královéhradecký kraj	253 573	204 991	-48 582	-19,16	184 936	-20 055	-9,78	-68 637	-27,07
Pardubický kraj	255 855	204 437	-51 418	-20,10	186 653	-17 784	-8,70	-69 202	-27,05
Kraj Vysočina	261 900	209 184	-52 716	-20,13	192 402	-16 782	-8,02	-69 498	-26,54
Olomoucký kraj	339 820	273 774	-66 046	-19,44	250 458	-23 316	-8,52	-89 362	-26,30
Jihomoravský kraj	545 316	441 431	-103 885	-19,05	393 670	-47 761	-10,82	-151 646	-27,81
Zlínský kraj	291 657	233 685	-57 972	-19,88	212 155	-21 530	-9,21	-79 502	-27,26
Moravskoslezský kraj	694 238	576 585	-117 653	-16,95	527 061	-49 524	-8,59	-167 177	-24,08
Celkem	4 736 210	3 861 800	-874 410	-18,46	3 496 858	-364 942	-9,45	-1 239 352	-26,17

PŘÍLOHA P III: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR SOCIÁLNÍHO PŘÍSPĚVKU V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	134 127	4,53	135 894	4,38	33 016	4,20
Středočeský kraj	245 980	8,31	261 835	8,45	66 767	8,49
Jihočeský kraj	164 941	5,57	171 732	5,54	45 603	5,80
Plzeňský kraj	113 525	3,83	124 093	4,00	34 004	4,32
Karlovarský kraj	130 236	4,40	137 999	4,45	32 309	4,11
Ústecký kraj	430 814	14,55	441 250	14,23	103 360	13,14
Liberecký kraj	148 288	5,01	157 329	5,08	44 774	5,69
Královéhradecký kraj	148 723	5,02	156 496	5,05	45 986	5,85
Pardubický kraj	141 028	4,76	149 632	4,83	43 476	5,53
Kraj Vysočina	127 005	4,29	134 786	4,35	35 674	4,54
Olomoucký kraj	201 020	6,79	217 278	7,01	58 486	7,44
Jihomoravský kraj	313 601	10,59	327 406	10,56	82 955	10,55
Zlínský kraj	145 895	4,93	154 569	4,99	41 770	5,31
Moravskoslezský kraj	516 423	17,44	529 458	17,08	118 226	15,03
Celkem	2 961 606	100,00	3 099 757	100,00	786 406	100,00

PŘÍLOHA P IV: VÝVOJOVÉ TRENDY SOCIÁLNÍHO PŘÍSPĚVKU V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	134 127	135 894	1 767	1,32	33 016	-102 878	-75,70	-101 111	-75,38
Středočeský kraj	245 980	261 835	15 855	6,45	66 767	-195 068	-74,50	-179 213	-72,86
Jihočeský kraj	164 941	171 732	6 791	4,12	45 603	-126 129	-73,45	-119 338	-72,35
Plzeňský kraj	113 525	124 093	10 568	9,31	34 004	-90 089	-72,60	-79 521	-70,05
Karlovarský kraj	130 236	137 999	7 763	5,96	32 309	-105 690	-76,59	-97 927	-75,19
Ústecký kraj	430 814	441 250	10 436	2,42	103 360	-337 890	-76,58	-327 454	-76,01
Liberecký kraj	148 288	157 329	9 041	6,10	44 774	-112 555	-71,54	-103 514	-69,81
Královéhradecký kraj	148 723	156 496	7 773	5,23	45 986	-110 510	-70,62	-102 737	-69,08
Pardubický kraj	141 028	149 632	8 604	6,10	43 476	-106 156	-70,94	-97 552	-69,17
Kraj Vysočina	127 005	134 786	7 781	6,13	35 674	-99 112	-73,53	-91 331	-71,91
Olomoucký kraj	201 020	217 278	16 258	8,09	58 486	-158 792	-73,08	-142 534	-70,91
Jihomoravský kraj	313 601	327 406	13 805	4,40	82 955	-244 451	-74,66	-230 646	-73,55
Zlínský kraj	145 895	154 569	8 674	5,95	41 770	-112 799	-72,98	-104 125	-71,37
Moravskoslezský kraj	516 423	529 458	13 035	2,52	118 226	-411 232	-77,67	-398 197	-77,11
Celkem	2 961 606	3 099 757	138 151	4,66	786 406	-2 313 351	-74,63	-2 175 200	-73,45

PŘÍLOHA P V: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR PŘÍSPĚVKU NA BYDLENÍ V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	229 276	10,06	397 328	11,28	553 739	11,94
Středočeský kraj	118 083	5,18	187 581	5,33	251 540	5,42
Jihočeský kraj	98 735	4,33	157 252	4,47	203 877	4,40
Plzeňský kraj	63 675	2,79	103 652	2,94	132 291	2,85
Karlovarský kraj	94 594	4,15	149 134	4,24	194 711	4,20
Ústecký kraj	366 894	16,09	508 189	14,43	663 720	14,31
Liberecký kraj	111 596	4,89	180 039	5,11	230 786	4,98
Královéhradecký kraj	86 765	3,81	140 762	4,00	187 385	4,04
Pardubický kraj	78 195	3,43	124 729	3,54	163 902	3,53
Kraj Vysočina	64 205	2,82	105 236	2,99	135 055	2,91
Olomoucký kraj	123 860	5,43	200 289	5,69	271 273	5,85
Jihomoravský kraj	279 463	12,26	410 346	11,65	515 908	11,12
Zlínský kraj	93 580	4,10	147 788	4,20	186 262	4,02
Moravskoslezský kraj	471 032	20,66	708 718	20,13	947 404	20,43
Celkem	2 279 953	100,00	3 521 043	100,00	4 637 853	100,00

PŘÍLOHA P VI: VÝVOJOVÉ TRENDY PŘÍSPĚVKU NA BYDLENÍ V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	229 276	397 328	168 052	73,30	553 739	156 411	39,37	324 463	141,52
Středočeský kraj	118 083	187 581	69 498	58,86	251 540	63 959	34,10	133 457	113,02
Jihočeský kraj	98 735	157 252	58 517	59,27	203 877	46 625	29,65	105 142	106,49
Plzeňský kraj	63 675	103 652	39 977	62,78	132 291	28 639	27,63	68 616	107,76
Karlovarský kraj	94 594	149 134	54 540	57,66	194 711	45 577	30,56	100 117	105,84
Ústecký kraj	366 894	508 189	141 295	38,51	663 720	155 531	30,60	296 826	80,90
Liberecký kraj	111 596	180 039	68 443	61,33	230 786	50 747	28,19	119 190	106,80
Královéhradecký kraj	86 765	140 762	53 997	62,23	187 385	46 623	33,12	100 620	115,97
Pardubický kraj	78 195	124 729	46 534	59,51	163 902	39 173	31,41	85 707	109,61
Kraj Vysočina	64 205	105 236	41 031	63,91	135 055	29 819	28,34	70 850	110,35
Olomoucký kraj	123 860	200 289	76 429	61,71	271 273	70 984	35,44	147 413	119,02
Jihomoravský kraj	279 463	410 346	130 883	46,83	515 908	105 562	25,73	236 445	84,61
Zlínský kraj	93 580	147 788	54 208	57,93	186 262	38 474	26,03	92 682	99,04
Moravskoslezský kraj	471 032	708 718	237 686	50,46	947 404	238 686	33,68	476 372	101,13
Celkem	2 279 953	3 521 043	1 241 090	54,43	4 637 853	1 116 810	31,72	2 357 900	103,42

PŘÍLOHA P VII: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR PORODNÉHO V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	194 854	12,34	197 522	12,62	40 302	13,80
Středočeský kraj	205 338	13,01	204 339	13,06	34 424	11,79
Jihočeský kraj	93 894	5,95	92 440	5,91	17 940	6,15
Plzeňský kraj	86 130	5,46	82 654	5,28	14 385	4,93
Karlovarský kraj	45 143	2,86	43 791	2,80	9 854	3,38
Ústecký kraj	126 682	8,03	124 033	7,93	26 856	9,20
Liberecký kraj	68 874	4,36	67 717	4,33	11 765	4,03
Královéhradecký kraj	82 928	5,25	81 192	5,19	12 916	4,42
Pardubický kraj	74 885	4,74	76 349	4,88	12 344	4,23
Kraj Vysočina	71 908	4,56	71 604	4,58	11 174	3,83
Olomoucký kraj	95 256	6,03	91 806	5,87	17 089	5,85
Jihomoravský kraj	173 841	11,01	175 799	11,23	33 228	11,38
Zlínský kraj	82 095	5,20	81 081	5,18	13 410	4,59
Moravskoslezský kraj	176 701	11,19	174 421	11,15	36 257	12,42
Celkem	1 578 529	100,00	1 564 748	100,00	291 944	100,00

PŘÍLOHA P VIII: VÝVOJOVÉ TRENDY PORODNÉHO V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	194 854	197 522	2 668	1,37	40 302	-157 220	-79,60	-154 552	-79,32
Středočeský kraj	205 338	204 339	-999	-0,49	34 424	-169 915	-83,15	-170 914	-83,24
Jihočeský kraj	93 894	92 440	-1 454	-1,55	17 940	-74 500	-80,59	-75 954	-80,89
Plzeňský kraj	86 130	82 654	-3 476	-4,04	14 385	-68 269	-82,60	-71 745	-83,30
Karlovarský kraj	45 143	43 791	-1 352	-2,99	9 854	-33 937	-77,50	-35 289	-78,17
Ústecký kraj	126 682	124 033	-2 649	-2,09	26 856	-97 177	-78,35	-99 826	-78,80
Liberecký kraj	68 874	67 717	-1 157	-1,68	11 765	-55 952	-82,63	-57 109	-82,92
Královéhradecký kraj	82 928	81 192	-1 736	-2,09	12 916	-68 276	-84,09	-70 012	-84,43
Pardubický kraj	74 885	76 349	1 464	1,95	12 344	-64 005	-83,83	-62 541	-83,52
Kraj Vysočina	71 908	71 604	-304	-0,42	11 174	-60 430	-84,39	-60 734	-84,46
Olomoucký kraj	95 256	91 806	-3 450	-3,62	17 089	-74 717	-81,39	-78 167	-82,06
Jihomoravský kraj	173 841	175 799	1 958	1,13	33 228	-142 571	-81,10	-140 613	-80,89
Zlínský kraj	82 095	81 081	-1 014	-1,24	13 410	-67 671	-83,46	-68 685	-83,67
Moravskoslezský kraj	176 701	174 421	-2 280	-1,29	36 257	-138 164	-79,21	-140 444	-79,48
Celkem	1 578 529	1 564 748	-13 781	-0,87	291 944	-1 272 804	-81,34	-1 286 585	-81,51

PŘÍLOHA P IX: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	3 264 896	11,42	3 232 055	11,66	3 114 913	12,12
Středočeský kraj	3 666 168	12,83	3 620 107	13,06	3 428 738	13,34
Jihočeský kraj	1 696 807	5,94	1 644 652	5,93	1 529 217	5,95
Plzeňský kraj	1 538 431	5,38	1 495 770	5,40	1 376 276	5,35
Karlovarský kraj	847 808	2,97	809 738	2,92	717 099	2,79
Ústecký kraj	2 393 139	8,37	2 260 738	8,16	2 009 271	7,82
Liberecký kraj	1 250 827	4,38	1 229 784	4,44	1 129 150	4,39
Královéhradecký kraj	1 507 963	5,28	1 471 146	5,31	1 358 123	5,28
Pardubický kraj	1 388 830	4,86	1 346 234	4,86	1 263 528	4,92
Kraj Vysočina	1 342 906	4,70	1 288 218	4,65	1 184 410	4,61
Olomoucký kraj	1 709 404	5,98	1 660 048	5,99	1 522 718	5,92
Jihomoravský kraj	3 099 281	10,84	3 041 394	10,97	2 874 517	11,18
Zlínský kraj	1 520 013	5,32	1 443 208	5,21	1 330 938	5,18
Moravskoslezský kraj	3 359 290	11,75	3 178 904	11,47	2 867 142	11,15
Celkem	28 585 763	100,00	27 721 996	100,00	25 706 040	100,00

PŘÍLOHA P X: VÝVOJOVÉ TRENDY RODIČOVSKÉHO PŘÍSPĚVKU V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	3 264 896	3 232 055	-32 841	-1,01	3 114 913	-117 142	-3,62	-149 983	-4,59
Středočeský kraj	3 666 168	3 620 107	-46 061	-1,26	3 428 738	-191 369	-5,29	-237 430	-6,48
Jihočeský kraj	1 696 807	1 644 652	-52 155	-3,07	1 529 217	-115 435	-7,02	-167 590	-9,88
Plzeňský kraj	1 538 431	1 495 770	-42 661	-2,77	1 376 276	-119 494	-7,99	-162 155	-10,54
Karlovarský kraj	847 808	809 738	-38 070	-4,49	717 099	-92 639	-11,44	-130 709	-15,42
Ústecký kraj	2 393 139	2 260 738	-132 401	-5,53	2 009 271	-251 467	-11,12	-383 868	-16,04
Liberecký kraj	1 250 827	1 229 784	-21 043	-1,68	1 129 150	-100 634	-8,18	-121 677	-9,73
Královéhradecký kraj	1 507 963	1 471 146	-36 817	-2,44	1 358 123	-113 023	-7,68	-149 840	-9,94
Pardubický kraj	1 388 830	1 346 234	-42 596	-3,07	1 263 528	-82 706	-6,14	-125 302	-9,02
Kraj Vysočina	1 342 906	1 288 218	-54 688	-4,07	1 184 410	-103 808	-8,06	-158 496	-11,80
Olomoucký kraj	1 709 404	1 660 048	-49 356	-2,89	1 522 718	-137 330	-8,27	-186 686	-10,92
Jihomoravský kraj	3 099 281	3 041 394	-57 887	-1,87	2 874 517	-166 877	-5,49	-224 764	-7,25
Zlínský kraj	1 520 013	1 443 208	-76 805	-5,05	1 330 938	-112 270	-7,78	-189 075	-12,44
Moravskoslezský kraj	3 359 290	3 178 904	-180 386	-5,37	2 867 142	-311 762	-9,81	-492 148	-14,65
Celkem	28 585 763	27 721 996	-863 767	-3,02	25 706 040	-2 015 956	-7,27	-2 879 723	-10,07

PRÍLOHA P XI: PROCENTUÁLNI ROZBOR DÁVEK PĚSTOUNSKÉ PÉČE V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	68 117	7,38	73 990	7,36	78 157	7,29
Středočeský kraj	88 879	9,63	95 189	9,47	101 571	9,47
Jihočeský kraj	58 611	6,35	61 680	6,13	65 376	6,10
Plzeňský kraj	42 545	4,61	49 133	4,89	55 942	5,22
Karlovarský kraj	41 844	4,53	43 820	4,36	45 464	4,24
Ústecký kraj	84 850	9,19	91 203	9,07	97 567	9,10
Liberecký kraj	45 077	4,88	47 648	4,74	48 642	4,54
Královéhradecký kraj	42 448	4,60	47 466	4,72	50 728	4,73
Pardubický kraj	46 799	5,07	52 448	5,22	56 670	5,28
Kraj Vysočina	41 903	4,54	45 241	4,50	48 135	4,49
Olomoucký kraj	62 311	6,75	71 001	7,06	75 326	7,02
Jihomoravský kraj	89 541	9,70	98 167	9,76	102 271	9,54
Zlínský kraj	48 660	5,27	53 306	5,30	58 666	5,47
Moravskoslezský kraj	161 370	17,48	175 105	17,42	187 772	17,51
Celkem	922 955	100,00	1 005 397	100,00	1 072 287	100,00

PŘÍLOHA P XII: VÝVOJOVÉ TRENDY DÁVEK PĚSTOUNSKÉ PÉČE V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	68 117	73 990	5 873	8,62	78 157	4 167	5,63	10 040	14,74
Středočeský kraj	88 879	95 189	6 310	7,10	101 571	6 382	6,70	12 692	14,28
Jihočeský kraj	58 611	61 680	3 069	5,24	65 376	3 696	5,99	6 765	11,54
Plzeňský kraj	42 545	49 133	6 588	15,48	55 942	6 809	13,86	13 397	31,49
Karlovarský kraj	41 844	43 820	1 976	4,72	45 464	1 644	3,75	3 620	8,65
Ústecký kraj	84 850	91 203	6 353	7,49	97 567	6 364	6,98	12 717	14,99
Liberecký kraj	45 077	47 648	2 571	5,70	48 642	994	2,09	3 565	7,91
Královéhradecký kraj	42 448	47 466	5 018	11,82	50 728	3 262	6,87	8 280	19,51
Pardubický kraj	46 799	52 448	5 649	12,07	56 670	4 222	8,05	9 871	21,09
Kraj Vysočina	41 903	45 241	3 338	7,97	48 135	2 894	6,40	6 232	14,87
Olomoucký kraj	62 311	71 001	8 690	13,95	75 326	4 325	6,09	13 015	20,89
Jihomoravský kraj	89 541	98 167	8 626	9,63	102 271	4 104	4,18	12 730	14,22
Zlínský kraj	48 660	53 306	4 646	9,55	58 666	5 360	10,06	10 006	20,56
Moravskoslezský kraj	161 370	175 105	13 735	8,51	187 772	12 667	7,23	26 402	16,36
Celkem	922 955	1 005 397	82 442	8,93	1 072 287	66 890	6,65	149 332	16,18

PŘÍLOHA P XIII: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR POHŘEBNÉHO V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	%	rok 2010	%	rok 2011	%
Hlavní město Praha	1 400	8,34	1 260	7,72	1 170	7,61
Středočeský kraj	1 840	10,96	1 660	10,17	1 680	10,93
Jihočeský kraj	929	5,53	975	5,98	995	6,47
Plzeňský kraj	685	4,08	625	3,83	660	4,29
Karlovarský kraj	510	3,04	565	3,46	385	2,50
Ústecký kraj	1 395	8,31	1 525	9,35	1 370	8,91
Liberecký kraj	835	4,97	705	4,32	600	3,90
Královéhradecký kraj	915	5,45	935	5,73	925	6,02
Pardubický kraj	715	4,26	800	4,90	735	4,78
Kraj Vysočina	695	4,14	705	4,32	820	5,34
Olomoucký kraj	1 130	6,73	1 190	7,29	1 185	7,71
Jihomoravský kraj	1 960	11,67	1 880	11,52	1 680	10,93
Zlínský kraj	1 215	7,23	1 035	6,34	925	6,02
Moravskoslezský kraj	2 570	15,30	2 455	15,05	2 240	14,57
Celkem	16 794	100,00	16 315	100,00	15 370	100,00

PŘÍLOHA P XIV: VÝVOJOVÉ TRENDY POHŘEBNÉHO V LETECH 2009 - 2011

Územní jednotka (v tis. Kč)	rok 2009	rok 2010	Absolutně	v %	rok 2011	Absolutně	v %	Absolutně	v %
Hlavní město Praha	1 400	1 260	-140	-10,00	1 170	-90	-7,14	-230	-16,43
Středočeský kraj	1 840	1 660	-180	-9,78	1 680	20	1,20	-160	-8,70
Jihočeský kraj	929	975	46	4,95	995	20	2,05	66	7,10
Plzeňský kraj	685	625	-60	-8,76	660	35	5,60	-25	-3,65
Karlovarský kraj	510	565	55	10,78	385	-180	-31,86	-125	-24,51
Ústecký kraj	1 395	1 525	130	9,32	1 370	-155	-10,16	-25	-1,79
Liberecký kraj	835	705	-130	-15,57	600	-105	-14,89	-235	-28,14
Královéhradecký kraj	915	935	20	2,19	925	-10	-1,07	10	1,09
Pardubický kraj	715	800	85	11,89	735	-65	-8,13	20	2,80
Kraj Vysočina	695	705	10	1,44	820	115	16,31	125	17,99
Olomoucký kraj	1 130	1 190	60	5,31	1 185	-5	-0,42	55	4,87
Jihomoravský kraj	1 960	1 880	-80	-4,08	1 680	-200	-10,64	-280	-14,29
Zlínský kraj	1 215	1 035	-180	-14,81	925	-110	-10,63	-290	-23,87
Moravskoslezský kraj	2 570	2 455	-115	-4,47	2 240	-215	-8,76	-330	-12,84
Celkem	16 794	16 315	-479	-2,85	15 370	-945	-5,79	-1 424	-8,48

PŘÍLOHA P XV: VÝVOJ VÝVOJ NA DÁVKY SSP VE ZLÍNSKÉM KRAJI V LETECH 2009 - 2011

(v tis. Kč)	rok 2009				rok 2010				rok 2011			
	Zlín	Vsetín	Kroměříž	Uherské Hradiště	Zlín	Vsetín	Kroměříž	Uherské Hradiště	Zlín	Vsetín	Kroměříž	Uherské Hradiště
Přídavek na dítě	85 218	82 562	55 932	67 945	67 987	66 928	45 358	53 413	61 318	62 561	40 389	47 887
Sociální příplatek	37 964	46 226	30 174	31 531	41 267	47 170	32 387	33 745	10 556	12 877	8 985	9 351
Příspěvek na bydlení	24 914	28 404	20 663	19 599	41 021	43 757	32 770	30 240	51 182	54 446	42 962	37 671
Rodičovský příspěvek	500 431	385 194	272 796	361 592	476 797	366 414	255 714	344 282	444 710	337 592	232 684	315 953
Dávky péstounské péče	11 394	16 934	10 999	9 334	12 502	18 971	11 749	9 943	13 582	20 398	13 798	10 887
Porodné	26 806	21 333	14 443	19 513	27 859	20 228	13 858	19 136	4 277	3 341	2 659	3 133
Pohřebné	320	330	215	350	310	315	115	295	290	270	145	220
Celkem*	687 047	580 983	405 222	509 864	667 743	563 783	391 951	491 054	585 915	491 485	341 622	425 102

* bez vrátek dříve zaniklých dávek a převodů na dep.účet

PŘÍLOHA P XVI: DOTAZNÍK

Vážená paní, vážený pane,

*jsem studentkou Fakulty managementu a ekonomiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a dovoluji si Vás oslovit ohledně účasti v dotazníkovém šetření. Dotazník, který Vám předkládám, je zaměřen na **změny v oblasti státní sociální podpory od 1. ledna 2012.***

*Dotazník je anonymní a získané informace budou sloužit pouze jako podklad pro průzkum v mé diplomové práci na téma „**Analýza vybraných dávek státní sociální podpory**“.*

Děkuji za Váš čas a ochotu.

Bc. Lenka Daňková

DOTAZNÍK

1) Jak dlouho pracujete v oblasti státní sociální podpory?

- méně než 2 roky
- 2 – 5 let
- 5 – 10 let
- více než 10 let

2) Do jaké míry jste se zajímal(a) o změny zákona o státní sociální podpoře od 1. 1. 2012?

- Zajímal(a) jsem se hodně
- Zajímal(a) jsem se jen kvůli zaměstnání
- Nezajímal(a) jsem se

3) Která změna v zákoně o SSP od 1. 1. 2012 vede dle vašeho názoru ke snižování výdajů na dávky SSP?

.....

4) Domníváte se, že změny v rodičovském příspěvku od 1. 1. 2012 jsou pro klienty finančně výhodnější?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

5) Myslíte si, že zrušení posouzení nepříznivého zdravotního stavu bude mít pro klienty vážný finanční dopad?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

6) Souhlasíte se zrušením dávky sociální příplatek k 1. 1. 2012?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

7) Domníváte se, že změny v příspěvku na bydlení od 1. 1. 2012 (nárok po dobu 84 kalendářních měsíců) povedou ke snížení výdajů ze státního rozpočtu?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

8) Považujete za objektivní stanovení okruhu společně posuzovaných osob dle trvalého pobytu u dávky příspěvek na bydlení?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

9) Domníváte se, že zkoumání bydliště v České republice povede ke snížení výdajů na dávky SSP?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

10) Myslíte si, že zavedení sociálních karet povede k omezení zneužívání dávek SSP?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

11) Považujete za nutné další změny zákona o SSP z důvodu snižování výdajů na dávky SSP?

- Souhlasím
- Spíše souhlasím
- Nevím
- Spíše nesouhlasím
- Nesouhlasím

12) Kraj, ve kterém pracujete:

- Hlavní město Praha
- Středočeský
- Jihočeský
- Plzeňský
- Karlovarský
- Ústecký
- Liberecký
- Královéhradecký
- Pardubický
- Vysočina
- Olomoucký
- Jihomoravský
- Zlínský
- Moravskoslezský

13) Pohlaví:

- žena
- muž

14) Věk:

- 18 – 25
- 26 – 35
- 36 – 45
- 46 – 55
- 56 a více

15) Dosažené vzdělání:

- středoškolské
- vyšší odborné
- vysokoškolské